

సమస్తైలంగాణ ఆదివారం

బాణకమ్

2 మే 2021

విన్మాత్తు తీర్పు..
సమాజక సేవ!

ప్రపంచంలో లభ్యంత రుచికరమైన
మళ్ళీ-విటమిన్ కావ్పూల్

గ్రుడ్స్.

బహుళ ఈ భూభాగం పై
ప్రపంచ అరోగ్య సంస్థలే
100 పాయింట్ రేటింగ్
పాంచిన ఏకైక అపారం

నేపసల్
ఎగ్ కో-ఆర్ట్రెనేషన్
కమ్పెంట్

ఈ రెంజ్
గ్రుడ్స్ ను తిన్నాడా?

Nivetha Thomas

గూకుర్ సాంగొ!

అందం, అభినయం కలబోసుమన్న అతిశోభించి హీరోయిన్ల లిస్ట్లో చెప్పే చంద్రక.. నివేదా ధామన్ పేరు తప్పకుండా ఉంటుంది. చిన్నప్పటినుంచే సీలయిత్తు, సినిమాలు చేస్తూ దక్కించి ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుంటున్నారి. ‘జంతీల్మన్ తో టాలీవుడ్కు పథచయమైన నివేదా కథా ప్రాధాన్యమున్న పాత్రానే ఎంచుకుంటూ, కెర్ల పరగులో ముందుంటున్నది. తాజాగా ‘పకీల్ సాంబో’ మరోసారి ‘బోబ్’ అనిపించుకున్న నివేదా గురించిన ముఖ్యాలు..

కథల ఎంపికలో జాగ్రత్తగా ఉంటుంది నివేదా. తెలుగులో చేసింది తత్కావ సినిమాలే అయినా, అందలో గుర్తుండి పోయి పాత్రాలు పోషించింది. తనకు ఎమోషనల్ సీర్సులో కన్ఫైషన్ పెట్టించడం తెలుగు, ఆల్లిచూపులలో ఆట పట్టించడమూ తెలుగు. అందుకే, దర్శక నిర్మాతలకు అంత అభిమానం.

కేరళ మూలాలున్నా నివేదా పుట్టి పెలిగించి మాత్రం చెప్పే లోనే. ఎనిమిదెండ్రకే బాలనటిగా తెరంగేట్రం చేసింది. అస్టబీనుంచి రమిశ, మలయాళ సినిమాల్లో సినిమానే ఉంది. 2008లో ఉత్తమ బాలనటిగా కేరళ ప్రత్యుత్పాత్తా కూడా అందుకున్నది ఎంత గ్లామర్ ప్రపంచంలో ఉన్నా నివేదా చదువును పక్కన పెట్టలేదు. ఎనీఆర్ఎమ్ యూనివర్సిటీ నుంచి ఆర్ట్స్‌టైక్సర్లో డిగ్రీ చేసింది.

నివేదా మలయాళంతోపాటు తమిళం, తెలుగు మాటలాడ గలదు. ప్రెంట్, ఇంగ్లీష్ భాషల్లోనూ ప్రాచీన్యం ఉంది. పాటలు వక్కగా పాటుతుంది. ట్రైష్టర్, ఇన్సెప్చా పంచి సామాజిక మాధ్యమాల్లో అమను దాదాపు 50 లక్షల మంచి అభిమానులు ఫాలో అర్పతున్నారు. సినిమాల సంగతులు, పొబోమ్మాల్లి విశేషాలతోపాటు విప్పటికప్పుడు తన భావాలను అభిమానులలో పంచుకుంటుంది.

హీరోయిన్గానే కాకుండా ప్రముఖ హీరోలక్ చెలిగా, రజినికాంతక్ కూతురిగా సటించించి నివేదా. మంచి పాత్ర అయితే, రెమ్మునరేషన్తో సంబంధం లేకుండా పరివేస్తా నని పలు సందర్భాల్లో ప్రకటించింది సాట్టబుగ్గల చిన్నారి.

నివేదాకు చిన్నప్పటించి టీచర్ ఈడోగ్రమంటే ఇష్టం. హీరోయిన్ కాకపోయి ఉంచే కల్పితంగా ఆర్ట్స్‌టైక్సర్ ప్రాఫెసర్గానో, ఆర్ట్స్‌సాట్గానో సెటీలయ్యేదార్స్ చిచెబు తుంటుంది. తాజాగా ‘పకీల్ సాంబో’లో పవర్సార్ పవన్ కల్యాణితో ట్రీన్ పేర్ చేసుకుంది. సినిమాలో హాపబావా లను అధ్యాత్మగా పండించి విమర్శకుల ప్రశంసలు అందుకుండి. ప్రప్రతితం తెలుగు, తమిళ సినిమాలకు కథలు వింటున్నది నివేదా. ఇంకా ఏ కొత్త ప్రాజెక్టుకూ ఓకే చెప్ప లేదు. ఈ చిలక్కు నటి, వరుస సినిమాలలో తెలుగు ప్రేక్షకులను అలరించాలని కోరుకుండాం.

బతుకమ్మ

2 మే 2021

లోపలి కమ్మల్లో..

కవర స్టార్

వినుండ్రుత్తిరువు...

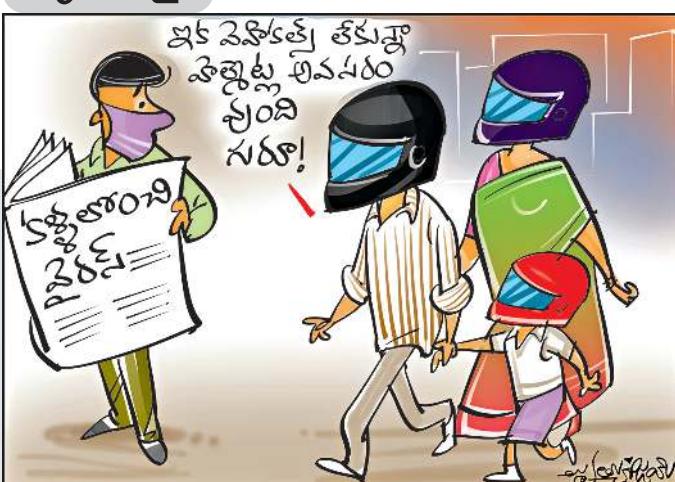
ఆయన ఒక జిల్లా కలెక్టరు. కోర్టు దిక్కారం కేసులో న్యాయ స్థానం కండ్లెర్జెసినిది. పరిషోరంగా కొంత జరిమానా విద్యించింది. సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించమని అధేంచింది. 'సామాజిక శిక్ష' అంటే ఇదే!

22

ఉత్తమ సట్టుడు

నమస్తే తెలంగాణ, ముల్కుమారు
ప్రజా గ్రంథాలయం సంయుక్తంగా
నిర్వహించిన 'కథల పోటీ-2020' లో ప్రతీక్ష
బహుమతి పొందిన కథ.

కావు బాత్తిపై!

18

యాదారి వైభవం

"నేను యుద్ధానికి సారథ్యం వహిస్తాను" అని ఎప్పుడైతే రాణి చండ్రలేఖ తన నిర్జయాన్ని ప్రకటించిందో.. ఏం బదులు చెప్పాలో తోచక విద్యాపతి, ఇతర సభాసదులు నిర్మతరులయ్యారు.

6

ముల్లయోధులకు..

తెలంగాణ నేల ఎనిమిది
శతాబ్దాల త్రీమే
కొండలను పైతం పిండి
చేయగల గండర
గండులకు నిలయమైంది.

14

'స్టోక్.. అరోగ్యమస్తే'!

'ఇంట్లో ఉంటాయి. ఒంచినటుకుం
టాయి. లోలోపలి భాధలన్నీ చెప్పి
మేలు చేస్తాయి' ఏమిటి?

4

'మేటి' ముంజలు!

7

ఆ వాచీమన్
ఐఐఎమ్ ప్రాఫెసర్!

16

పల్లె జీవననాదం!

21

దశావతారాలు..

29

బుట్టలో పడేయొచ్చు..

33

మనదగ్గరా..
మహాకుడ్యం!

ఈ సంపాదకమీ లభపూర్వాను
మాకు తెలియజేయండి.

పోస్టు డారా: బతుకమ్మ, నమస్తే తెలంగాణ,
8-2-603/1/7,8,9.

క్లాష్టపురం, రిడ్డిసంబ్ర. 10, బంజారాపీట్లు,
హైదరాబాద్ - 500034.

ఈ-మెయిల్ : sunmag@ntnews.com

‘మేటి’ ముంజలు!

తాటి చెట్టు తల్లి అయితే,
తాటిముంజలు పిల్లలు. వేసవి అంటేనే
మండి ఎండలు. బానుడి ప్రతాపం నుంచి
బయట పడేందుకు రకరకాల దారులు వెతుకు
తుంటారు. కడుపులో ‘చల్లచల్లగా ఏం వేద్దామా’
అని ఎదురు చూస్తుంటారు. ఎండవేడిని తట్టుకు
నేండుకు ఒక చక్కని పరిష్కారం తాటిముంజలు.
వీటిలో నీటి శాతం పుష్టులం. నాలుగు ముంజలు
గుటుక్కుచునిపేసే ‘డైహైడ్రేషన్’ సమన్సే
ఉండడని నిపుణులు తేల్చారు.
అదనంగా తక్కణ ఎన్ని!

పాల ముంజలతో వంట
లుకూడా చేసుకోవచ్చు. ప్రాంతాలు,
పద్ధతులనుబోల్చి కొండరు వీటిలో సగ్గు
బియ్యం, చెల్లం వేసి వండుతారు. చూసేందుకు
అన్నం పాయసంలా కడిస్తున్న నోరూరిస్తుయ్యదీ
వంటకం. పాయసం వండేసి, చివర్లో ముంజల్ని
చిన్నవిన్ను ముక్కలూ తరిగి పైనుంచి వేస్తారు.
వీటితో స్వీట్చు, జ్యాస్ట్, లస్సీలు, సలాడ్తో
పాటు వికెర్, మటన్ వంటలనూ వండే
స్ఫూర్తారు. మసాలా ఘూటుతో
నోరూరిస్తున్నారు.

‘ప్రెస్ అపిల్స్’ అంటూ అపిల్
పండ్లకు సలినమానమైన
స్థానం ఇచ్చారు.
వోఫ్కాల్స్ మేబీ
అయిన ముంజల ముష్టిల్లు..

తాటి ముంజలు తినడం
కూడా ఓ స్టోలే. పట్టాలు, నగరాల్లో
స్వాస్థ్య, పోర్చులతో తింటారు.
కానీ, పట్లల్లో అప్పుకెప్పుడు తాటి
కాయ ఒలివి బోటన వేటితో తీసు
కుని తింటుంచే ఆ మాజాయే వేరు.
తాటిముంజల్ని ‘తాటికన్సులు’ అనీ
అంటారు. మాగ్నోలో ముంజలకు
గిరాకీ ఉండటంతో వ్యాపారులు
ఏడాడంతా లభించేలా ఏర్పాట్లు
చేస్తున్నారు. ముంజల్ని బాగా
పుష్టపరచి నిల్వ చేస్తారు.

తాటి ముంజల పల్ల మేలు
అంతా ఇంతా కాదు. మన దాహార్తిని
తీర్చి, శరీరానికి లభుదాన్నిస్తాయి. ఎన్నో పోష్
కాలనూ అందిస్తాయి. తాటిముంజల్లో విటమిన్-బి,
ఐడర్, క్యాల్షియం పుష్టులం. వీటిలోని నీర అధిక
బరువు సమస్యను పరిషురించడంలో సాయపడుతుంది.
వికారం, వాంతులు వంటి లక్ష్మాలు ఇబ్బంది పెదుతు
స్వస్థుడు తాటిముంజల్ని తినడం పల్ల ఉపశమనం
లభిస్తుంది. కొంతమందికి ఎండకాలం మొహం
మీద పాక్కలు వస్తుంటాయి. ముంజల్ని
కనుక తింటే, ఆ ఇబ్బంది ఉండడని
నిపుణులు అంటారు.

తాటి ముంజలకు
బౌధసుంహం ఉంది. లివర్ సమ
స్యలు నియంత్రణలోకి వస్తాయి. వీటి
లోని పొట్టాఫియం శరీరంలోని వ్యర్థాలను
తొలగిస్తుంది. ఒంట్రోని ఉప్పోగ్రత తగ్గ
ముఖం పడుతుంది. జీర్ణాల్కియి సక్రమంగా
జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా చిన్న పిల్లలకు,
వయసు షైబడిన వారికి ఇచ్చి మరింత
మంచి ఆహారం.

కొబ్బరిని ఇష్టపడే వాళ్ళంతా
తాటిముంజల్ని ఇష్టపడతారు. దీని
రుచి లేత కొబ్బరి మాధుర్యాన్ని తల
పిస్తుంది. గర్జారాం సమయంలో
ఎదురయ్యా వాల సమస్యలకు
ముంజల్ని మంచి ఔషధాలని
అంటారు. అలన్సుం, కా వేసవిలో తాటి
ముంజలకు జైకొడడాం.

జకప్పుడు టీవీలో అడ్వర్టెయిజ్ మెంట్ వస్తుందంటే, అందులో అమితాబ్ బచ్చన్లు, మహిం బాబులూ కనబడేవారు. సబ్బలు, శ్రీములు, పొడడ్రకు అయితే టాలీవుడ్ నుంచి బాలీవుడ్ దాకా ఫామీలో ఉన్న హోరీయిన్లంతా దర్శనమిచ్చేవారు. కమంగా ఈ ట్రిండ్ మారుతూ వచ్చింటి. సింగర్లు, టీవీ ఆర్టిస్టులు వచ్చేశారు. ప్రస్తుతం క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుల వావా నడుస్తున్నది. ఇటి యాదృష్టికం కాదు. టీవీ వెనుకో ప్ర్యాహం ఉంటి.

ప్రేక్షకులు హీరోలను అభిమానిస్తారు, హీరోయిస్తును ఆరాదిస్తారు. కానీ, క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టులను ఏ బంధువుతోనో, అత్యియుడితోనో పోల్చుకుంటారు. మాటల రచయితలు కూడా కథానాయకులకు పంచ్ డైలాగులు రాసి చేతులు దులిపేసుకుంటారు. బార్ డైలాగులన్నీ క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుల భాతాలుకే తోస్తారు. కథలో ముఖ్య వైన మలపులన్నీ క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుల చుట్టే తిరుగుతాయి. క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టులకు జనంలో కనిపించని ఓ ట్రైజ్ ఉంటుంది. “నడివెయసు క్యారెక్టర్ డైలాగులు బాగా కనెక్ట్ అవుతారు. అందుకే, వాత్సల్యునూ ఎండార్ చేయిస్తున్నాం” అంటున్నారు బ్రాండ్ స్టోర్ల జీస్ట్ పార్టీ బిజార్.

ముఖ్య బ్రాండ్ ఎండార్

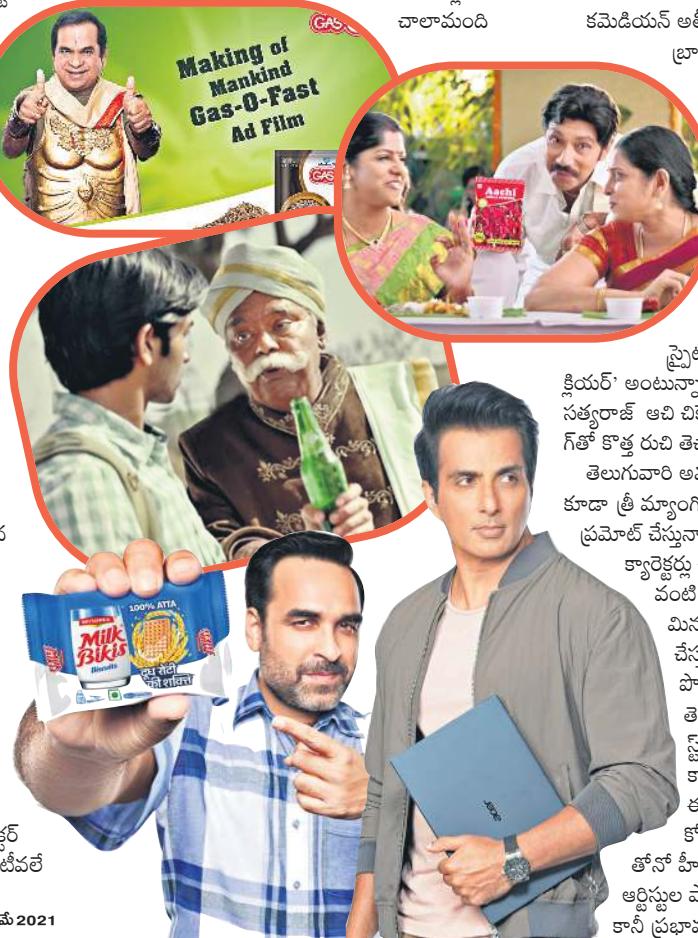
బాలీవుడ్ నటుడు పంకజ్ త్రిపాతి గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పసినక్కల్దేదు. సినిమాల్లో రకరకాల క్యారెక్టర్లు చేస్తూ ఎంతోమందికి అభిమాన నటుడయ్యారు. అలాగే, ఒటీటీలో ప్రసారమైన మీర్జాపురులకు మరింత చేరుప యొర్చు. గత రెండు వారాల్లోనే ఆయన నాలుగు బ్రాండ్లకు సంతకం చేశారు. గూకోన్-డి, అబ్బార్స్, నిలస్, ల్యిటానియా మిల్క్ బిక్స్ (100 శాతం గోదుమ లతో) మొదలైన బ్రాండ్కు ఎండార్న తనే. మరో క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్ట్ గిరిజా రావుకూడా ఇటీవలే

‘క్యారెక్టర్’ అదిరింది!

టాటా స్టీల్స్ కు చెందిన టాటా ప్రవేశ్ డోర్స్ కు ఎండార్స్ గా మారారు. ‘లగీ రపో మున్నా భాయి’, ‘జాలీ ఎలవెల్ తో మంచిపేరు సంపాదించుకున్న సౌరభ శుళ్ మాన్ క్లెండ్ పారాశ్ కంపెనీకి చెందిన గ్రాస్ టు ఫ్యూకు ప్రచారకర్గా వ్యవహారిస్తున్నారు. బొమ్మ ఇరాలీకూడా జీటీపీ ఎల్ హోక్టీవే, ఎరిస్ లైఫ్ సైన్స్ ఇట్టత్తులను జనంలోకి తీసుకెళ్ళారు. గతంలో పటీసీ సొధన్, పీలిండ్జె పారి అంబిపుర్ వంచి బ్రాండ్లను ఎండార్ చేశారు.

జోదార్యానికి ఫిదా..

లోకలీగానూ ఇదే పరిష్కారి. ప్రస్తుతం ఏ తెలుగు టీవీ చానల్ మాసినా యాన్స్ లో క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టులే కనిపిస్తున్నారు. కమెడియన్ నుంచి విల్హన్ వరకు చాలామంది

ఎండార్స్ అవుతారం ఎత్తారు. పేప్లు ప్రకట నల్లో, ఫోటోంగుల మీదా దర్శకమిస్తూ బ్రాండ్కు బ్యాడ్ బాజా మోగిస్తున్నారు. అందులోనూ, ఈముద్ద ఎక్కువగా కనిపిస్తున్న ముఖం పాన్ ఇండియా నటుడు సోనూసాద్. కడోనో సమయంలో తన మానవతా హృదయాన్ని చూచేప్పు నలుగురికి అర్థంగా నిలిచిన సోనూసాద్ అయితే, బ్రాండ్కు జేమ్స్ బాండె! ఎమ్మెన్ హెట్ కెర్, రీబ్యాలెప్స్ ఎర్జీ ఫ్రెంక్, ఏసర్ పీసీ, జీవ్ ఆబోమెబ్లేట్ బ్రాండ్, లాంట్రె డిటర్మెంట్ బ్రాండ్ డోష్, పోవీమీ, ప్రైస్ మనీ, శ్యామ్ సీల్, లెన్స్కార్డ్, పిల్సెం ఎండార్ టీకి, ఎమీలీ.. ఇలా చెబుతూ పోతే ఆయన భాతాలో చాలా బ్రాండ్ ఉన్నాయి.

కమెడియన్ టు క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్ట్..

కమెడియన్ అలీ కొన్వేండ్లుగా రకరకాల బ్రాండ్లని ఒంటి చేత్తో ప్రమాట్ చేస్తున్నారు. అల్లు అర్పున్తే కలిపి రెండు, సీనియర్ నటుడు జీవాతో కలిసి సెంటర్ ప్రూబ్ని ప్రమాట్ చేశారు. హోస్పిల్పు బ్రాండ్ నందం కూడా ప్రస్తుతం గ్రాస్ టు ఫ్యూకు ప్రచారకర్. సీనియర్ నటుడు కోట్ త్రీనివాసరావు ప్రైట్ సీసా పట్టుకుని ఇది కీయర్. అంటున్నారు. తెలుగు ప్రేక్షకుల కట్టపు సత్యారాజ్ అచి చికెన్ మసాలాకు తన బ్రాండిం గీతో కొత్త రుచి తెచ్చారు.

తెలుగువారి అమ్మ బామ్మ అన్నపూర్ణమ్మ కూడా శ్రీ మాంగంగో కారం పాడిని ఘూటుగానే ప్రమాట్ చేస్తున్నారు. సినిమాల్లో ఇక్క, వదిన క్యారెక్టర్లు చేసే ప్రైట్, సర్బేశాణి పట్టి నటీమణులు డబుల్ హర్స్ మినుపగుళ్ బ్రాండ్ని ఎండార్ చేస్తున్నారు. ఇలా, ప్రేక్షకాదరణ పాండుతున్న ఎంతోమంది తెలుగు సినిమా క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుల రకరకాల బ్రాండ్కు టు క్యారెక్టర్ ఇస్తున్నారు. నిజానికి ఈ ఎంపిక వెనుక టు ఆరిక్ కోణం కూడా ఉంది. ఏ హీరో తోనో హీరోయిస్టోనో పోతీప్పే క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుల పారితోషకం నామమాత్రం, కానీ ప్రభావం అపారం! ■

తెలంగాణ నేల ఎనిమిది శతాబ్దాల
క్రితమే కొండలను సైతంపిండి
చేయగల గండర గండలకు నిలయ
మైంది. రాజుల రక్షణకోసం తమ
ప్రాణాలను కూడా పణంగా పెట్టిన
విరులను కన్నది. బాహుబలి, భల్టాల్డె
వులకు తాతల్లాంటి యోధులను
పెంచి పోషించింది. ఇప్పటికే పటు
అలయాల ప్రాకారాల పై ఆ విరుల
చలత్తదర్శనమిస్తున్నది,
సూఫలిని రగిలిస్తున్నది.

చలత్తమరచిన.. చలత

మన దేశంలో మల్లయుద్ధం ప్రాచీనమైన ఆట. చారిత్రక ప్రాధాన్యమున్న క్రీడల్లో ప్రముఖ వైందికూడా. పురాణాలు, ఇతిహాసాల కాలాల్లోనూ కృతీ సంబంధించిన ఎన్నో విశేషాలు కనిపొయింది. మహాబూర్ధంలో థిముడికి, జరాసంధుడికి మర్యాద జిగిని మల్లయుద్ధం ఎంతో ప్రాధాన్యాన్ని సంతరించుకున్నది. ‘రెళ్లింగ్’ పేరుతో నెడు అంతర్జాతీయ క్రీడగా వెలుగొందు తున్నా దారాపు ఎనిమిది శతాబ్దాల క్రితమే మల్లయుద్ధానికి తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఎంతో ఆదరణ ఉండేది. కాకతీయల శిల్పకూ వైశవానికి నిలుపెత్తు నిదర్శనమైన రామపు ఆలయంలోని పటు శిల్పాలు ఇందుకు సాక్షాంగా కనిపిస్తు

న్నాయి. రామపు గుడికి ప్రదాన తాక్షణ అయిన ప్రదక్షిణ పీచాన్ని ఆనుకొని ఉన్న ఆలయ కడ్డు స్థంబాలమీద పటు యుద్ధవీరుల శిల్పాలు దర్శనమిస్తున్నాయి. విధిధ దేవతలు, జ్ఞాన, వీరశ్వర సిద్ధులు, తీర్థంకరులు, డాలూ-క్రత్తి పట్టిన యోధులు, నాట్యగణపతి, చామరధారి, విల్లు, భాణం దరించిన వేటగత్తి, భటులు, భైరవుడు, గణిక, వేణుగోపాల, సాలభంజజక (కొమ్మను పట్టుకొని వయ్యారంగా నిలిపిద్దు ప్రీతి), అటూ ఇటూ మద్దెల వాయిస్తున్న బాధ్యకారులు, నాగిని, సూర్య, శృంగార షైచున శిల్పాలు, నగ్యాంగా వున్న బుపి పుంగపులు, శివభక్తులు, నాట్యగత్తెలు తదితర మార్పులూ ఇక్కడ ఉన్నాయి. దేనికదే విలక్షణ హవభావాలతో సందర్శకులను ఆశ్చర్యపరుస్తున్నాయి. ఈ శిల్పాల్లో చెక్కిన వస్తాలు, ఆభరణాలు, భంగ

మల్లయోధులకు.. జయము జయము!

మలు, ఆనాటి పడతుల కొళాభిరుచిని, శిల్పాల మైప్పున్నాయి చాటి చెబుతున్నాయి. ఈ శిల్పాలన్నీ అప్పటి సాంస్కృతిక శితిని, అప్పటి ప్రజల అభిరుమలను తెలుసుకోవడానికి ఉపయాగపడే సాధనాలు. వీటిప్పటిలో వివిధ మల్లయుద్ధం భంగిమల్లో ఉన్న వీరుల శిల్పాలు ఎంతో ప్రత్యేకం. కిందనున్న వ్యక్తిని కదలకుండా తన కాళ్లతో పట్టి ఉంచి, శైక్షిపేచుకుండా బిలప్రయగం చేస్తున్నట్టున్న మల్లుడి శిల్పాలు, ఆ పక్కనే క్రీడాకారులను వారిస్తున్న తీర్పరి లిల్పాలు కనిపిస్తాయి. కాకతీయుల కాలంసాటికే మల్లయుద్ధం విస్తృతంగా వ్యాప్తిలో ఉండేదనడానికి ఈ శిల్పాలే నిదర్శనం. అప్పట్లో రాజ్య రక్షణ, తమ వ్యక్తిగత భద్రతకోసం రాజులు ప్రత్యేకంగా కృష్ణ వీరులను పెంచి పోషించేవారు. రాజ్యంలో ఇలాంటి మల్లయోధులకు ఎంతో ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు ఉండేది సైనికుల దైసందిన కార్యక్రమాల్లో కుస్తికూడా ఒకటిగా ఉండేది. తమ దేహార్ధుల్లాన్ని మరింత పెంచుకోవడానికి సైనికులు ఉదయాన్నే కుస్తిపట్లు పట్టేవారు. కృష్ణమేవాయలు కూడా కృష్ణ ప్రియుడైనని విధేయి యాత్రికుల రసనల వల్ల తెలుపున్నది. ఉపట్టుపట్టడానికి ముందు, గిన్నెలకొద్ది నువ్వుల సూనె త్యాగేవారట.

వీరే కీలకం

ఒక రాజ్యంలోని మల్లయోధుల సంఖ్యను, వారు సాధించిన విజయాలనుబల్సే ఆ రాజ్యసంపదమా, కీర్తినీ నిర్మయించే అనవాయితీ అప్పట్లో ఉండేది. రెండు రాజ్యాల మధ్య యుద్ధం జరిగే సమయంలో, ప్రాణప్పం నివారించడానికి ఇరు దేశాల వీరులమధ్య మల్లయుద్ధం నిర్వహించి, గెలిచినవారికి పీరం స్వాధిన పరిచిన ఉపంతాలెల్సే ఉన్నాయి. అమేయ భజబలు సంపన్నడైన బాహుబలి, తన సౌధర్యాన్న భరతుడితో మల్లయుద్ధం చేసి విజయం సాధించాడని జైన సాహిత్యం ద్వారా తెలుస్తున్నది.

గ్రంథాల్లోనూ..

పల్నాటి వీరపరిత్రలోని కాటమరాజు కథలో జెట్టీల ప్రస్తీ ఉంది. జెట్టీలు అంటే మల్లయోధులే. తిక్కున తన మహాబూర్ధత విరాటపర్వంలోనూ అంధ్రదేశంలో మధ్యయుచు కాలంలో ఉపతాయి, తోరుత్తము బ్రత్తిరుపు, జలికి బట్టులు.. మొదలైన మల్లయుద్ధ విధానాలు వ్యాప్తిలో ఉన్నట్లు వ్యాప్తిచాడు. ప్రస్తుతం మల్లయుద్ధాలకు సంబంధించిన ప్రత్యేకమైన నియమావాయిలో జాంబువంతి, భీమసేని, హనుమంతిలాంటి వీరులు అనేక రీతులు ప్రాచ్యంలో ఉన్నాయి. పురుషుల మల్లయుద్ధాన్ని ‘రెళ్లింగ్’ అని, మహిళల మల్లయుద్ధాన్ని ‘గ్రాఫింగ్’ అనీ, వ్యాపారిసున్నారు. ప్రాపైపసల్ రెళ్లింగ్ లీగ్ (ప్రెడబ్యూధులు) రాక్షణ ప్రస్తుతం ఇట్టిక మ్రీడగా మారింది. సంప్రదాయ నియమాలను మార్పుకూడా, కొద్దిపాటి మార్పులు చేసి మల్లయుద్ధాన్ని ప్రాపెషునల్ మ్రీడగా రూపొందించారు.

... అరవింద్ ఆర్య

7997 270 270

ఆ వాచున్

Ranjith
Ramachandran

ఏపిఎమ్ ప్రాఫెసర్!

..ఆ ప్రాఫెసర్ రంజిత్ రామచంద్రన్. కేరళ లోని కున్నిగడ్ జిల్లా పూధార్ గ్రామం అది. రంజిత్ పేదరికంలో పురుటు. తండ్రి బట్టలు కుట్టివాడు. తల్లి కూరీ పనికి వెళ్లిందే. బట్టల గిరాకీ రోజూ ఉండేది కాదు. తల్లికి కూడా కూరీ రోజూ దొరకేది కాదు. రంజిత్ కు తేడుగా ఇద్దరు తమ్ముడ్లు. తిండికే కష్టమున్నచోట ఇక చదు వుకు ఆస్కారమెక్కడిది?

చదువుకొసం వాచున్నగా..

రంజిత్ రామచంద్రన్ కు బాగా చదువాలని బలమైన కోరిక. తల్లిదండ్రులకూ చదివించాలని ఉన్నా ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి. పారశాల విద్యుత్ రకు కిందా వీదా పదుతూ వచ్చారు. కానీ, ఆపై మాత్రం కుట్టమైంది. ‘ఇక మనపల్ల కాదురా! చదువు బంధ చేయ్’ అని చెప్పేశారు. దీంతో రంజిత్ ఇంణ్లోనే ఉండాల్చిపుచ్చింది. ‘ఇలా ఇంట్లో ఉండే దానికన్నా ఏదైనా పని చేస్తూ చదు పుకంటే అయిపోతుంది కాడా?’ అనుకున్నాడు. ఎంత వెతికించా పని దొరకలేదు. శీలనొన్నిల్ తిలిఫోన్ ఆపీసులో పార్క్ టైమ్ కొలువు సంపాదించుకున్నాడు. వైత్ వాచున్ ఉద్యోగం అది. నెలకు నాలుగు వేలు ఇచ్చేవారు.

పీపాచ్ డి సాధించాడు

శీలనొన్నిల్ వాచున్ మన్ గా చేస్తూనే రంజిత్ రాజాపురంలో ఎక్కామిక్కుతో బీటి చేశాడు. తర్వాత కాన్సర్‌గడ్ లోని కేరళ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో పీచీ చదివాడు. ఆరేడెండ్లు వాచున్ కొలువు వదిలి పెట్టలేదు. పి.జి. తర్వాత పటబీ మద్రాస్ నుంచి పీపాచ్ డి పాండాడు. రంజిత్ వాళ్లది మరారీ మాటల్డే షిఫ్టార్ల తెగి. ఇంగ్ల్యిష్ విషయంలో బాగా ఇబ్బంది ఉండేది. అంగ్ల భాషపై పట్టు లేకపోవడంతో ఒకానొక దశలో

పీపాచ్ డి విపోచి విపోచి అనుకున్నాడు. కానీ, ‘ఇంత క్షుప పెడింది విపోచి యూడా నికా?’ అని తనకు తానే దైర్ఘ్యం చెప్పుకొన్నాడు. అదే సమయంలో గ్రెడ్, ప్రాఫెసర్ అయిన సుఖాప్పకు తన మనసులోని మాట చెప్పాడు. అతనూ వారించ డంతో పరిశోధన కొనసాగించాడు.

కల సాకారమైన వేళ..

గెండూది పీపాచ్ డి ప్రాఫెసర్ కు త్రాయి చేశాడు రంజిత్. తర్వాత బెంగళారు క్లైష్ట్ యూనివర్సిటీలో అని సైంట్ ప్రాఫెసర్గా పని చేశాడు. అప్పుడే ఐఐ ఎంలో ప్రాఫెసర్ కావాలని కల గున్నాడు. ఈ లక్ష్మీన్ని సాకారం చేసుకునేందుకు రేయంబంపట్ల క్షప్ప పడ్డాడు. వాచున్ గా పని చేసిన అనుభవంతో పేదరికంపై

యుట్రో చేశాడు.
ఇట్లో జరిగిన
నియామకాల్లో

ఇంత స్వందనా?

- రంజిత్ రామచంద్రన్

ఇఱవం రాచిలో అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్గా విధుల్లో చేశాను. నా గతం గురించి పెట్టిన పోస్టుకు ఇంత స్వందన వస్తుందని అనుకోలేదు. నా జీవితం కొండరికైనా సుఖ్తిగా నిలుస్తుందన పోస్టు చేశాను. ప్రతి ఒక్కరూ ఒక లక్ష్మీన్ని పెట్టుకొని తమ కలలను సాకారం చేసుకోవానికి కృషి చేయాలి. అమన విజయం తర్వాత, ఇతరులూ మిమ్మల్ని సుఖ్తిగా తీసుకోవాలి.

మళ్ళీగోదలు.
పైకప్పగా
టార్మాలిన్ కవర్.
తలుపుల్లేవ్.
జీవేవో పదావుబడ్డ
పాతగోదలు కాన్వ.
ఎదుగురు
నివసించే ఇల్లు.
ఆ ఇంటిని చూస్తే వాళ్ల
పేదలకమేంటో
తెలుస్తుంది.
అలాంటి, ఆ ఇంట్లో
ఒకరు ఏపిఎం
ప్రాఫెసర్ అయ్యారు!

రాంచి ఇపిఎంలో అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ ఉద్యోగా నికి ఎంపికయ్యాడు. అసలు చదమానికి అవ కాశం లేని కుటుంబంలో ప్రస్తుతి, చాలాసార్లు చదువు విపోచామనుకున్న రంజిత్, ఏకంగా ఇపిఎం ప్రాఫెసర్ అయ్యాడంటే తొలుత ఎవరూ నమ్మలేదు. ఇంట్లోవ్హాల్ ఆశ్చర్యపోయారు.

ఫెన్సబుక్ పెస్ట్రోతో వైరల్

లక్ష్మోధనలో తాను ఎదుర్కొన్న క్లోలను రంజిత్ ఫెన్సబుక్ వెదికా పంచుకున్నాడు. తన ఇంటి పొల్సోను పోస్టు చేసి ‘ప్రతి ఒక్కరూ కలలు కనండి. వాటిని సాకారం చేసుకునేందుకు పోరాడండి!’ అనే క్లోప్పు జోడించాడు. ‘ఒక ఇపిఎం ప్రాఫెసర్ ఉక్కడ జిన్నించాడు..’ తనపేరు ట్యూగ్ చేశాడు. ఇది సౌషధ మిడియాలో వైరల్ అయింది. రంజిత్ సెక్సెన్ స్పోర్టీని తెలుసుకొని నెచెజిస్టు ప్రశంసల వర్షం కురిపించారు. ‘టాలిం టీప్ పేదరికం అడ్డ రాదిని రంజిత్ నిరూపించాడు’ అని కొండరు, ‘వాచున్ ఉద్యోగం చేస్తూ ప్రాఫెసర్ అయ్యాడు’ అని మరి కొండరు రంజిత్ గొప్పవంగం గురించి పదిమందికి చాటిచెప్పారు.

ఎందరికి అదర్శం

ఈ పోస్టుకు ఫెన్సబుక్లో వేలకొద్దీ లైక్స్, పేర్లు కామెంట్లు వచ్చాయి. కేరళ అర్థక మంత్రి ధామస్ ఇస్కోన్ కూడా అభినందనలు తెలిపారు. ‘రంజిత్ నేచి యువకు అదర్సుప్రాయుడు. ఒకానొక సమయంలో ఓడిపోయానని భావించి కూడా జీవితాన్ని మలుపు తెచ్చి విజయం సాధించి ప్రతి ఒక్కరికి ప్రేరణగా నిలిచాడు. క్లోలకు ఎదురీది విజయం సాధించిన కేతెగి నాయాయణ్ వంటి గొప్ప వ్యక్తులు రంజిత్ వంటి వాళ్లరూ పంలో మన ముందు ఉన్నారు’ అని ధామస్ చేసిన పోస్టుకూడా వైరల్ అయ్యాంది. ఇలాంటి విజేతల కథలే కావాలిప్పుడు.

‘పారుల ప్రాణాలను, స్వేచ్ఛను, అస్తులను కాపాడటం ప్రభుత్వ బాధ్యత.
ఆ పారులే అదుపు తప్పి, సమాజానికి ముప్పగా మారితే శిక్షించే హాకుడ్కుడా చట్టానికి ఉంది.
కానీ, శిక్షలవల్ల ఔఢీలలో పరివర్తన వస్తున్నదా? లేదంటే, ఊచల వెనుక జీవితాలు వారి భవితను
మరింత చికటిగా మారుస్తున్నాయా?’ అన్న సందేహాలు వచ్చినపుడు ప్రత్యామ్మాయ
శిక్షా స్కూల్ గురించి ఆలోచించక తప్పదు. ఒక వ్యక్తి సమాజానికి శాపంగా
మారకుడదంటే, దీపమై అదర్పంగా నిలవాలంటే..
సమాజ సేవను మించిన శిక్షలేదని
అంటున్నారు విశ్లేషకులు.

కవర్
సోర్ట్
ల్

విన్మర్త్త తీర్పు.. సామాజిక సేవ!

ఆయన ఓ జిల్లా కలెక్టరు. కోర్టు భిక్కారం కేసులో న్యాయస్థానం కండ్లెరజేసింది. అదే కేసులో ఓ పార
సరఫరాల శాఖ అధికారిణి కూడా శిక్షార్థురాలని తేలింది. పరిషారంగా కొంత జిలమానా విధించింది న్యాయస్థానం.
ఆ ఇద్దలకీ జిలమానా పెద్ద మొత్తం కాకపోవచ్చు. కానీ, చెల్లించడం అన్నది అవమానకరమే! అందుకే, జిలమానాను రద్దు చేయ
మంటూ ఉన్నత న్యాయస్థానాన్ని అభ్యర్థించారు. హైకోర్టు వీలిద్దలకీ ‘సమాజసేవ’ను శిక్షగా విధించింది. సదరు కలెక్టరు ఆరునెలల
పాటు, వారాంతాల్లో ఓ అనాధారమంలో సేవ చేయాలనీ, ఆ అధికారిణి కూడా తన ఇంచికి పది కిలోమీటర్ల లోపు ఉన్న
శరణాలయంలో పిల్లలకు ఆహారాన్ని అందించాలనీ తీర్పునిచ్చింది. ఈ సంచలనాత్మక తీర్పుతో మరోసారి సమాజసేవను శిక్షగా
విధించడం గురించి దేశవ్యాప్తంగా చర్చ మొదలైంది. ఇలాంటే ‘సేవా శిక్షలవల్ల పరివర్తన వస్తుందా? అంటే..
అది వ్యక్తినిబట్టి ఉంటుంది. నిజంగానే మారినవారూ ఉన్నారు.

... సూర్య

ఒక వ్యక్తి చేసిన తప్పు రుజువు అయితే, నేరస్తు డిలో సూర్యాత్మకమైన పరివర్తన తీసుకొచ్చేందుకు జైలు శిక్షలు విధించడం సర్పు సాధారణమే. కానీ, జైలు జీవితం ఆ మార్పును ఎంతవరకు సాధి స్పుందన్నదే సందేహం. మన దేశంలో జైశ్శలు కిక్కి రిసిపోయి ఉంటున్నాయనీ, లెక్కక మించిన బైదీల వల్ల అనారోగ్యాలూ అంటువ్యాదులూ ప్రబలుతన్నాయనీ అనేక నివేదికలు చెబుతున్నాయి. స్వాత్మక కేంద్ర ప్రభుత్వం వెలువరించిన నివేదిక ప్రకారమే.. ‘2019లో మన కారాగారాలకు 4 లక్షల మందిని నిర్మయించగల సామర్థ్యం ఉంది. కానీ, అంతకంటే 20 శాతం ఎక్కువ బైదీలు ఉన్నారిక్కడ. దేశ రాజధాని డీలీలో అయితే దాదాపు 75 శాతం వరకూ అభికంగం ఉండటం బాధాకరం, అమానసవియం. వీటికితోడు అభికారుల కారిస్యం, తేటి బైదీల దురుసుదనంతో జైలోకి అడుగుపెట్టిన వాట్లు తీవ్ర మానసిక ఒత్తిడిని ఎదుర్కొటున్నారునే అభిప్రాయం ఉంది.

ఇలాంటి వాతావరణం మర్యాద బైదీ కన్నయ్యలు మరింత రాటు తేలిపోతున్నారనీ, అంటుకే జైలునుంచి విషువదలయాక.. అంతకంటే తీవ్రమైన నేరం చేసి, తిరి ఊచల వెనుకకు వెళ్లున్నారనీ మనస్తవ నిపుణులు చెబుతున్నారు. రాలా సందర్భాల్లో చిల్లర నేరస్తుల పెద్ద నేరగాళ్లనూ, పెద్ద నేరగాళ్ల ఇంటర్వెపర్సనల్ క్రిమినల్స్ నూ పరిచయం చేసుకోవడానికి, క్రిమినల్ నేట్ వర్క్స్ పెంచుకోవడానికి, నేరుపెట్టుయ్యాలను సానబట్టుకోవడానికి జైశ్శలు శిక్షకాలు కేంద్రాలు అప్పుతున్నారు. ఇలాంటి విమర్శ ఉంది.

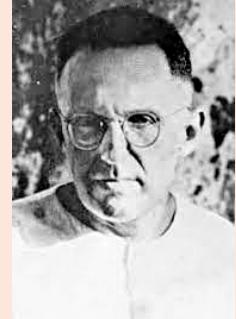
మరో కొఱంలో నుంచి చూస్తే.. నెలనెలా కొన్ని వేలమంది చిన్నపాటి నేరాలతో జైశ్శలోకి అడుగు పెడుతున్నారు. జైలు జీవితం వీరి భింప్యు త్వరించి తీవ్ర ప్రభావం చూపుతున్నది. కొంత మంది ఉద్యోగాలు కోల్చేతున్నారు, కొంతమంది ఉపాధి అవకాశాలకు దూరం అప్పుతున్నారు. ఆ మచ్చ భరంచేక ఆత్మాత్మలకు పొలుచుతున్న వారూ ఉన్నారు. పిమ్పుక మీద బ్రాష్టిస్ట్స్ మూలా సరకారు. ఇలాంటి చిన్నపాటి నేరాలకు సమాజసేవ జైగ్నమును విధించుకు వారా. అంటే, కొన్ని లక్షలమంది వియవైన జీవితం జైలు గోడలకే అంతికం అప్పుతున్నది. ఇది మానవ వనరులను వ్యధా చేసుకోవడమే! ఇలాంటి నేపట్టులో సామాజిక శిక్షలే తగిన ప్రత్యామ్నాయం అన్నది ఒ బలమైన వాదన.

అలోచన కొత్తదేంకాదు

తరాలనాటి శిక్ష స్టూటిలో సంస్కరణలు తీసుకూ వాలన్న అలోచన తునాటిది కాదు. అనేక కమిటీలు సమాజసేవను ఓ శిక్షగా విధించాలని సూచనలు చేశాయి. దీనికి చట్టబడ్డత కల్పించే దుకు 1978లో ఓ బిల్లును ప్రవేషించి ప్రయత్నం కూడా జరిగింది. అయితే, ఇవేచికాడా న్యాయ వ్యవస్థ ఆమోదాన్ని పొందలేకపోయాయి. ఉమ్మడి అంధ్రప్రదేశ్లో కమ్యూనిషన్ సర్టిన్ ఆఫ్ అఫెండస్ -2010 పేరిట ఓ చట్టాన్ని తీసుకు

పరివర్తన దిశగా!

మార్కిస్ ట్రైడ్మన్.. పోలాండ్లో జ్ఞానించిన యూదు. ఆ దేశాన్ని ఆక్రమించుకున్న హిట్లర్ దురాగతాలనుంచి తప్పించుకున్న ఇండియాకు పాచ్చాడు. తన తెలివితేటలతో గొప్ప పారిశ్శామికవేత్తగా ఎదిగాడు. ఈ క్రమంలో భారతీయ తత్త్వ చింతన లతడిని ఆకర్షించింది. గాంధీ భావనలూ మనసును గెలుచున్నాయి. అప్పట్లో మహారాష్ట్రలో జౌంధ అనే రాజ్యం ఉండేది. ఆ జౌంధ రాజు, మార్కిస్ మంచి మిత్రులు. జౌంధ రాజును ఒ చిత్రమైన ప్రయోగానికి ఒప్పుచూరు చూరాన్. తన రాజ్యంలో సంపూర్ణ గ్రామస్యరాజ్యాన్ని అమలు చేయుమని సులచు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వానికి లేదా రాజుకు కేవలం నామమాత్రమైన అధికారం ఉండే ఈ ప్రయోగానికి కూడా మార్కిస్ చొరప మాపారు. నేరస్తులో పరివర్తన పచ్చేలాగా నామమాత్రపు పర్వ్య వేషణ మధ్య వాట్కాట్టించ వాట్క నిలబడే అవకాశం ఇచ్చాలని స్వాచించారు. కొంత పొలాన్ని కేటూ యించి, వాటిమీద పండే పంటను అముకునే అవకాశ ఇచ్చాలన్నది తన అలోచన. దీన్ని ‘స్వాతంత్రపూర్వ’ అనేచోట అమలుచేశారు కూడా! మార్కిస్ ఆలోచనలు బాలీపుడైను సైతం ఆకర్షించాయి. శాంతారామ్ దో అంభే బారమా హాథ్, చిత్రం తీసేలా ప్రేరేచించాయి. దాన్నే తెలుగులో ‘మా దైవం’గా మలిచారు. ఇదే పౌర్యులానికాస్త మార్పి ‘ఇద్దరు దొంగలు’, ‘బైదీ బాఖాయ్’ తరచు తెలుగు చిత్రాలు విజయవంతమయ్యాయి.

వచ్చే ప్రయత్నం చేశారు. కానీ, దీనిమీద కూడా నిలిమొఘాలు కమ్ముతున్నాయి. ఇప్పటి వరకూ మన దేశంలో సమాజసేవను శిక్షగా విధించడానికి చుట్టపరమైన వెసులుబాటేదీ లేదు.

బార్తియ శిక్షస్తులితిలోని సెక్షన్ 53: పురణ దండన నుంచి జిరిమానా వరకు ఎలాంటి జైలు విధించమచ్చు? అన్నడి స్వప్తు చేస్తున్నది. వీటికి సామాజిక శిక్షనుకూడా జోడించమంటూ వచ్చిన ప్రతిష్ఠాపనలు ఇప్పటివరకు కార్బూర్చపం దాల్చాలేదు. అలాగని, సామాజిక సేవను ఓ శిక్షగా భరారు చేస్తూ తీర్చులు వెలువరించకూడదనే నిబంధన ఎక్కడా లేదు. State of Gujarat V Hon'ble High Court of Gujarat లాంటి కేసులలో నేరస్తులలో పరివర్తన కలిగించడమే

శిక్షల ముఖోద్దేశం కావాలన్న బలమైన ఆకాంక్ష వ్యక్తమైంది. అందుకే, క్రమంగా న్యాయమూర్తులు సామాజిక శిక్షలపట్ల చౌరప చూపిస్తూ న్యాయాలన్నది.

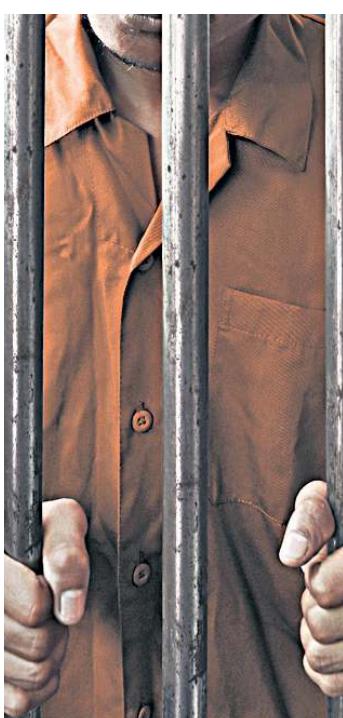
టూజీ కేసులోనూ..

2జి స్క్రూమ్ కేసులో తమ వాదన వినిపించే విషయంలో అతడ్లాగే చూపిసందుకున్న షిప్పాస్ కుట్టించింది. దిస్ట్రిక్టు నొప్పిల్ శిక్ష విధించింది. 15 వేల చెట్లు నాటాలంటూ తీర్చునిచించి. నాటడమే కాకుండా, వాటి పరిరక్షణ బాధ్యతనూ సీకరించాలని ఇజ్జాపించింది. ఆ మాత్రం సీకరించు భమకు భారమేంటులు నిందించింది. ఆ మాత్రం సీకరించు పండులు ఇంటూ ఓ ప్రైకోర్ప్లు ఇలాంటి తీర్చునే వెలువరించింది. ఇందులో షైడ్యూల్స్ ఇంట్లలోను ఓ ప్రైకోర్ప్లు ఇలాంటి తీర్చునే వెలువరించింది. ఇందులో షైడ్యూల్స్ ఇంట్లలో ఉన్న ఓ ప్రైకోర్ప్లు ఇంట్లలోను ఇచ్చాలని తేలియించింది. బాల్యం నాటి నేరానికి, పెద్దయాక శిక్ష విధించడం సబబుకాదు కాబట్టి, వంద చెట్లు నాటి ప్రాయస్చిత్తం చేసుకోమంటూ ఆదేశాలు జారీ చేసింది న్యాయసారం.

తెలుగు రాష్ట్రాలోనూ సామాజిక శిక్షల సంపుర్ణాలు వెరుగుతున్నది ఓ ఎక్స్ప్రైస్ అధికారికి కోర్పు ధిక్కరణ కేసులో కొంత జరిమానా విధించాలు. దాన్ని రద్దు చేయుమంటూ ప్రైకోర్ప్లను అత యించిన అధికారికి, జరిమానాకు బధులుగా సామాజిక శిక్షను విధించింది. రంజాన్ పవిత్ర మాసం సందర్భంగా, తన ఇంటికి దగ్గరగా ఉన్న మనీములో ఉపవాస దీక్షలు విరమించుకుని వచ్చేవారికి వారం రోజులపూర్వు అందించాలని తీర్చునిచింది.

వివాదాస్పదమూ

ఏ నేరానికి ఎలాంటి శిక్ష విధించాలి, ఎన్ని రోజుల వైదు ప్రకటించాలి.. అన్నది ఇండియస్

పీనల్ కోడ్ ప్రకారం నిర్జయస్తారు. కానీ, నేరం నిరూపిత మైన తర్వాత కలిన కారాగారానికి బదులుగా, ఘలానా సామాజిక శిక్షను విధించవచ్చే మార్గదర్శకాలేవీ లేవు. అందుకే, కొన్ని సందర్భాల్లో మాత్రమే కోర్టులు ఈ తరఫో తీర్చును వెలువరిస్తున్నాయి. విచారణకు సహకరించనం దుకో, బెయిల్ మంఱారుకు ఓ పరశుగానో, జిరిమానాకు బదులుగానో సేవతో ముచిపడిన శిక్షలు విధిస్తూన్నాయి. కానీ, సామాజిక శిక్షలు నూరుశాతం విచక్షణమిదే ఆధారపడి ఉండబంటో.. అరుదుగానే అయినా, అవి దుర్మించియాగం అవుతాయినే భయమూ లేకపోలేదు. 1999లో ఆయుధ వ్యాపారి మనవడైన సంజీవ్ నందా, తప్ప తాగి కారు నడుపుతూ ఏకంగా పోలీన్ చెక్ పోస్టునే గుడ్డాడు. ఈ ప్రమాదంలో చాలామంది గాయపడ్డారు. అయినా, సంజీవ్ కనికరం చూపలేదు. వ్యాపక వేద్యం అందించే ప్రయత్నం కూడా చేయలేదు. అక్కడిమంచి తప్పించుకుని, సాక్షాత్కాలను తారుమారు చేసే పనిలో పడ్డాడు. ఈ ఘటనలో ముగ్గురు పోలీసులు సహా ఆరు గురు అమాయకులు చనిపోయారు. మరణించింది పోలీసులు అయినా, సాక్షాత్కాల బలంగా ఉన్నా ఈ కేసు దాధాపు పదేండ్లాపటు నడిచింది. మర్యాదలో సాక్షాత్కాల మనసు మార్చి ప్రయత్నాలు జగిరాయంటూ ఎల్లిట్టివీ ఓ ప్రింగ్ ఆపరేషన్కరూడా నిర్వహించింది. ఎల్లకేలకు 2012లో కీలకమైన తీర్చు వెలువడింది. అప్పటికే సంజీవ్ ఈ కేసులో రెండేండ్ జ్యులాలికిక అనుబించాడు కాబట్టి, భారీ జిరిమానా చెలించి, సమాజసేవకు సిద్ధపడితే సరిపో తుందంటూ కోర్టు తీర్చునిచ్చింది. అంత పెద్ద తప్పు చేసే, ఇంత చిన్న శిక్ష.. అన్న విమర్శ వినిపించింది.

అన్న వరిగణనలోకి తీకునిసే

సామాజిక శిక్షలను విధించే సమయంలో వ్యక్తి వయసు, నేరచరిత్ర, మానసిక స్థితి లాంటి విషయాలను మరింత జాగ్రత్తగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. లేకపోతే వాటి మూలభావంలకే ప్రమాదం. సమాజసేవను శిక్షగా విధించేటప్పుడు ప్రజల మనోభావాలనుకూడా దృష్టిలో ఉంచుకోవాలనే అభిప్రాయం ఉంది. 2017లో రాంచీ (రూపార్థంద్) ప్రోకోర్టు ఆరుగురు ముద్దాయిలకు బెయిలు మంజూరు చేస్తూ, వాళ్ళ స్టానిక ప్రభుత్వానుపప్పులలో రోగులకు సేవ చేయాలని సూచించింది. ఈ తీర్చుపట్ల

సర్వ్యతా హర్షం వ్యక్తమైంది. కానీ, అదే రాంచీలోని ఓ స్టానిక కోర్టు ఓ మతానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడినందుకు సదరు మత గ్రంథాలు పంచి పెట్టాలంటూ ఓ విద్యార్థి నికి సామాజిక శిక్ష విధించింది. ఈ తీర్చు విషాపాలను దెబ్బ తీసేదిగా ఉండని మేధావులు ఆక్షేపించారు.

అండర్ ట్రూయల్స్ కూరట

ఈ నివేదిక ప్రకారం సెప్టెంబరు 2020 నాటికి మన దేశంలో 1.6 కోట్ల క్రిమినల్ కేసులు విచారణలో ఉన్నాయి. సహజంగానే విచారణలో ఉన్న కేసులలో, తీర్చుకోసం ఎదురుచూస్తూ జ్యుల్లో మగ్గిపోయే వారి (అండర్ ట్రుయల్స్) సంఖ్యకూడా అసాధారణంగా ఉంది. నేపంల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యార్టో వెలువరించిన నివేదిక ప్రకారం, మన జ్యుల్లో ఉన్న ప్రతి పదిమందిలో, ఎదుగురు ఇంకా తీర్చుకోసం ఎదురుచూస్తున్నావారే. ప్రపంచంలో అతికొద్దీదోల్ఫో మాత్రమే ఇంత దారుణమైన పరిస్థితులు ఉండటం గమనార్థం. ప్రోగా ఈ సంఖ్య రోజులోజుకి పెరుగుతూనే ఉంది. నేరం నిరూపణ కాటుండానే, ఇదెండ్కు పైబడి జ్యుల్లో మగ్గుతున్నవారి సంఖ్యే 5,000కు పైబడి ఉండని సాక్షాత్కార్త రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ ఒప్పుకొంది. చాలా సందర్భాలలో బెయిలు కోసం దరబాస్తు చేసుకోలేని, పూచీకర్తు కూవల్చిన డబ్బును సమకూర్చుకోలేని నిరువేదలే అండర్ ట్రుయల్స్గా మగ్గిపోతున్నారు. ఆరిక స్టోమత లేని పేదలోసం వాదిచేందుకు, న్యాయస్థానమే న్యాయవాదులను ఏర్పాటు చేస్తుంది. అయితే, ఈ ఉనిత సేవలు వాలా సందర్భాల్లో తినింత నాణ్యతగా ఉండటం లేదన్నది ఓ ఆరోపణ. కేసును త్వరగా ముగించడానికి పోలీసుల సహకారం కూడా చాలా అవసరం. మన దేశంలో ప్రతి లక్షమంది పౌరులకూ 200 మంది పోలీసులు కూడా లేకపోవడంతో సాక్షాత్కార్త సెకరణలోనూ తీవ్ర మైన జాప్యం జరుగుతున్నది. మొత్తంగా నిరువేదలు, నిర్ఝరాస్యలే అండర్ ట్రుయల్స్గా దుర్భర జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. తీర్చు వెలువడేదాకా వీరికి సామాజిక శిక్షతో కూడిన బెయిలుని మంజారు చేసే లక్షలాడి కుటుంబాలకు ఉండరట కల్పించినట్లు అవుతంది. నాణ్యానికి బొమ్మ-బొరుసు ఉన్నట్లు ఏ దిశానికినై ఎన్నోకొన్ని లోపాలూ ఉంటాయి. ఆ లోపాలను సరిదిద్దుకుంటూ మంచిని పెంచుకోవడమే మన బాధ్యత.

1

అమ్మికాకు
చెందిన ప్రముఖ
మోడల్, వ్యాపారవేత్త
పాలన్‌పొల్చన మాడక
ద్రవ్యాలుకలిగి ఉన్న
కారణంగా, 200
గంటలు నమాజసేవ
చేయాలన్న తీర్పు
వెలువడింది.

ప్రముఖ ప్రముఖ ప్రట్టబాల్ ఆటగాడు ఎలిక్
కంబోనా బి ప్రేక్షకుడిని గాయ పరిచినందుకు
శిక్షగా, 120 గంటలపాటు పిల్లలకు
ఉచితంగా ప్రట్టబాల్ నేర్వించాల్సి వచ్చింది.

దేశంలో వాహనాల సంఖ్య
రెఫ్సింపు వేగంతో పెరిగిపోతున్నది. దాంతో
పాటీ ప్రమాదాలూ. లోడ్స్‌మీదికి వచ్చే వాహనదా
రులను వీలినంత అప్రమత్తంగా ఉంచేందుకు ప్రమత్త్వం
'మోటార్ పెపికిల్స్ రూట్'లో ఎప్పుతోప్పుడు మార్గులు తెస్తు
న్నది. ఇందులో భాగంగానే, 2019లో ఓ సపరి తీసుకుపచ్చారు.
లైనెస్ లేకపోతే రూ. 5 వేలు, వేగంగా బండి నడిపితే రూ. 5 వేలు
ముక్కపీండి వసూలు చేయాలంటూ.. భారీ జిరిమానాలను వీరోగ్నారు.
పాటీలో చాలా నేరాలకు జైలుశిక్షకులు కూడా విధించే అవకాశం ఉంది. అయితే,
చిన్నపాటి నేరాలకు (ఉదా|| వాహనబీమా లేకపోవడం) జైలుశిక్షకులు బదు
లుగా సమాజసేవ చేసే అవకాశం కల్పించడం విశేషం. మన దేశంలో చిన్న
చాలతో జైలుశిక్షకులు భరారుచేసి ఇలాంటి చట్టాలు చాలానే
ఉన్నాయి (ఉదా|| తికెట్ లేని ప్రయాణం). తొందరపాటులో తప్పులు
చేసేవారిని, పేదవారిని, నిరభ్రస్తాస్యులను ఇలాంటి చిన్నపాటి కార
ణాలతో ప్రైదు చేయడం అంటే నిండు జీవితాన్ని జైలు
పాలు చేయడమే, చిన్న నేరాలకు
సామాజిక శిక్షలే మంచి
ప్రత్యామ్నాయం.

టూఫికర్

సెలబ్రేటీలు అందుకొన్నారు

3

చెందిన రసెల్ బ్రాండ్
అనే నటుడు,
బిజర్జుల్స్ ఫోన్సు
పగులగుట్టినందుకు
20 గంటల సామాజిక
శిక్షను అనుభవించారు.

4

నవీమీ క్యాంపిషన్లే
అనే ప్రముఖ మోడల్ తన
పనిమనిపిప్పిచేయి
చేసుకున్నందుకగాను
..మృయార్జులోని శానిబేషన్
గ్యార్డ్స్ ను వారం పాటు
పుట్టం చేయమంటూ
న్నాయసాధనం ఆదేశించింది.
ఈసంధర్మ ఠికా, నవీమీ ఒక్స్ ట్రై
రీస్ ఒక్స్ ఫోషన్ స్ట్రెస్ లో
రావడం విమర్శలకు
దాలతీసింది.

సింగపూర్

ఆస్తీశీలియా

ఇంగ్రండ్

అమెరికా

జింబాబ్వో

ఎవిధ దేశాలలో..

ఈక్కడ ఒకప్పుడు చిన్నపాటి నేరాలకు మాత్రమే సమాజసేవను కారాగార శిక్షకు ప్రత్యామ్మాయంగా విధించేవారు. కానీ, 2018లో, 'త్రైమినల్ జిస్ట్స్' రిపోర్ట్ యొక్కసు ఆమోదించిన తర్వాత, చాలా నేరాలకు సేవా శిక్షలను ఖరారు చేస్తున్నారు. ఇంతకు ముందే ఒకసారి కారాగార శిక్ష అసుభవించిన వారు, తగిన పరిషారం చెల్లించిన వారు, ఇక మీదట తప్పు చేయరనే సమ్మి కొన్ని కలిగించిన వారికి మాత్రమే సమాజసేవను శిక్షగా విధిస్తున్నారు. అయితే, ఇక్కడ కొన్ని విమర్శలు ఉన్నాయి. 'ఎన్ జి' అనే ఓ వైద్య విద్యార్థి, తన ప్రియు రాలి గొంతు నుమినందుకు అతనికి సమాజసేవను పరిషారంగా విధించారు. ఈ తీర్మానికి వివాదాస్పర్ధ మైదానంది.

సామాజిక శిక్షలకోసం వేర్గేరు రాప్సాలలో బీన్న ఘోషణలున్నాయి. వాటిని అమలు చేసేందుకు విభిన్నమైన పశ్చాత్తులూ ఉన్నాయి. స్వాస్థాత్మక వేల్స్లో కమ్యూనిటీ శిక్షలతో పాటు కౌన్సిల్స్, అధికారుల పర్యావరణకార్యాలయాల ఉంటాయి. డిసెంబరు 2020లో వెలువ చేసిన ఓ నివేదిక ప్రకారం, ఇక్కడ ఉత్కర ఆస్తీశీలియాలనే ప్రతి లక్షుమందిలో 679 మంది సమాజసేవను శిక్షగా అందుకున్నారు. దీనిబట్టి, ఇక్కడ ఈ తరఫు తీర్మాను ఎంత సహజమా అథమపుతుంది.

ఆస్తులకు నష్టం కలిగించడం, తప్పుడు సమాచారం ఇప్పడం తదితర నేరాలు చేసినవారు.. ఇక మీదట అలాంటి నేరాలు చేయక పోవచ్చనే సమ్మకం కదిరిన పుఱ్పి సామాజిక శిక్షను విధిస్తారు. దీనికి అక్కడ 'కమ్యూనిటీ పేబ్బ్యూస్' అని పేరు. ఇందులో బాగంగా కలుపుమొక్కలు తీయడం, గోడలమీద రాతలను పుఱ్పిం చేయడం, ప్రభుత్వ భవనాలను అలంకరిం చడం లాంటి పచులు చేయిస్తారు. నేర తీర్పతను బట్టి 40సుంచి 300గంటల పరకు ఈ సేవ చేయాలిని ఉంటుంది.

కమ్యూనిటీ రెప్టిటూర్స్ పేరుతో అమెరికాలోనూ సామాజిక శిక్షలు విధిస్తుంటారు. అయితే, ఈ సేవను విధించే ముందు కొన్ని విపుల్యాలను పరిగణలోకి తీసుకుంటారు. మరణించిన జీవితశైలిల్లో లాంటి శిక్షలకు బదులులుగా సామాజిక సేవను విధించరు. కమ్యూనిటీ రెప్టిటూర్స్లో అమలు చేసే పచులు సమాజానికి ఉపయోగపడించే కాకుండా, చేసిన నేరంతో ముడిపడి ఉండేలా చూస్తారు.

1992లో జింబాబ్వో ప్రభుత్వం తన కారాగారాల్లో మగ్గుతున్న బ్రెడీలమీద ఓ నివేదిక రూపొందిం చింది. దీని ప్రకారం వారిలో 60 శాతం మంది చిన్న పాటి నేరాలతోనే షైక్షలో మగ్గుతున్నట్టు తేలింది. అప్పటినుంచి స్వార్థం సేవను శిక్షలుగా అమలు చేసే ప్రత్యేయను వేగవంతం చేసింది.

.. ఇవే కాదు. రఘ్యా, దక్షిణాఫ్రికా వంటి అనేక దేశాల్లోనూ స్వల్ప నేరాలకు స్వచ్ఛంద సేవను శిక్షగా విధిస్తుంటారు.

అలాంటి మార్పులు మన దేశంలో చోటు చేసుకోవడానికి కచ్చితంగా కొంత సమయం పడుతుంది.

‘విజీల్’, విలేజ్!

Whistle Village

‘మీ పాపకు ఏం హేరు పెట్టింద్రు?’

‘ఆ’ అక్షరం మీద మా బాబుకు మంచిహేరు చెస్పించి?’
ఇలాంటి ముచ్చట్లు చాలా వింటుంటాం. కానీ, ఆ ఊర్లో
పేర్ల గులంచి ఇలాంటి చింతే ఉండదు. అనలక్కడ హేరే
ఉండవు! ఆ పల్లి మేఘాలయలో ఉన్నది.
అక్కడ ఏం చెప్పాలన్నా సీటీ కొట్టే చెప్పరు.

‘పిల్ల పుట్టకముందే క్లల కుట్టే వాళ్లు’ చాలామందే, నక్కత్తం, రాశి, తిథి అంటూ నానా తిప్పులు పడ్డుంటరు. కానీ, ఇసాంటి ఏ తిప్పులూ అపసరం లేని ఊరొకటి ఉంది. అక్కడవరికి మనలక్క త్రీశైలం, త్రీవాసు, విందు అంటూ హేర్లు ఉండవు. సీటీలనే (విజీల్) హేర్లుగా పెడ్డుంటిరు. ఆ ఊరి హేరు కాంగ్ధాన్. మేఘాల యాలోని ఈష్ట్ భాసి జిల్లాలో ఉంది. ఈల వారి ఆచారం.

పూర్వీకులనుంచి సంప్రదాయంగా వస్తున్నది.
కాంగ్ధాన్లో 700కి ఫైగా జనాభా ఉంది.

ఎవరొకా కొత్తవాళ్లు ఈ ఊరికి వేళ్ల అశ్వరూపులోతారు.
డిజిటల్ యుగంలోకూడా ఇలాంటి సంప్రదాయం ఉండంటే,
తమ వారసత్వాన్ని వాళ్ల ఎలా కాపాడు కుంటున్నారో అర్థం చేసుకోవచ్చ. సీటీ (విజీల్), పట్టల అరుపులు, సినిమా పాటలోనీ టూర్పు ఆధారంగా పిల్లలకు హేర్లు పెడతుంటరు ఇక్కడ.

తీరొక్క టూర్పున్న

చిన్నప్పుటినుంచి ఎక్కడైనా ఏం నేర్చుకుంటారు? పదాలు పలకడం, హేర్లు పిల్లలడమే కదా? కానీ, ఈ ఊర్లో మాత్రం సీటీలు కొట్టడం, శబ్దాలు చేయడం, పాటలు పాడటం నేర్చుకొంటారు. సీటీ కొట్టాస్తే చాలా పిలగాడు ఎదిగినట్టే. రోడ్సుమిద పొత్తు సీటీ కొట్టితే మన దగ్గర ఏమై తదో తెల్పు కదా? అదే, కాంగ్ధాన్లో అయితే వాళ్ల అమ్మానాయిన వచ్చి గుండెలకు హత్తుకుంటరు. ఆ సీటీల సప్పుడుతోచే వాళ్ల మనములను అర్థం చేసుకుంటారు. ఇంట్ల పదిమంది ఉంటే పది రకాల సీటీలు ఉంటయి. వీళ పూర్వీ కులు సీటీలద్వారా ప్రత్యేక టూర్పున్న కట్టి పిల్లలను లాలించే వారట. అట్లా, తీరొక్క టూర్పునీలతో ఇప్పటికీ కొనసాగుతన్నది ఈ ఆచారం.

ఒకరి హేరు ఇంకొకరికి ఉండదు. కొత్తగా పుట్టిన వాళ్లకొంటిన 30 సెకన్స్ నిడివితో ఒక ప్రత్యే

కాంగ్ధాన్ ప్రజల సంప్రదాయం ఆసక్తికరంగా ఉండటంతో, ఆ గ్రామాన్ని మాటడానికి పర్యాటకులు కూడా కడుతున్నారు విదేశీ పరిశోధక విద్యార్థులు పైతం ఇక్కడి ప్రజల జీవన విధానం గులంచి అధ్యయనం చేస్తున్నారు. చుట్టుపక్కా ఎన్నో ఊర్లలో గిరిజనసులు ఉన్నా ఒక కొంగ్ధాన్ గిరిజనసులు మాత్రమే ఇలా ‘కఱల’ శబ్దాలతో మనములను పిలుషునే సంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు.

క్లైన విజీల్ను రూపొందించి దాన్నే హేరుగా పెడతరు. దాంటో కూడా గమ్ముతు ఉంది. బయట ఉన్నపుడు మాత్రమే త 30 సెకన్స్ నీటీతో పిలుప్పరు. అదే ఇంటో ఉంటే ఆరు సెకన్స్ విజీల్ పిలుస్తున్న అడవిలో ఎవరైనా ఆగమైతే, తమ హేరును గళ్గిగా పాట లక్క పాడుతరు. అది విన్నవాళ్ల వచ్చి కాపాడుతరు. సాయంగా వెల్లిన వాళ్లు ఒకరినొకరు సీటీల ద్వారానే పలకరించుకుంటారు.

అది ‘అమ్మ ప్రేమ’

మనలక్క వాళ్లకు హేర్లు ఉండకడాపోవచ్చ. కానీ, మన కంటే ఎక్కువ కసరత్తే చేస్తేరటి. తండ్రి కొత్త సీటీ పాడి వినిపిస్తే, తల్లి ఒక శబ్దం వినిపిస్తున్న. పెద్ద మనుషులంతా కసినీ అమ్మ, నాయన ఇచ్చిన శబ్దాలను జోడించి ఖైనర్లు సీటీ నిర్ణయిస్తారట. విచిత్రం ఏమిటటే మన దగ్గర ఒక్కో హేరు వారామం దికి ఉంది. కానీ, కాంగ్ధాన్లో ఒకరికి కేటా యాంచిన శబ్దం ఎల్లి పరిశీలన్లోనూ మరొక రికి పెట్టరట. అదెట్ల గుర్తు పెట్టుకుంటరో ఏమో మరి? ఇట్లా సీటీ శబ్దాలతో హేర్లు పెట్టాడాన్ని ‘జిగవా యోటి’ అంటారు. వారి భాషలో ఈ మాటకు ‘అమ్మ ప్రేమ’ అని అర్థం.

వ్యవసాయమే అదరువు

కాంగ్ధాన్ కొండల నదుమ ఉంటది. అడవికి వెళ్లిన వాళ్లు ఊరు చేరుకోవడానికి సుదైన మార్గం లేదు. దాయాపు 10 కి.మీ., ప్రత్యేకం చేయు ల్యాండ్ అందులో ఉన్న ప్రజల బయట వాళ్లతో అంతగా కలిసిపోరు. వ్యవసాయమే వారి బటుకుదెరువు. వారం, పది రోజులకు ఒకసారి మాత్రమే అంగ డికి పోతుంటారు. పొలంలో పండించిన కూరగా యలను అమ్మి కావాల్చిన పస్పువులు తెచ్చుకుంటారు. ఈ గుంపులో హేర్లగా చదువుకున్నోళ్లు లేరు. ఆరుగురంటే ఆరుగురు మాత్రమే ఇప్పటి వరకు ఉన్నత చదువులకోసం ఊరు దాటారు. కొత్త ప్రయత్నిస్తే.. ఈ ఊరి నుంచి కులపొట రఘురామయ్యను గుర్తుకుతెచ్చే గాయకులూ రాపచ్చ.

'స్క్రోబ్'.. ఆరోగ్యమన్స్!'!

'జింటల్లో ఉంటాయి. ఒంటినంటుకుంటాయి. లోలోపలి బాధలన్నీ చెప్పి మేలు చేస్తాయి. ఏమిటవి?' రాబోయే తరానికి, కాబోయే పాడుపు కథ ఇటి. నమాధానం.. స్క్రోబ్ గ్యాడ్జెట్స్. అవును! అడవిలో పుట్టిన చీపురు తైతక్క లాడి ఇల్లు చక్కబెడితే గొప్పగా పాడుపు విష్ణుం. స్క్రోబ్ జంగిల్ లో పుట్టిన గ్యాడ్జెట్స్ ఇంబినే కాదు, ఒంటినీ చక్కబెట్టేస్తున్నాయి. సెన్సర్ తో ఒక న్స్టి మరీ, ఆరోగ్యాన్ని కనిపెట్టుకుంటున్నాయి. అందుకే, ఈ స్క్రోబ్ గ్యాడ్జెట్స్ మనకు 'మన్స్' అంటున్నది ఈ తరం.

ఊపిల తీరు చెప్పే మాన్స్

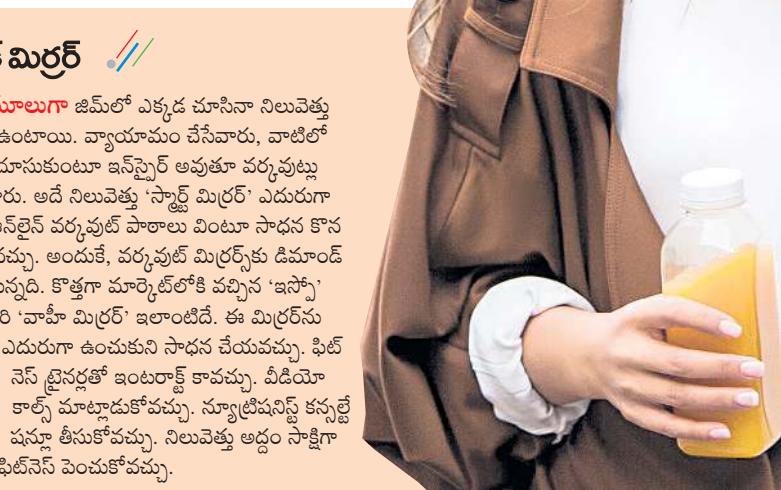
ఎయిర్పాప్ యాక్టివ్ ప్లస్ హాలోస్, స్క్రోబ్ మాన్స్ రకరకాల వ్యాధి కార్బాలమంచి రక్షణని స్వుంది. దీన్ని ధరించడం వల్ల చర్యానికి ఎలాంటి హానీ ఉండదు. ప్రోగ్రామాటర్ రెసిప్ట్స్ నెఱ్వెన్ కూడా! ఇందులోని హలోస్ నెస్సర్ మన శ్వాస రేటును ఎప్పుతోప్పుడు అందిస్తుంది. ఈ 'స్క్రోబ్ మాన్స్' ఆపిల్ హైట్ కిట్సో అనుసంధానమై పనిచేస్తుంది.

ధర:
సుమారు
రూ. 11,300

మెదడుకు చేయుత

మూగ్స్-2 బ్రైయిన్ సెన్సింగ్ హాంబ్యూంహ్స్ ను ఇంటో, ఆఫీసులో ఎక్కుడైనా సరే తలకు ధరించవచ్చు. ఈ 'హాంబ్యూండ్ మైండ్' ఒకే విషయంపై పోక్స్ట్రిగా ఉండేలా చేస్తుంది. దీన్ని సాక్స్ ఫోన్కు కనెక్ట్ చేస్తే, ధ్వనం నమయంలో మనసు, శరీరానికి సంబంధించిన సంకేతాలపై ఫీడ్బ్యూక్ ఇస్తుంది.

ధర:
సుమారు
రూ. 15,650

కిర్రాక్ మిర్రర్

మామూలుగా జిమ్లో ఎక్కడ చూసినా నిలువెత్తు అద్దాలు ఉంటాయి. వ్యాయామం చేసేవారు, వాటాలో తమను చూసుకుంటూ జన్మప్రైట్ అవశ్యక వర్కవ్యుట్లు చేస్తుంటారు. అదే నిలువెత్తు 'స్క్రోబ్ మిర్రర్' ఎదురుగా ఉంటే, అన్లైన్ వర్కవ్యుట్ పొలాలు వింటూ సాధన కొనసాగించవచ్చు. అందుకే, వర్కవ్యుట్ మిర్రర్కు డిమాండ్ పెరుగుతున్నది. కొత్తగా మార్కెట్లోకి వచ్చిన 'ఇస్పో'

ధర:
సుమారు
రూ. 2 లక్షలు

ప్రతీ 'క్షణం' ఆరోగ్యంగా..

స్టార్ల్ వాచీల వల్ల ప్రయోజనాలు ఎన్నున్నా.. అలంకారానికి అనువుగా లేకపోవడం ఓ అనంత్పుట్టి. ఈ లోటును తీరుస్తూ ప్రైట్ హెచ్చెల్ ఆర్గ్ మ్యార్ట్ నే కంపనీ అందమైన స్టార్ల్ వాచీలను మార్కెట్ లోకి ప్రవేశపెట్టింది. ఈ 'ప్రాల్ఫిడ్ స్టార్ల్ వాచీ' ఆకులేయమైన లక్ష్మి, ఆరోగ్య సూత్రాలకు అనుగుణంగా పనిచేస్తుంది. మన పస్ట్ర్ రేచ్, ప్లైమ్ కొంట్ లెక్కగడుతుంది. వివిధరకాల వ్యాయా మాల మధ్య వ్యత్యాసాలను కనిపెడుతుండి. అంతేకాదు, నిద్రలో నాఱ్య తను గుర్తించి, కలత నిద్ర పోతుంచే పెచ్చరిస్తుంది. డెగ్యులర్ లీపింగ్ అవస్థ ఆధారంగా.. అలారమ్ మొగించి నుప్పుబాతం పలుకుతుంది. 'పాల్ట్ర్మెట్' యాప్టో అనుసంధానమయ్యే ఈ స్టార్ల్ వాచీ ఆరోగ్య సాధనలో అనుక్షణం సహకరిస్తుంది.

ధర:
సుమారు
రూ. 13,500

మే(లు) జోళ్ళు

'పామ్ ఎన్సెర్ట్ మసాజ్ స్టాప్' ఇప్పుడో ట్రిండ్. ముఖ్యంగా పాదాల నొప్పితో భాద పడుతున్న వారికి ఈ మేళోళ్లు బాగా ఉపయోగపడుతాయి. ఈ సాక్సుల జతలో 'ఎన్సెర్ట్-2' అనే ఎలక్ట్రోనిక్ పరికరాన్ని అమర్చారు. దాంతో ఇవి 'ట్రాన్స్‌క్యూబ్స్‌టీయన్' ఎలక్ట్రిక్ కంక్రెట్ సాయంతో నొప్పిగా ఉన్న కండరాలకు ఎలక్ట్రికర్ పల్సులను పంపుతాయి. దానిపల్ల ఎలాంటి మందులూ లేకుండా నొప్పి నుంచి ఉపయోగమనం లభిస్తుంది.

ధర:
సుమారు
రూ. 11,100

చిట్టికెలో శుద్ధజలం

కొవిడ్ వ్యాప్తి మొదలైనప్పటి సుంచీ అందరిలో ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ పెగింది. తినే, తాగే విషయాల్లో మరింత జాగ్రత్తగా వ్యవహారిస్తున్నారు. ఇలాంటి సమయంలో ఉపయోగపడే పస్తువే 'సెల్వ్ క్లీనిగ్ వాటర్ బాటిల్'. లార్క్ కంపనీ వారు తయారు చేసిన ఈ బాటిల్లో 'సాన్ టాక్స్కి యూప్-సి ఎల్చిట్ టెక్నాలజీ'ని ఉపయోగించారు. అది బాటిల్ నీళ్లలో ఎలాంటి వేరస్, బాయ్టీరియా ఉన్నా వెంటనే హరించి వేస్తుంది. ప్రతి బాటిల్కి ఒక క్లీన్ ట్రైన్ బటన్ ఉంటుంది. ఇందులోని 'సెల్వ్ క్లీనిగ్ సెట్టింగ్' అనే పీచర్ దానం తటదడ రెండు గంటలకోసారి యాక్షివేట్ అయిపోయి, యూప్-సి ఎల్చిట్ టెక్నాలజీని నీళ్లను పుట్టపరుస్తుంది. కోడ్ట్ అండ్ హాట్ డ్రైంప్స్కూ దీనిని ఉపయోగించమన్న.

ధర:
సుమారు
రూ. 8,800

సేవ్ ఫాన్

ధర:
సుమారు
రూ. 5,815

లుక్ ఎట్ లాకెట్

బెలచెమిచి స్టార్ల్ ప్రెల్ట్ డైఫైబ్లెల్ బయటికి కనిపీస్తే ఇఖ్యంది పడతారు కొంతమంది. కానీ, ఆరోగ్య ఉపకరణం అభరణ రూపంలో అందుబాటులోకి వ్యేప్ ఎవరు మాత్రం కాదం టారు? ఆకు ఆకారంలో ఉంచే ఈ లాకెట్, పక్కా స్టార్ల్ డైవైజ్ అని చెలితేగానీ ఎవరూ కనిపెట్టలేదు. ఈ లాకెట్ నిఫ్రాలో నాయ్కుతను పసిగడుతుంది. అలాగే, రోజువారీ శారీరక శ్రమనూ కనిపెడుతుంది. గర్భాశి ఆరోగ్య పరిస్థితిని ఎప్పటికే కప్పుడు పర్యవేక్షిస్తున్నది. దీన్ని బెల్లాబీట్ యాప్టో కనెక్ట్ చేస్తే మెనుస్పువల్ స్కైల్ (రుతుచరం) నుచి ఒవల్యూఫ్ డేట్స్ వరకు వివరంగా తెలుపుతుంది. తల్లి కావాల నుకునేవారికి ఇలాంటి పరికరం ఎంతో ఉపయోగకరం.

ధర:
సుమారు
రూ. 7,380

బెలచెమిచి స్టార్ల్

ముఖానికి మాన్స్‌తో చేతులకు శానిరైజెంతో కొవిడ్ జాగ్రత్తలు బాగానే తీసుకంటున్నారు. అయితే, 24 గంటలు చేతిలో ఉండే ఫోన్ సంగతిమిటి? దాన్ని ఆఫ్స్ గోడలపై, ఇంట్లో కిచెన్, బాతీరూముల్లో ఎక్కడెక్కడో పెడుతుంటాం. మరి, అలాంటి ఫోన్సు నేప్పగా ఉంచుకోకపోతే వేరస్ అంటుకోకుండా ఉంటుందా? అందుకే, ఫోన్సు శానిరైజెంట్ చేసే గ్యాడెట్ వచ్చేసింది. అదే 'యూప్-సి లైట్ స్ట్రిలైజెషన్ కేస్' గంటకో సారి ఫోన్సీ ఆ కేసోలో పెడితే చాలా, అందులోని 'యూప్-సి లైట్' సూట్స్కుపీములు, పైరస్ లను పదు నిమిషల్లో స్వీనాశనం చేస్తుంది. ఇది చేతో పట్టుకునేంత ఉంటుంది. ఎక్కడికొనీ తీసుకెళ్లవచ్చు.

ఆ కలం.. పల్లె జీవననాదం!

‘వాడు నడిపే బండీ.. రాయల్ ఎన్ ఫీల్డ్’ అంటూ యువతను పశపారెత్తించాడు. ‘రాతి బొమ్మల్లోనే కొలువైన శివుడా!..’ అంటూ ఆర్త నిండిన పాటతో ఎదుదునూ తడి మాడు. తెలంగాణ సంస్కృతిని, పల్లెజీ వన విధానాన్ని ప్రతిబంధంచే పాటల్ని కోకొల్లుగా రాశాడు. ఆయనే ప్రసిద్ధ గాయకుడు మిట్టపల్లి నురేందర్. తన పాటలలో నిండైన పద సాంచర్యం, గాఢైన భావుకును అంచించడం ఆయన ప్రత్యేకత.

ప్రజాగాయకుడిగా, గీత రచయితగా సుపరిచితుడు మిట్టపల్లి సురేందర్. ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లా టేకుమట్ల మండలంలోని వెల్లంపల్లి అయన స్వగ్రామం. తల్లింద్రులు మధునమ్మ సర్పయ్య. సురేందరుకు చిన్న పుట్టి నుంచే పాటలు రాయడం, పాటటం అంటే ఎంతో ఇష్టం. తెలంగాణ జీవన సంస్కృతి, మాండలిక పదాల సాంబగు ఉట్టి పడేలా 400కు ప్రాగా పాటలు రాశారు. అందులో, ‘జననీ జననీ జననీ.. కై తెలంగాణ.. నీవంటి తల్లి లేదే జగతిలోనే’, ‘కళల ప్రపంచం కల్లోల ప్రపంచం’ మొదలైన ప్రేమచు గీతాలు ఒహాక ప్రజాదరణ పొందాయి.

‘దైర్యం’గా తొలి అడగు..

2005లో తేజ దర్శకత్వంలో వచ్చిన ‘దైర్యం’ సినిమాతో సినిగీత రచయితగా తన ప్రాణాన్ని ప్రారంభించారు మిట్టపల్లి సురేందర్. ఈ చిత్రంలో, ‘బైమీ బద్దుపు పోరి బాగుంది మామో’ అంటూ మొదటటి పాటతోనే యమ హృదయాలను కొల్గొచ్చారు. ‘కత్తిలాంటి పోరిలో ఖతర్ముక్ ప్యారిలో’ లాంటి పదాలతో కురకూరతో చిందులు వేయించారు. ఆ తర్వాత ‘పోరు తెలంగాణ’ (2011) సినిమాకోసం రానిన ‘రాతి బొమ్మల్లోనే కొలువైన శివుడా! రక్త బంధం విలువ నీకు తెలియదూరా!’ అనే పాట మిట్టపల్లిన మరో మట్టు ఎక్కించింది. ఈ పాటకు నంది అవార్డుకూడా డిక్షింది. తల్లిప్రేమ లోని మార్గాన్ని వేగబంధం గొప్పుతాన్ని అమ్ముతంగా చాటుతుంది గేయం. రక్తబంధపు విలువను చాటుతూ, భగవంతుడిని ప్రశ్నించిన వైఖరి కనిపిస్తుంది. ‘సుదుటి రాతలు రాసే ఓ దేవదేవా.. తల్లి మనసేమటో నీవు ఎరుగవ్వరా’ అనే పంక్తులో అమ్మ మమకారాన్ని, దయాగు జాన్ని తెలియజ్ఞప్పారు.

పల్లె ఒక మేలుకొలుపు

‘రాజన్’ (2011లో మిట్ల పల్లె రానిన ‘కాలిగజ్జె ఘుట్లు మంచి పల్లెతల్లి మేలుకుంటదో కు అమ్ములారా! అక్కలారా!’ పాట ప్రత్యేక గుర్తిం పుషు పొందింది. అమ్మును పదబంధాలు, భావుకత నిండిన సోయుగలు ఈ పాటలో కనిపి స్తాయి. ప్రకృతిలోని జీవరాపులన్నిటినీ పులకిం పజేసే స్వచ్ఛమైన యాన, చేతనత్వం ఇందులో తోంగి మాస్తాయి. గుండెనుంచి పాంగి, గొంతు దాబి సాగి వచ్చే పదానికి తగ్గట్టగా ‘పదం’ కలిపి ఆడిన పల్లెప్రజల ఉల్లాసము దర్శనమి స్సుంది. ఆ తర్వాత ‘జ్యై తెలంగాణ’ (2012) సిని మాలో, ‘ఆకిలి కడుపులు.. చీకటి గడవలు.. ఇంకా ఎంత కాలం?

ఈ కల్పీన్నిశైంత కాలం? అంటూ ప్రజల కనీచీగా భల్చి మన ముందుచూరు. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం అమరులైన త్యాగదనులను, ఆకర్తి అల మటించే నిరుపేదల బతుక కథలను, ‘పది జిల్లాల పట్టుపుల్లులు.. శపాల గుట్టలపుతు న్నాయి’ అనే బలమైన పంక్తిలో తెలియజ్ఞారు. ఈ సినిమాలోనే ‘పోరులోనే దర్శకుమంది’, ‘మట్టి తల్లి రుణం తీర్చుకుంటించారు’ పాటలు రాశారు.

ప్రశయ గీతాల్లోనూ..

ఉండ్చుపాటలే కాదు ప్రశయగీతాలు, యమ తన మేల్కొలిపే అభ్యర్థయ పాటలూ రాయగ లనని నిరూపించారు మిట్టపల్లి సురేందర్. ‘భిక్కు రాఛోడ్’ (2012లోని) ‘పదారా పదరా.. ఈ కాలం కన్నా వేగంగా..’ అనే పాటద్వారా, అలపులేని గమనంతో సాగి పొప్పునీ, తొఱణని ఆత్మస్థయర్థంతో కడలి సాగమనే సందేశాన్ని ఇచ్చారు. ‘లవ్ అంటో’ (2013) చిత్రం కోసం ఓ ట్రైమగీతాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఇందులో, ‘మన ననే కోరిందిలే నీ చెలిమినే.. ప్రతి జన్మకే’ పాట తొలివలపులో తడినిన హృదయాల్లో చెలలేగిన ఆనందానికి ప్రతీక. ‘అనగుగా ఒక చిత్రం’ (2015లోనూ, ‘చిట్టి చిట్టి నీ మదిని

తెలంగాణ సినిమా కప్పులు

చుట్టూ ముట్టే’ అంటూ మరో ప్రణ యగితం రాశారు. ప్రేయిలిని పొందాలనే ప్రియది ఆరాటాన్ని ఈ పాటద్వారా తెలిపారు. ఈ పాటలో, ‘తీర్చిరంలా నువ్వు నిలిపి ఉంటే.. అలల్లె నిను తడుముతు ఉంటా’ అనే భావుక విన్నా త్యంగా ఉంది. ప్రేయిసి తీర్చమైతే, ప్రేయదు అలలై తడమడం, సముద్రమై కనిపెట్టుకుంటూ ఉంటానసడం అనిర్వచనియమైన ప్రేయబావ నకు నిదర్శనమని చెప్పమన్న.

‘రాయల్’ పాటలు

‘తుపాకీ రాముడు’ (2019లో, ‘కొమ్మా కొమ్మాల్లో వెనెలగానే అమ్మా నీ కోసం’ అంటూ బతుకమ్మ సంబురాల గురించి కమ్మగా చెప్పారు. రమణియమైన ప్రకృతికి తీయని ఆకృతిగా నిలిచిన బతుకమ్మ వైపుం ఈ పాటలో కనిపుస్తుంది. ఇందులోని ‘బతుకమ్మనే అలంకరించు కోవాలని పుప్పుల ఆరాటు’ అనే కవి భావన కొంగొత్తగా ఉంది. ‘జారిరెడ్డి’ (2019) సినిమా మిట్టపల్లి సురేందరుకు ప్రత్యేక గుర్తింపును ఇచ్చింది. ఇందులోని ‘వాడు నడిపే బండి రాయల్ ఎన్ఫీల్డ్’ పాట యువత హృదయాల్లోకి ఒక బుల్లెచ్చేలో లాదూనుకొల్చింది. అందరిచేతా జేజేలు పలికిం

చింది. వేగంగా సాగే కథానాయకడి పయనాన్ని, రాజసాన్ని, అతని వాడి చూపుల్లోని మరుకుడ నాన్ని ఈ పాటలో వివరించిన తీయ ఎంతో ప్రత్యేకగంగా ఉంది. ‘లవ్ స్టేరి’ (2021) సినిమాలోనూ, ‘నీ చిత్రం చూసి.. నా చిత్రం దెరించి నే చిత్రరు వైచిరయ్యా’ అనే పాట యువత హృదయ ములను కొల్గొడుతున్నది. వీటిపోటు, ‘సాన్ స్టేప్స్’, ‘మన్స్యం’, ‘గువ్వా గోరించం’ మొదలైన సినిమాలో 30కి ప్రాగా పాటలు రాశారు. ‘రాతి బొమ్మల్లోనే’ పాటకుగాను 2011లో ఉత్తమ గేయ రచయితగా అమితార్జు బచ్చు చేతులమే దుగా నంది పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. 2014లో మల్లావజ్జుల సదాశివుడు పురస్కారం, 2018లో తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పురస్కారం లాంటి అనేక సత్కారాలు అందుకున్నారు. పాటనే పరమావధిగా భావిస్తూ, పాటతోపాటే తన జీవన ప్రయాణాన్ని కొనసాగిస్తున్న మిట్ట పల్లె సురేందరుకు కలు నిజంగానే తెలంగాణ పల్లె జీవననాదం.

... తిరునగల శరత్ చంద్ర
6309873682

కరంట్ మిట్ర్

మీ జీకే.. బికేనా?

5

అమెరికా అంతరిక్ష పలశోభన సంస్థ 'నాసా' హాలికాష్టర్ ఏ గ్రహంపై చక్కడ్డు కొట్టింది?

7

తెలంగాణలో అర్థద్వాన నటరాజ శిల్పం ఎక్కడ బయట పడింది?

1

120 సెక్షనలో 99.99 శాతం త్రిములనుంచి రక్షణనిచ్చే శక్తిమంత్రమైన శానిల్చిజర్న్ ఏ సంస్థ రూపొందించింది?

2

గూగుల్ ఎర్లో అందుబాబులోకి వచ్చిన 'బైమెలాప్స్ ఫీవర్' ప్రత్యేకత ఏమిటి?

3

ఆపోర పదార్థాల డెవిలర్ సంస్థ 'స్టీగ్రిల్స్' తాజాగా రూ.3,300 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టిన బిగ్గజం?

4

ఇచ్చివల దివంగతుడైన తమిక పోస్టునటుడు?

6

ప్రపంచంలోని ఎత్తయిన శిఖరాల్లో ఒకటను 'మూంట్ అన్స్టర్ట్'ను అధిరోపించిన మహారాష్ట్ర యువతి?

8

కొత్త జోనల్ వ్యవస్థ వల్ల స్థానికులకు ఎంత శాతం ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి?

9

పిక్కి లేడీన్ ఆర్గాజెపస్ ప్రొదరాబాద్ చాప్టర్, నూతన చైర్మాన్ ఎవరు ఎన్నికయ్యారు?

10

టటీటటీలో, బిమేట్టస్లో ఒకేరోజు (మే 13న) విడుదల కానును సల్వౌన్హాన్ సిసిమా?

10. ల్యాప్ షాట్లోయడ్
9. ట్రైఫ్లాంగ్ విఓల్
8. ఓట్లా గ్రెగ్
7. ఐఐఎంఎ పెజ్యూల్రీల్
6. న్యంఫ్యాల్

1. క్రొల్లె - క్రొల్లెల్
2. లైట్ లైట్ లైట్ లైట్
3. క్రింప్లేట్లో లైట్
4. క్రొల్లెల్ లైట్
5. క్రొల్లెల్ లైట్

జవాబులు

శ్రీ విష్ణువు తాను యాదార్లి మీద కొలువు భీరానంటూ పరమభక్తునెన రామభక్తుకు స్ఫుర్తి అలో తెలియజేస్తాడు.

... అల్లాణి శ్రీధర్

‘నే

జరగిన కథ

శ్రీ మహా విష్ణువు తాను యాదార్లి మీద కొలువు భీరానంటూ
పరమభక్తునెన రామభక్తుకు స్ఫుర్తి అలో తెలియజేస్తాడు.
స్వామి గురించి సార్వభౌముడికి తెలియజేయడానికి
భువనగీల కోటుకు బయల్లేరుతాడు భట్టు. ఆ
సమయంలోనూ, ఆ తర్వాత ఎల్లో ఆధ్యాత్మిక సంకేతాలు.
అవన్నీ సార్వభౌముడిని ఉపికిపాటుకు గురిచేస్తాయి.
నారసింహుడి అనవాళ్ళను వెతికేలా ఉసిగొల్పుతాయి. ఆ
ప్రయాణంలో ఓ తాపసి తారసపదతాడు. ఓ గీరిపుత్రుడి
మాటలు కూడా కొత్త ఆలో చుసులు రేకెత్తిస్తాయి.
అంతలోనే, ఓ ముసుగు వ్యక్తి ల్యిథిపన మల్ల మీద దాడికి
తెగబుడతాడు. సాక్షాత్తు నారసింహుడే తన భక్తుడిని
రక్షించుకుంటాడు. కానీ, రాజ్యంలో మాత్రం అనిశ్చిత
పరిస్థితులు, యుద్ధభయం!

ను యుద్ధానికి సారథ్యం వహిస్తాను” అని ఎప్పుడైతే
రాణి చండ్రలేఖ తన నిర్ణయాన్ని ప్రకటించిందో.. ఏం
ఒడులు చెప్పాలో తోచక విద్యాపతి, ఇతర సభాసందులు
నిరుత్తరులయ్యారు. తన నిర్ణయం ప్రకటించి రాణిగారు
సభనుంచి నెట్లిపోయాక గుసగుసలు ప్రారంభ
మయ్యాయి.

‘రాణిగారి నిర్ణయాన్ని ఎలా మార్చాలా?’ అని అలిరథ మహారఘులం
దరూ మల్లగుల్లాలు పడుతున్నారు. ప్యాము చాకుక్కుల వంశంలో మగ
వారే తప్పి, ఆడవారు కత్తిపుట్టి యుద్ధానికి వెల్లిన చరిత లేదు.

అఱువే రాణిగారికి ఎవరు చెప్పాలి? ఎలా నష్టచెప్పాలి?
దండనాయకుడొకరికి ఒక ఉపాయం తోచింది. తన ఆలోచనను
విద్యాపతికి చెప్పాడు.

‘కానీ.. ఇది వీలవుతుందా?’

తనలో త్రానే తర్వాతమన్నాడు విద్యాపతి.

‘కవివెణ్ణు.. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ఇద్దక్కటే మార్గం. మహ
దండ నాయకుడు, చప్రవర్త్తారి సన్మిహిత అనుషురుడు, విధేయుడు
అనంతపొలుడు. వారే గనుక ప్యే, మహారాణిగారి మనస్సును మార్గ
లడు. తనే యుద్ధభూమికి వెళ్గలడు’ ఇదీ ఆ దండనాయకుడి ఆలోచన.

“ఇప్పుడ్కుడున్నాడు అనంతపాలుడు” అడిగాడు విద్యాపతి

“ఇదిగో ఈ వార్దాపూరుడు మీకు అన్ని విషయాలూ

వివరంగా చెప్పగలడు”

వార్దాపూరుడు ముందుకొచ్చి,

విద్యాపతికి వినయంగా నమస్కరించాడు.

“నవ్యేనా అనంతపాలుని సమాచారం తీసుకొచ్చింది”

“తప్పను స్వామి”

“ఎక్కుడున్నాడతపు?”

“వివిధాపాట్ల ఆలయానికి వెళ్లారు. స్వామివారి ఆలయ ప్రాంగంలో
జరిగే ఆరాధనోత్సవాలకు కుటుంబ సమేతంగా వెల్లి, అక్కడే పక్కం లోజ
లపాటు విడిది చేశారు. వారు తర్వాతలో తిరిగిస్తారని, వారి సేవకులు అను
కోగా విన్యాసు” తనకు తెలిసినంతపరకూ చెప్పుడా వార్దాపూరుడు.

“అయితే.. వారికి ఇక్కడి విషయాలు, పరిస్థితులు..

ఏమీ తెలియవన్నమాట..”

ఆ మాటలు పూర్తి కాపుండానే హడావుడిగా ప్రవేశించాడు.. సైనికలాం
ఛనాలతో అలంకృతుడైన ఒక ఆజానుబాహుడు. ఆయనను చూస్తూనే
అనంద పడిపోయాడు విద్యాపతి.

“సర్వపైన్యాద్యుమ్.. మిత్రమా! అనంతపాల వీరాగ్రేసు.. పూడు
పూర్వక స్వాగతం” అంటూ ఎదురువెళ్లి ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. అనం

తపాలుడి ముఖంలో తిరిగొచ్చిన సంతోషం లేదు. అందోణ కనిపిస్తున్నది.

“అనంతపాల! అంతా క్షీమమే కదా?..”
అడిగాడు విద్యాపతి.

“రాజులేని రాజ్యం, రక్షణలేని వ్యాధి, భద్రత లేని ప్రజలు.. ఎక్కడ క్షీమమూ, ఎక్కడ శాంతి”

కోపంగా ఒక్కొక్క మాట ఒత్తి పలికాడు.

“విద్యాపతి.. ఎమిటీంతా? వక్తవర్తి, రాణిగారికి సలహ ఇచ్చేవారే లేరా? సచ్చచేపే వారే లేరా?”

విద్యాపతి మానంగా ఉండిపోయాడు.

“మేధావుల మానం రాజుక్కేమానికి దైయ స్వరం కాదు. చక్రవర్తివారి కప్పు తింటున్నాం మనం. వారికొచ్చే ముప్పును విపరించి, నివారించాలి. అధికార హోదాలూ, నివాస భవ నాలూ, పరివార గణమూ, పలురకాల సాక ర్యాలు.. ఇవి చాలా మనకు? రాజుక్కేమం, రాజకుటుంబ క్షీమం మనకు అవసరం లేదా? మనం అందరం రాజుక్కయింలో ఉన్నాం, త్రిభువనముల చక్రవర్తి భవతచ్ఛాయలో సురక్షితంగా! మీ కవ్యల భాషలో చెప్పాలంచే కదు పులో చల్ల కదలకుండా ఉన్నాం. మన పైనున్న కప్పు కుప్పకూలిపోతే.. మనం మాత్రం సురక్షితంగా ఉంటిగా వదిలేసి ఈ కోటలో మనం చేసే పనేమున్నది? ఈ పరిస్థితులు మాకు సమృతం కాదు..”

కోపాన్ని అదువు చేసుకోలే కపోతున్నాడు అనంతపాలుడు. ఆయన ఆవేశానికి కారణం ఉన్నది.
కానీ,

పరిశీతుల నియంత్రణ వచరి చేతుల్లో లేదనీ, ప్రభువుల ఆలోచన ప్రకారమే ఇదంతా జరిగిందని, జరుగుతున్నదని అనంతపాలుడికీ తెలుసు. తెలియకపోతే తను తెలియచెప్పాలి.

“అనంతపాల! నీ కోపం ఎవరిష్టిన? నీ నిందారోపణ ఎవరి గురించి? ఎవరు ఎవరిని శాసించాలి. ఎవరి ప్రయత్నాన్ని ఎవరు మార్చాలి? నీకెంత బాధ ఉందో నాకూ అంత బాధ ఉంది. నీకెంత బాధ్యత ఉండని సువ్వ అనుకుంటున్నావో అంతకన్నా ఎక్కువ భావ్యత నాకుంది. అధికారం కోసమో, ఆనం దాన్నిచే దాని కోసమో ఈ విద్యాపతి ఇక్కడ లేదు, ఉండడు. ప్రభువుల క్షీమం, ఈ సాప్రాజ్య సంక్లేషమం నాకు ప్రథమ ప్రాధాన్యం. అన్నాల గురించి నాకు అవసరం లేదు. నువ్వు వచ్చావు.. తెలుసుకున్నావు. ఈ పరిశీతులను మార్చడానికి ఏం చేయగలవో చేయి. సమంజసంగా ఉంటే నా పూర్తి సహకారం నీకుంటుంది” స్పృష్టంగా చెప్పాడు విద్యాపతి.

ఆ మాటలతో కొంత తగ్గాడు. అనంతపాలుడు.

“ముందుగా మనం చేయవలనిన పని, ప్రభువులవారిని ఒప్పించేనా కోటకు తిరిగి రప్పించాలి. విష్ణువర్ధనుడి యుద్ధకాంక్ష ఈనాటిది కాదు. ‘గరుడదళం’

పేరతో ప్రత్యేక సేనా వాహిని రూపందించి, అద్భుతమైన యుద్ధమైపుణ్య శిక్షణ ఇప్పిస్తు న్నాడు. అతడిని నిలువరించడం చాలా కష్టమైన పచి. సర్వం సహా పైన్యాలతో సాంక్షాత్కా త్రిభువనముల చక్రవర్తే యుద్ధానికి వెళ్లినా, జయపంజయాలు దైవాధీనాలు అనే చెప్పాలి” అనంతపాలుడి మాటలు ఆశ్చర్యం కలిగించాయి విద్యాపతికి.

“జయపంజయాలు దైవాధీనాలు అనే మాటల నీటు రావడం ఆశ్చర్యకరమే కాదు, దరద్యస్తుం కూడా..”

“ముత్తమా.. విద్యాపతి! మన శక్తియుక్తులు చూసి శత్రువులు బిత్తురపోవాలి గాలి, మనం ఈ శక్తి చాలు అనుకోకూడదు. కనుకనే.. ఆ మాటన్నాను”

“అయితే.. ఈ యుద్ధానికి మహారాణివారు సారథ్యం పహాస్తానంటున్నారు”

విద్యాపతి మాటలకు నవ్వాడు అనంతపాలుడు.

“అయితే.. ఈ యుద్ధానికి మహారాణివారు కుండాం” అంటూ ముందుకు కదిలాడు అనంతపాలుడు.

* * *

త్రిభువనముల చక్రవర్తి రఘువిత్తం.. మనిషేత్తు చిత్రపటం. రాజమందిరంలో గంభీరంగా ఉంది. ఎదురుగా ..

రాణి చంద్రలేఖా దేవి.

ఆ వర్ధవిత్తంలో ప్రభువులవారు.. ‘తన ఆలోచనలను, అంతరంగ సంఘరణను నిశితంగా పరిశీలిస్తున్నారా?’ అని ఒక్కణం అనిపించిందామెకు. వెంటనే తల

దించుకుంది.

“అమ్మా.. అనంతపొల సేనానీ, విద్యాపుత్రి కవిగారు మీ దర్శనం కోరుతున్నారు. అత్యవసర విషయం అంటున్నారు”

“సరే.. రఘును”

ఈ సమయంలో అనంతపొలుడు రావడం చాలా మంచిది అనిపిస్తున్నది.

“మహరోణీపారికి గౌరాభాఖిపండనాలు” వినయంగా పలికింది అనంతపొలుడి స్వరం.

“అనంతపొల మహానేనానీ! ఈ క్రిష్ణ సమయంలో మీ రాక మాకెంతో త్రైయోన్మస్తున్నది. మీ విరూపాక్ష అలయ సందర్శన ఎలా జరిగింది? అందరూ క్షేమమే కడా!”

“విరూపాక్ష దేవుడి కట్టకం వల్ల, మహాప్రభు వులు త్రిభువనమల్ల వక్తవ్యి శుభాంగ్మీలవల్ల అంతా క్షేమమే మహరాణి! కానీ, ఇక్కడి పరిషితుల గురించి తెలిసింది”

“అప్పుడు, యుద్ధానికి మేమే వెళ్లామనుకుంటున్నాము. మీ అభిప్రాయంం?” అంటూ.. ‘ఏం చెప్పాడు’ అని చూసింది చంప్రదేశి.

“నా అభిప్రాయానికి విలువ ఇస్తామని మీరు చెబితే.. నేను నా అభిప్రాయాన్ని నిస్సంకోచంగా చెప్పాను.”

అనంతపొలుడి మాటలకు సవ్యంది మహరాణి.

“విలువ అనేది చెప్పే మనిషికంటుందా? చెప్పిన అభిప్రాయానికి ఉంటుందా? మీరేమను కుంటున్నారో చెప్పుకింది?”

“జిది సాధ్యం కాదు.. అనకుంటున్నాను” ఖండితంగా చెప్పాడు.

“ఇప్పుడో.. మీరు అసాధ్యం అంటున్నది యుద్ధమా? విజయమా?”

ఒక్కండం మాసం వహించాడు. వివరకు చెప్పాడు.

“రెండూ.. మహరాణి! యుద్ధమా.. విజయమా రెండూ. మన్మించాలి. మీవలు సార్వం కాదేమానని మా అభిప్రాయం. మీరు అడిగారు కాబట్టి చెప్పాము”

మహరాణి ముఖం కోపంతో ఎరుపెక్కింది. వెంటనే తమాయించుకున్నది.

“ఒక ఇడది.. సైన్యాన్ని ఎలా శాసించగలరు? అనేకా మీ సందేహం”

విద్యాపుత్రి, అనంతపొలుడు మొహమోహిలు చూసుకున్నారు.

“సంగీత, సాహిత్యాల్మీ, సంసారం, సంతాసం, పెంపకం.. ఇటువంటి వాటికే ఆడవారు పరిమితం కావాలంచారా?”

“అమ్మా! మహాశక్తవుతుడైన విష్ణువరునుడి పైన మనం చేసి యుద్ధం, మన జాయాన్ని రక్షించుకోవడానికా? లేక మహిళల యుద్ధ వైపుణ్యానికి పరీక్ష పెట్టడానికా?” అన్నాడు అనంతపొలుడు.

చంప్రదేశి ఏమీ మాట్లాడలేదు.

“ఒక బ్రిక్షుకు ప్రాణం పోనే తలి ఆడది. ఆమె యుద్ధరంగంలోనేనా సరే.. శత్రువు ప్రాణం తీయలేదు. సుకుమారైన శరీరం, మనస్సు ఉండి క్రిష్ణుమార్తి రణరంగంలో పోటిచేసి రక్షపోతాన్ని చూసి తట్టుకోగలుగుతుందా?”

“

“శ్రీ హరేః పాద పద్మాభ్యాం..

ప్లావితం పాపనాశనం

విష్ణుతీర్థం సర్వారోగ్య ప్రదాయనం”

ఎవరో ఒక నిండువుర్ధుడు.. పండు

ముడసలి.. ఒంటినిండా వైష్ణవ నామా

లతో పవిత్రంగా కనిపిస్తున్నాడు. వఱకు

తున్న స్వరంతో పలుకుతున్నాడు.

నిజమే! విష్ణుతీర్థం

సర్వారోగ్య ప్రదాయనం!

“స్వామీ.. ఎవరు మీరు?

ఈ కొండ ఎలా ఎక్కుల్గిలారు”

“ఆయన అండ ఉంటో.. ఈ కొండ ఒక

లెక్కానాయనా?” నవ్వుతూ అన్నాడు.

మళ్ళీ.. “ఇక్కడే ఆగిపోయాం.. స్వామి

రద్ధనం చేసుకోవా..?”

అని అడిగాడు ఆ వ్యధుడు.

“మీరెవరు? ఈ కొండ బాగా తెలిసినవా

ఒలా ఉన్నాడు. స్వామివారు స్వయంభు

వుగా వెలిసిన కొండగుహ ఇదేనా? ఎంత

ప్రయత్నించినా ఈ రాయ కొంచెం కూడా

కదలడం లేదు. ఏం చేయాలో అర్థం

కావడం లేదు” నిరాశ ధ్వనించించి

త్రిభువనుడి కంఠంలో.

అనంతపొలుడి మాటలకు ఆలోచనలో వహించి చంప్రదేశి.

“మహానేనానీ, మీ మాత్రమూర్తి ఒక వీర మాత. ఆమె యే యుద్ధమంటే భయమున్నట్టు యితే.. మీరు యుద్ధాలో గలిచి, ఈ సాప్రాజ్యానికి సర్వసైనాధ్యాక్షులుల్యే వారా ?”

“కానీ, మాదిక మని. శ్రీ నారసింహస్వామివారి రద్ధనం కోరి అడవికి వెల్లిన ప్రభువుల వారిని తక్కుమే తిరిగొచ్చేయమని వేడు కుండాం. వారాచే పరకా ఈ యుద్ధాన్ని ఆప్యేద్యం.. మీకు సముత్సుపైతేనే!”

రాజీ దీర్ఘిలో అన్నాడు అనంతపొలుడు.

‘చూద్యాం’ అన్నట్టు తలాపింది మహరాణి.

“మహరాణి! మీ సెలవైతే.. ప్రభువుల

వారిని వెతుక్కుటూ వెళ్లం. వారికి ఈ పరిషితుల గురించి వివరిస్తాం. వారిని తిరిగి కోటకు తీసుకొస్తాం”

“నేరో.. కొద్దికాలం.. వేచి చూద్యాం” అంటూ సంభాషణను ముగించింది చంప్రదేశి.

* * *

భవసగిరి సాప్రాజ్యాలో ఎక్కడ చూసినా ఒకటే చర్చ. ప్రభువులవారి ఆలోగ్యం బాగా లేడని, శ్రీ నారసింహని దర్శనం కోసం అడవిలో కొండపైకి వెల్లి రాజీని లేదని.

త్రిభువనులుడుంటే.. ప్రజలకు ప్రభువు మాత్రమే కాదు, ఆర్ధ్య దైవం కూడా. వ్యవసాయానికి సాధ్యం చేయడంలో, రాజ్యంలో శాంతి భద్రతలను కాపాడుంటో చంప్రదేశిని మించిన మంచి మనిషి లేడని ప్రజలందరూ భావిస్తారు.

బక్కాకుగా అందరూ కొండదగ్గరికి వచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. బండు కట్టుకొని కొండరు. గుర్తాలైన ఇంకొందరు. పల్లెల్లీ మొయించుకుంటూ, కాలినడకనా మరికొండరు అడవికేసి బయలుదేరాడు. నరసింహస్తామి దర్శనం కోసం త్రిభువనములుడు కొండపైన వేచి చూస్తున్నాడని, త్రిభువనములు ప్రభువు దర్శనం కోసం ప్రజలు కొండకింద వేచి చూస్తున్నారు. ఈ లోగా అనంతపొలుడు ప్రభువుల అంగరక్క దశంతో కోటునుంచి బయలుదేరాడు. ఇదంతా ఇలా ఉండగా..

కొండపైన త్రిభువనుడి పరిస్థితి వేరుగా ఉండి. ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉన్న తాను, సంపూర్ణ ఆలోగ్యమంతుడిగా ఎలా మారాడో తలమకుంటే అదిక అధ్యాతంగా, దైవసంఘ సంఘటన నాగా కనిపిస్తున్నది. తన ఎదురుగా కొండ గుహ!

‘స్వామివారు కొలుపైందీ, యాద్యుర్కి దర్శనం ఇచ్చిందీ.. ఈ కొండ గుహయేనా?’

ఆగపాకు అడ్డగా ఉన్న పెద్ద రాయిని పక్కకు తోలించవడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తు నాడు.

రాణి, ఆ రాయి అంగుశం కూడా కదలడం లేదు. చుట్టూ చూశాడు. ఎవరూ కనిపించలేదు. కొండ గుహకు పెబాగంలో ఎవరో శిల్పి శెచ్చిన దృష్టిని వెల్లిన ట్యూగా శంఖ, పుకాలు కనిపించాయి. అప్రయత్నించాడని చెపుతు జోడించాడు.

‘ఎలా ఈ రాయిని కదలించాలి?’ ఇంతలో ఒక శోకం వినిపించి విష్ణుపుపురిణి గురించి.

“శ్రీ హరేః పాద పద్మాభ్యాం.. ప్లావితం పాపనాశనం

విష్ణుతీర్థం సర్వారోగ్య ప్రదాయనం” ఎవరో ఒక నిండువుర్ధుడు.. పండు ముదు సలి.. ఒంటినిండా వైష్ణవ నామాలతో పవిత్రంగా కనిపిస్తున్నాడు. వఱకుతున్న స్వరంతో పలుకుతున్నాడు.

నిజమే! విష్ణుతీర్థం సర్వారోగ్య ప్రదాయనం!

“స్వామీ.. ఎవరు మీరు? ఈ కొండ ఎలా ఎక్కుల్గిలారు”

“ఆయన అండ ఉంటో.. ఈ కొండ ఒక లెక్కానాయనా?” నవ్వుతూ అన్నాడు. మళ్ళీ.. “ఇక్కడే ఆగిపోయాం.. స్వామి దర్శనం చేసుకోవా..?” అని అడిగాడు ఆ వ్యధుడు.

“స్వామీ మీరెవరు? ఈ కొండ ప్రాంతం బాగా తెలిసినవారిలా ఉన్నారు. స్వామివారు స్వయంభువుగా వెలిసిన కొండగుహ ఇదేనా? ఎంత ప్రయత్నించినా ఈ రాయ కొంచెం కూడా కదలడం లేదు. ఏం చేయాలో అర్థం కావడం లేదు” నిరాశ ధ్వనించి త్రిభువనుడి కంఠ స్వరంలో.

“సాయా.. అర్థం చేసుకోగలిగితే శ్రీ నారసింహ తత్వం చాలా సులభంగా అర్థమవుతుంది. ఈ రాయి పక్కకు కదలాలంటే, మప్పు చేయాల్సిన పనిని ఇంకోటి ఉంది”

స్వామిని ధ్వనిస్తూ చెప్పాడు వ్యధుడు

allanisreedharthewriter@gmail.com

(మిగతా వచ్చేవారం)

మంచిర్యాల

జల్లా వేమనవల్లి ప్రాంతం అతి
ప్రాచీనమైంది. చాలిత్తకంగా కీలక
మైంది. ప్రాణహిత పరీవాహక
ప్రాంతంలోని ఈ పద్మలో, అనేక
ప్రాచీన జీవరాశుల అవశేషాలు
లభించాయి. వేమనవల్లి పేరు వినగానే
మొదటగా ఘైనోసార్ శిలాజాలే
గుర్తుకొస్తాయి. ఇక్కడికి కూతుఫేటు
దూరంలోని రాజారాం గ్రామంలో
బృహత్ శిలాతో మలచిన దశావతార
విగ్రహాలు అబ్బిర పరుస్తున్నాయి.

వేమనవల్లి ప్రాంతాన్ని శాతవాహనులు
మొదలుకొని నిఱాం ప్రాహీల దాకా పాలించి
నట్టు చరిత్ర చెబుతున్నది. ఇక్కడి ప్రాణహితకు
3 కిలోమీటర్ల దూరంలోని రాజారాం గ్రామం
కూడా చారిత్రకంగా ఎంతో ప్రత్యేకతను సంత
రించుకున్నది. ఈ గ్రామాలో 12, 13వ
శతాబ్దిన నాటి భారీ దశావతార విగ్రహాలు,
అప్పటి చారిత్రక భైభవాన్ని కండ్కత కడుతు
న్నాయి. వీటిని యాదవ మహారాజు కుమారు
డైవ అమృన రాజు చెక్కించినట్లు ఇసన్నాల
ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఈ ప్రాంతంలో గొప్ప ఆల
యాన్ని నిర్మించే లక్ష్మింతి భారీ శిలాలతో ఈ
దశావతార మూర్ఖులను చెక్కించినట్లు చరిత్రకా
రులు చెబుతున్నారు. అయితే, ఏ కారణాల
వల్లనో ఆలయాన్ని నిర్మించకపోవడంతో విగ్ర
హలు నిర్మితకంగా పడున్నాయి. ఈ ప్రతిమల్లో
కూర్చు, వృథింపు అవతారాలుపశ పలు విగ్ర
హలు ధ్వంసమయాయి. మరికొన్ని శిథిలావ

దశావతారాలు @ రాజారాం

స్తలో ఉన్నాయి. కాళీయ మర్దనుడు, వేణుగోపాలుడు, పరశురాముడు, బుధుడు, గణపతి, బైరవుడు, ఎల్లమ్మ ముచిరాజు, లక్ష్మీదేవి, అంజనేయుడి విగ్రహాలు మాత్రం నిలిచి ఉన్నాయి.
వీటిలో గంపతి విగ్రహం అతిపెద్దది. దీనిని ఈ ప్రాంతం నుంచి తరలించి వేమనవల్లిలోని శివాలయం ఎదుట ఉచారు. రంగులతో శోభాయ మానంగా తీర్చింది, నిత్యపూజలు చేస్తున్నారు. చెన్నార్లో శివలింగాలను ప్రతిష్ఠించిన అగ్రస్త మహార్షి, రాజారాంలోని దశావతార విగ్రహ లనూ సందర్శించి, ఇక్కడినుంచి కాళేశ్వరం వేళినట్లు స్థలపూరాణం చెబుతున్నది.

ఏటా ఉత్సవాలు

దశావతార విగ్రహాలను చూసేందుకు ఇక్కడికి చాలామంది భక్తులు వస్తుంటారు.
ఈ విగ్రహాలు ఎక్కడి నుంచి వచ్చాయి, ఎవరు తెచ్చారునేది మాత్రం తెలియదు.
ఇక్కడి ఎల్లమ్మ దేవతకు ఏటా ఉత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నాయి. భోజాలు వండి నైచ్చేందుకు మరో పేపు దుర్మాణాలు ధరించిన దీపపూరం అబ్బార పరుస్తుంది. ప్రష్టదుడి కోండ మేరకు ఆవిర్భవించిన నారసింహాన్నాయి విగ్రహమూ పక్కనే ఉన్నది. హిరణ్యకశిపుడిని తొడ్పె పెట్టుకొని, కప్పు చీల్చుతున్న రౌద్రరస భంగిమ రోమాంచితులను చేస్తుంది. ఒకే రాత్రికి ఇంత పెద్ద విగ్రహం చెక్కడం అత్యమ్మతం. ప్రతి విగ్రహాలోనూ, ప్రతి విషయాన్ని శిల్పులు ఎంతో స్పష్టంగా తీర్చికిద్దడం విశేషం. దేని ప్రత్యేకత దానిదే అనాలి.

• పెరుమాండలప్పయ్య, పూజాల

అరుదైన విగ్రహాలు

దశావతార విగ్రహాలు ఒక్కచోటే కలిపించడం చాలా అరుదు. వేమనవల్లి శివాలయంలో గంపతి, అంచి శాఖ విల్మాంత గృహానికి వెనకభాగంలో మహా నాగమూర్ఖులు దర్శనమిస్తున్నాయి. రోడ్డుకు ఒకపైపు క్షేత్రపైలు కుట్టు ఉన్నాయి. కుట్టు ఒకపైపు క్షేత్రపై కుట్టున్నది. సమిపంలోనే కూర్చువిగ్రహం కనిపిస్తున్నది. అలుతే, దండులు గండులుకుసేం ఈ విగ్రహాన్ని మర్దులోకి పగులగొట్టారు. చెట్లింద ఆరపుగుల ఎత్తులో, ధ్వన బుద్ధుడి విగ్రహం ఉన్నది. సమీపంలోని అంజనేయ స్వామి విగ్రహం 8 అడుగులకు పైపు ఉన్నది పక్కనే చెట్ల పొదల్లో కాళీయ మర్దనుడు దర్శనమిస్తాడు. రోడ్డుకు మరోపైపున పందిరి కింద మరికొన్ని విగ్రహాలను చూడవచ్చు. పిల్లలనగోవి ఊడుతున్న వేణుగోపాలుడి విగ్రహం, ఆరపుగుల ఎట్లతో అలరారుపున్నది. పక్కన గోపు ఇతర విగ్రహాలు ఉన్నాయి. స్వామివారికి ఇరుపైపులా మరో రెండు విగ్రహాలు పున్నాయి. వీటితోపాటు ఇక్కడి పరశురాముడి విగ్రహం అత్యంత ఘనంగా దర్శనమిస్తున్నది. కెక్కెపు గొడ్డలి, మరోపైపు దుర్మాణాలు ధరించిన దీపపూరం అబ్బార పరుస్తుంది. ప్రష్టదుడి కోండ మేరకు ఆవిర్భవించిన నారసింహాన్నాయి విగ్రహమూ పక్కనే ఉన్నది. హిరణ్యకశిపుడిని తొడ్పె పెట్టుకొని, కప్పు చీల్చుతున్న రౌద్రరస భంగిమ రోమాంచితులను చేస్తుంది. ఒకే రాత్రికి ఇంత పెద్ద విగ్రహం చెక్కడం అత్యమ్మతం. ప్రతి విగ్రహాలోనూ, ప్రతి విషయాన్ని శిల్పులు ఎంతో స్పష్టంగా తీర్చికిద్దడం విశేషం. దేని ప్రత్యేకత దానిదే అనాలి.

... కొమ్మెర రామమూర్తి
మంచిర్యాల ప్రతినిధి, నమష్టే తెలంగాణ

ఉత్తమ నటుడు

.. యన్నందెడ్డి వెంకటరెడ్డి

భూ

మిని కళ్లు చేయడానికి
సముద్రం సునామిని
వెంటసుకొచ్చినట్టుంది.

ఆకాశాన్ని బధులుకోచ్చి
బూమిని సీటితో నించే

యాలని వరం ప్రయత్నిస్తున్నట్టుంది.

అక్కడ రైల్సే స్టేషన్ ఒంటరిగా ఉంది. దీని
వదనంతో ఉంది. చెప్పులేని.. చెప్పుకోలేని
దిగులు గుబులు గుండెల్లో డాబుకున్నట్టుంది.

చీకటి ఆకాశం.. రైలు పట్టలు స్టేషన్ పెట్టు
కున్న రెండు కస్టిటీ చారికల్లా మెరుపు వెలు
గులో మెరుస్తున్నాయి.

బిక్కుబిక్కుమంచున్న ఆ రైల్సేస్టేషన్ బెంచి
మీద మరింత బిక్కుబిక్కుమంటూ ఒంటరిగా
ఐద్దికగా కూర్చునుండి ఓ అమ్మాయి!

❖ ❖ ❖

1. అమ్మాయి
'ప్పు.. ఇంకా నా రాజు రాడేంటి..?'

ఈ మాట వర్షంలో తడుస్తూ, చలికి మణి
కుతూ ఎన్నిసార్లు అనులోని ఉంటాను? సెల్
అన్ చేయగా 11:59 పశ్చండూగా మారిపో
యింది. అంటే.. ఐదు గంటల నిరీక్షణ.. ఐనా,
రాలేదు. అఖ్యా.. తను వచ్చే ఎంత బాపుండు.
ఈ వర్షం.. ఈ రాత్రి.. ఈ చలి.. ఓ లెక్కా!
కాదు. అస్సలు కాదు. ప్పు.. నా రాజు ఇంకా
రాదేమిటి? ఈ రైలూ రాదేమిటి? అమ్మా.. నా
రాజు రాకముందే రైలొపై ఏం చేయను?
ఊహా.. నా రాజు లేసి రైలెందుకు? నేనెం
దుకు? రైలు వస్తే రానీ.. పోతే పోనీ.. తెచ్చిన
బ్యాగ్ తడిమాను. నోట్ల కట్టలు వానకు నానక
బిరుగునానే ఉన్నాయి. డబ్బు దర్శం డబ్బునే
కాదా! ఆ పక్కనే ఇంకో బ్యాగ్.. ఐదు కేళల
బంగారం.. అనుకుంటుండగా ఓ అమ్మాయి
పెద్ద కడుపుతో, వర్షంలో జారి పడతానని
కూడా భయం లేకుండా పరుగున వచ్చి నా
ముందు నిలబడింది. చెప్పార్దూ.. అప్పుడు
నాకు భయం కలిగింది. డబ్బు, బంగారం
గురించి కాదు. నన్నెక్కడ చూసేస్తుదోనన్న
భయం.. అందుకే, మన్నిని వర్షానికి కప్పుకు
నుట్టు ముఖాన్ని కనబడకుండా కవర్
చేయకున్నాను.

"అక్కా.. మా ఆయన కనిపించాడా..?"
అశగా అడిగిందా పిల్ల.

పిచ్చిది. అమాయికంగా ఉంది. ఆమే నాకు
తెలీదు. వాళ్లాయన నాకెలా తెలుపోదు? నేను..
నాక్కాబోయే ఆయనకోసం చూస్తుంటే..
ముధులో వాళ్లాయన సంగతి నాకెందుకు?..
అందుకే నేనేం మాట్లాడలేదు.

"అయ్యో.. చూచ్చేదా? వీడిచిఱు ఎక్కడు
న్నాడో ఏమో.. ఎత్తకని సోలు లేదనుకో.." అను
కుంటూ ఎత్తగా ఉన్న పొట్టను నిమురు

కుంటూ, గెంతుకుంటూ పోయింది.

పిచ్చిది.. మోసపోయి ఉంటుంది. లేదా
మోసపోయి పిచ్చిదైనా అయి ఉంటుంది.
అనులు ఒకరుడు నన్ను నేను మెచ్చుకోవాలి.
నాకు ఎంత రాజు కావాలనుకున్నా.. రాజులేని
లోకం వద్దనుకున్నా.. ఇలా పిచ్చిగా మోస
పోసు. నవ్వోచ్చింది.

'నేను నిజంగా మోసపోవడం లేదుకదా!'
బక్కడణం ఆ ఆలోచన.. చ.. ఆలాంబి ఆలో
చవలే రాకూడదు. ఆ నిజాయితీ.. ఆ మాట
తీరు.. అఖ్యా.. సూపర్.. నిజాయితీకి బ్రాండ్
అంబాసిడ్ర్ నా రాజు!..

చీకటి ఆకాశంలోంచి.. కుండపోత ముసురు
లోంచి.. ఆలోచనలు రాజు మట్టు ముసురు
కుంటూన్నాయి. అనులు వర్షంలోనే కడా
రాజు పరిచయం.

❖ ❖ ❖

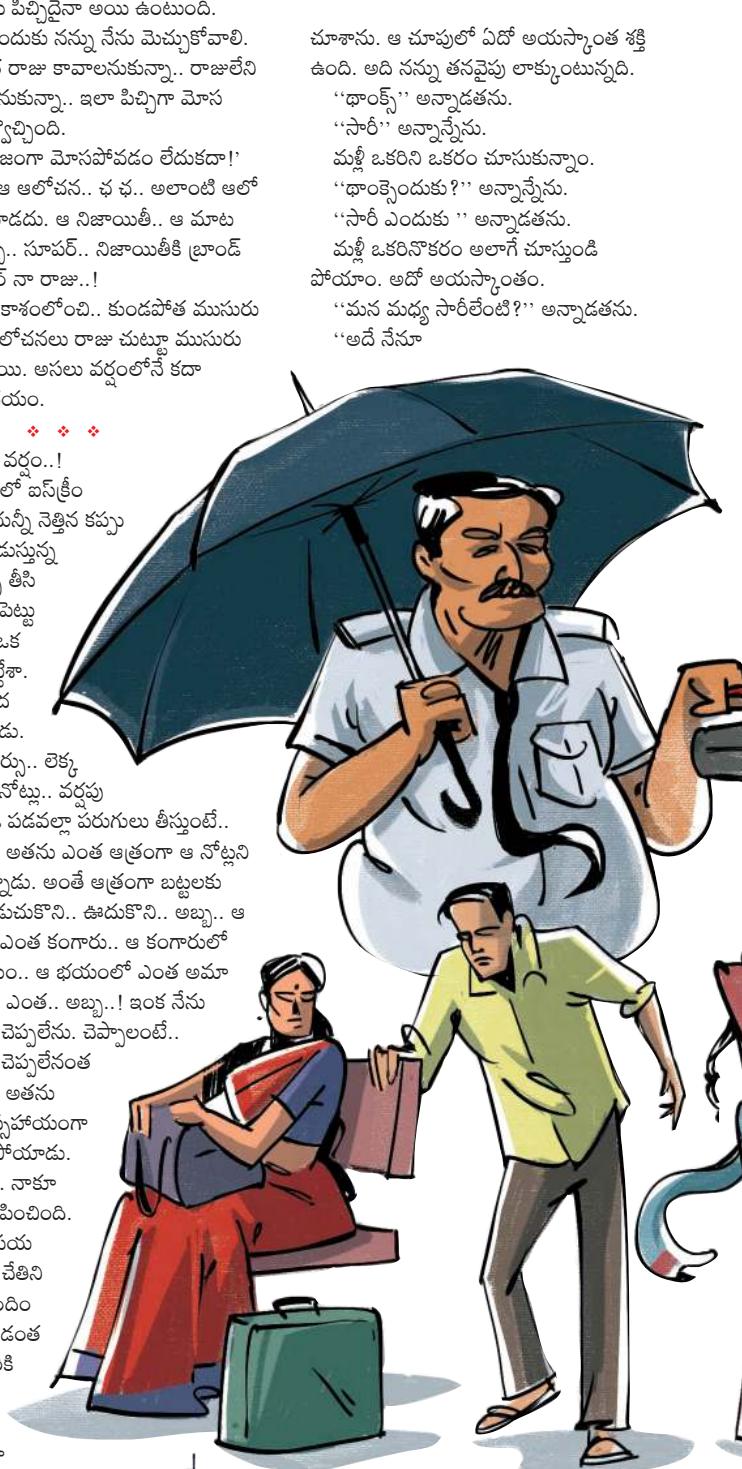
ఆ రోజు వర్షం..!

ఆ వర్షంలో ఎన్నడీం
తింటూ.. మన్నీ నెత్తిన కప్పు
కుంటూ నడుస్తున్న
నేను.. పర్చు తీసి
నోట్లు లెక్కపెట్టు
కుంటున్న ఒక
తన్ను టీకొచ్చేశా.
అప్పు కింద
పడిపోయాడు.
చేతిలోని పర్పు.. లెక్క
పెడుతున్న నోట్లు.. వర్షపు
నీలోలో పడి పడవల్లా పెరగులు తీస్తుంటే..
చెప్పార్దూ.. అతను ఎంత ఆత్రంగా ఆ నోట్లని
అందుకున్నాడు. అంతే ఆత్రంగా బట్టలకు
నోట్లని తుడుచుకొని.. ఊదుకొని.. అఖ్యా.. ఆ
ముఖుంలో ఎంత కంగారు.. ఆ కంగారులో
ఎంత భయం.. ఆ భయంలో ఎంత అమా
యుక్కయం.. ఎంత.. అఖ్యా!.. ఇంక నేను
ఇంతకూనా చెప్పులేను. చెప్పాలంటే..
అతనిమిద చెప్పులేనంత
జాలేసింది. అతను
నాకైపు నిస్సపుయంగా
చూస్తుడిపోయాడు.

..పాపం. నాకూ
పాపం అనిపించింది.
అంతే! అప్పు
తన్నంగా నా చేతిని
అతనికి అందిం
చాను. కొండంత
పెన్నిది దొరికి
నంత
సంబుర
పడి పోయా
డపును. అతను నన్ను
చూశాడు. నేను అతను

నమస్తే తెలంగాణ, ముల్కమారు
ప్రజా గ్రంథాలయం సంయుక్తంగా
విర్మాణాంచిన 'కథల పాఠిటీ-
2020'లో ప్రత్యేక బపుమతి
పాంచిన కథ.

శివారం కథ

అంటున్నాను. మనకీ మనకీ ధ్వాంసులేంటి?.. అని.. అలా అంటుటేనే ఎందుకో సిగ్గునిపిం చింది.

మళ్ళీ ఒకరినొకరం చూసుకున్నాం. అయి స్నాంతం! నమ్మి చూసిన వాయాడు. మెరుపు వెలుగులో అది గమనించాడు.

ఉరుముకు.. అతని దగ్గరకు జరిగి అతనే చూస్తూ నేన్నొ సవ్యామి. అప్పిత్తుగా అత నికి దగ్గరిన నమ్మి నేను చూసుకొని సిగ్గుతో మళ్ళీ సవ్యాయింది.

ఆప్పెను.. ఇధ్వరం నవ్వుకున్నాం.

విడిపోతూనే.. ‘మళ్ళీ ఎప్పుడు కలుద్దాం..’ అన్నట్టున్నాయితని చూపులు.

అన్నట్టు.. నా చూపులూ అలాగే ఉన్నాయేమా ఆ క్షణాని.. న్నాతే తేలికు. కానీ, ఇంకాంచెంపు అతనలాగే ఉంటే బాహుండేదని మాత్రం అనిపించింది.

ఎందుకో ఆ రాత్రి.. నిడ్రకు దూరం అయ్యాను.

అతన్నుంచి దూరం జరగాలంటే.. అలోచ నలు పైతం ఏలి కావడం లేదు.

అతన్ను ముదచిసారి చూశాక ఇన్ని అలోచ నలు కలిగాయి.

అతనిచూడాలని.. మళ్ళీ అక్కడికి పస్తాడే మోనని మరుసటి రోజు వెళ్లాడు.

అరె.. ఆశ్చర్యం.. అతనూ వాయాడు. ఈసార తను పలకరంపుగా సవ్యామి. నేనూ సవ్యామి. అంతలో.. తుమ్మాడు.

‘అయ్యుయ్యో.. వర్ధంలో నిను తడవడం వల్ల జలబు చేసింది పాపం’ అయికున్నాను.

అతను “కాఫీ..” అన్నాను తుమ్ముతూనే.

ఎం అయిస్నాంతమో ఏమో.. అతని వెన

కాలే వెల్లి, అతను

కూర్చున్న టేబుల్

ముందు కూర్చు

న్నాడు.

కాఫీ వచ్చింది.

అఖ్యా.. ఎంత బాధంది.

నా జీవితంలో ఎప్పుడూ ఇంత

మంచి కాఫీ తాగాలేదు. అమ్మంతంలా ఉంది.

అలా.. ఇధ్వరం నడు స్నున్నాం. అతను ఏపో మాటల్లా దుతున్నాడు. అతని

మాటల్లో అయిస్నాంతం ఉంది. నేను దానికి గంగిరె ద్వూరా తలూపుతున్నాము.

నన్ను మంత్రముగ్గాని చేశాడు. అతను ఏం చేప్పినా వినాలనిపిస్తున్నది.

అతను అవున్నాడని నేను కాద నలేని ప్రితికొచ్చాను.

అప్పును. అతను ఏది చెబితే అది చేయడానికి

సిద్ధంగా

ఉన్నాను.

అప్పును

అతనే నాకు సర్వస్యం. నిప్పుల్లో దూకపున్నా దూకు తాను. విపులుచ్చి.. ‘ఇధ్వరం కలిసి చద్వాం..’ అన్ని నేను. రెడీ..!

ఏనా, నా రాజు అలా ఎందుకం

టాడు? అనడు. అతనికి నేనే సర్వస్యం. నేను లేకపోతే తలను బ్రుకలేడు. కాచుకాదు. అత నికి బ్రుతే లేదు. అతను నన్ను పుప్పుల్లో పెట్టి చూసుకుంటాన్నాడు. అతని రాజ్యానికి నన్ను సాప్రాత్మికి చేస్తాడన్నాడు. చేస్తాడు కూడా..! డబ్బులేంది ఈ రోజుల్లో ఏది జరగుడు కదా. ఏదో బిజినెస్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారు చేసుకు న్నాడు. నన్ను ‘ఎండి’ ని చేస్తాడన్నాడు.

అన్ని సిద్ధం చేసుకున్నాడు. ఒక్క డబ్బు తప్పు! పిచ్చి నా రాజు. ఆ రోజు నేనే టీటోట్టి ఉండకపోతే.. ఏమై పోయేప్పాడో.. నాకు నవ్వో చ్చింది. ఈ వరస సంఘటనల తర్వాత.. నేను గట్టించా ఒక నిల్చయానికి వచ్చిన తర్వాత.. మా ఊరెళ్లను. అమ్మ ఎందుకో బెస్ట్ ప్పడుతున్నది. నాన్న ఊళోలేదు. అమ్మ దగ్గరకు చేరాను.

“ఈ సంవత్సరం తచువు పూర్తి చేసియో.. నాన్నుగారు నికు ఓ ఓ సంబంధం భాయం చేశారు. అబ్బాయి బుధిమంతుడు. అమరి కాలో ఓ సాంకేతిక కంపెనీ ఓనర్. కోట్ల డాలర్ టుప్పోరట!” అన్నది.

నాకు నవ్వోచ్చింది. “డాలర్ను కోట్లల్లో చెప్పారే.. పిచ్చి అమ్మ”

నేను సవ్యామినో ఏమో.. ‘నవ్వింకేం మాటలకు. ఎదురు చెప్పుకుండా నాన్న చెప్పింది చెయ్యి. ఆలాల్నీ నీ మీద పెట్టుకు న్నారు. ఎదు కోట్ల వాశ్చ బ్యేసుకున్నారట. బంగారం లాంం సంబంధం. కపులకోకూడ దని మీ నాన్న పట్టుదల. ఈ సబంధం భాయం చేసిందగ్గర్నుంచీ మీ నాన్నగారు గాల్లో తేలిచేతున్నారంటే నమ్ము..” ఇలా అమ్మ నన్ను ఊరగ్గోస్తింది.

రేపు అదివారం అని బ్యాంక్ నండి ఈ రోజే రెండు కోట్ల రూపాయలు ఇం చేసి, ఏదో అర్జుంటు పని మీద కోరెళ్లరట.

అమ్మ అన్ని చెప్పేస్తున్నది. చెప్పేసుకొని తేలిక పడి నిడ్రపోతున్నది. నాకేమో నిద్ర రావడం లేదు. నా రాజు ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ సిరపడా డబ్బు.. రెండు కోట్ల రూపాయలు భీరువాలో ఉన్నాయి. భీరువాత్సాలు నా తలదిండు కిండ ఉన్నాయి. దిండుకిండ తాళాలు నా తలకు గుచ్చుకుంటున్నాయి. రక్కున ఓ ఆలో చన.. నాన్నగారికి మూడు కోట్ల రూపాయలు ఆదా చేస్తే.. ఇందియాలోనే ఇండట్టి పెట్టి గెప్పించా నాన్నని పిలిస్తే.. తల్పుకుంటేనే యమా ద్రీగ్ గా ఉంది చేయాలి. అమ్మ నిద్ర పోతున్నది. ఏదో ఒకటి చేయాలి.

అమ్మంటే నాకు ప్రాణం. నేనెంటే నాన్న ప్రాణం. నాన్నాంటే నాకు భయం.

ఆలోచనలు నా బురుసు వేడక్కించేస్తు న్నాయి. ఇంకా ఆలోచనించి అవకాశాన్ని చేయా ర్పుకోకూడదు. ‘అలస్యం.. అమ్మతం..

యన్నంరెడ్డి వెంకటరెడ్డి

యన్నంరెడ్డి వెంకటరెడ్డి పుట్టి, పెరిగింది ఖమ్మం జిల్లాలో. అక్కడే విద్యాభ్యాసం చేశారు. ఆ తర్వాత హైదరాబాద్లో స్థిరపడ్డారు. ఈ టెలుగు చాన్కల్లో పలిచేశారు. వండలపై కెల్లు రాశారు. రెండు వండలకు షైగా కఠలు, రెండు సంవలలూ, అనేక వ్యాపాలును వెలువరించారు. 1985లో నిర్వహించిన ‘తెలువు కథానికల పోటీలో ద్వీంతియ బహమతి అందుకున్నారు. ‘అంధ ప్రదేశి’ మాసపత్రిక నిర్వహించిన కథల పోటీలో తృతీయ బహమతిని గెలపాంచారు.

ఏమం..’. అప్పును. సరైన సమయంలో సరైన నిర్మయం తెలివిగల వాళ్ల లక్షణం. గాఢంగా నిట్టుర్చి దృఢంగా నిట్టుయించుకున్నాను..

❖ ❖ ❖

..చాదు సీట్లు మొహన కొట్టించుట్లు వర్షపు తెర. ఎవరో వస్తున్నారు. అమ్మా.. చున్నీతో ముఖం కనిపించకుండా కప్పుకు న్నాయి. అతను గమనించి, లైట్ వెలగులో.. వచ్చు ధారలో చూశాడు. నేను ముఖం తీప్పు కున్నాను. ఎందుకు చూస్తూ వెళ్లడో ఆ ప్రేషణ మాస్టర్. రైలు రాలేదు. రాజు రాలేదు. ఈ వర్ధంలో నా రాజు ఎక్కుడున్నాడో..

❖ ❖ ❖

2. అబ్బాయి..

‘అబ్బా.. ఈ వర్ధం ఎప్పుడు తగ్గుతుందో.. ఇప్పుడే రావాలా..?’ అనుకున్నాను. ఇంట వర్షం ఇంకాకటి వచ్చినా నాకు లేక్కాదు. కానీ, వర్ధంలో తడిచోస్తే.. తసురుకోదు. కోపం వచ్చేస్తున్ది. అరిచేస్తున్ది. అస్సలూరుకోదు. ఎలా? టైట్ ఎంతపుతుందో.. పన్నెండున్నారుయినా అయి ఉంటుంది. ‘ఛ.. ఎదవ వర్ధం..’ అనుకొని వెంటనే నాలుక్కరుచుకొని.. ‘అమ్మా.. ఈ వర్ధం పట్టే కదా.. ఇప్పుడు డబ్బుల వర్ధం కురపబోతున్నది’

❖ ❖ ❖

అప్పుడూ ఇలాగే వర్ధం..

ఓ చోటు.. ఒకతను తడిని ముద్దుయి ఉన్నాడు. అతని ప్రాణీల్ బ్యాక్ సీల్ జెబులో ‘ప్ర్స్’ నేనున్నానంటూ ఎత్తుగా కవ్యిస్తూ కచిపి స్తున్నది. అంతే.. ఇక ఆలస్యం లేకుండా అమ్మ తమైన నా చేతివాటాన్ని ప్రదర్శించా. అతని జెబులోని ప్ర్స్ నీటిలో ఉంది. పర్స్తో పారి పోవాల్సింది నేప్పేతే.. అతను పరుగున కారె కాడు. కారు రిపర్స్ చేసుకొని సప్రదున నా మీద పరుపు నీట్లు చిమ్ముతూ తుప్పుమున్నాడు. అప్పుడు నాకు కోపం రాలేదు. ఎందుకొ స్టుండి? అతను నా మీద విమ్మింది నీట్లు కాదు. డబ్బులు కదా.. అనుకుంటూ నడుస్తుంటే.. పర్స్లోని నోట్లు లెక్కపెట్టుకుంటుంది.. సడె నొగా నస్తేరో గుద్దేశారు. కింపడ్డా. చేతిలోని పర్స్.. లెక్కపెట్టుతున్న నోట్లు.. వర్ధపు సీలోలో పడి చేజాపోతేంటే.. ఆ నోట్లని ఒడిసి పట్టు

కొని, తుడిచి ఉఫ్ఫుఫ్ఫున గాలి ఉడాను. కంలోగా ఎంత కంగారు.. ఎంత భయం.. అసలెంత చోస్తుని.. అప్పుడుగానీ గుద్దిని చూడలేదు. అఖ్య.. అమ్మాయి.. అందమైన అమ్మాయి.. మెరుపుతీగలాంటి అమ్మాయి.. నన్నె చూసోన్న అమ్మాయి.. పడిపోయి నిస్పత్తయంగా ఉన్న నస్య చూసి జాలిపడింది ఏమో.. అప్పు తుంగా చేయి అందించింది. ఆ అందాన్ని.. ఆ చేతిని చూసాను. అప్పుడి ఓ నిశ్శర్యానికి వచ్చే శాను. ఆ అందాల చేతిని వదులుకోకూడడని అనిపించింది. ఇక ఒక్క క్షణం కూడా వ్యధా చేయకూడదు అని చేయి అందుకున్నాను.

“ధ్యాంక్ష్” అన్నాను. తను “సార్” అంది. ఆకాశం ఉరిమిన ఉరుముకు నాకు మరింత దగ్గ రయింది. ఇద్దరం నవ్వుకున్నామ.

మొదటిచూపు అంటారే.. ఆ చూపే అమెను కట్టి పడేసినట్టు అర్థమయింది. తను మళ్ళీ మరు సలీరోజు తక్కడికి పసుందిని వెళాను. అశ్వర్యం. వచ్చింది. నవ్వింది. నాకు జలుబు చేసి తుమ్ము లోచ్చాయి. దానికి.. “ఇంకెప్పుడూ వర్షంలో తడవద్ద.. తడిట్టే నా మీద ఒట్టు” అంది సీరియస్‌గా. తను అంత రియాక్ష్ అవుతుందని ఊహించవేదు.

‘ఎంటే పిల్ల’ అనుకున్నాను. ఇంకా అలా మాట్లాడుతూనే మని మేటర్స్ కాకుండా మెనీ మేటర్స్ చెప్పేసింది. ఇక అప్పుటిసుండి నా డ్రామా మొదలుపట్టా. అమే శరణ్యం అన్నట్టు. అమే లేసిది నేను లేన్నట్టు. మాటలతో కాకుండా నా చర్చలవల్ల చెప్పుకుండా చెప్పాను. అప్పుటికి వారం తీవీం చేతిచాటానికి బట్టింది ఓ తీవీసేన్. అందులో డబ్బుతోపాటు ఓ ప్రోజెక్టుకు సంబంధించిన రిపోర్ట్స్ కూడా ఉన్నాయి. దాన్ని తెలివిగా మార్చి, నా ప్రపాజిల్గా ఏమా రాగాను. అనుకున్నామి అనుకున్నట్టు కుదితి నా ప్రేమదేవతని ‘ఎండి..’ని చేస్తానున్నాను. అందుకు డబ్బు కావాలనీ.. అదే లేదనీ.. దాన్నే ఇన్డైరెక్ట్గా అనుమానం పేసరంతయనా కలగకూడా చెప్పాను. దానికి కళ్లార్పి చిత్రంగా తిప్పింది.

ఆ స్నేగ్ భాషుక అర్థం.. ‘చై హునా..’ ఆ మేటర్ నాకొదులెయ్’ అన్నట్టుంది.

‘హాప్పుయ్..’ అనుకున్నాను. ఆ తర్వాత మళ్ళీ కలినినప్పుడు తనకు అమెరికా సంబంధాలు చూస్తున్నారని, తండ్రిని ఎదిరించే ద్వర్యం తనకు లేదని చెప్పుకొని పెట్టింది. ఉదారాయి.

“ఎం చేస్తాం.. నిన్ను ‘ఎండి’ని చేసి సంక్లేషించే ఛాన్ని మిస్యుయింది” అన్నాను.

ఆ మాట బాగా పని చేసింది అనడానికి ఆమె కళ మెరవే సాక్ష్యం. లోపలిపల రక్తం ఎగిరెగి పడుతున్నది. దాన్ని బలవంతంగా అణచుకొని నేచురల్గా ఉండటం కోసం చాలా కష్టపడులో చీచింది. పడియా చెప్పింది. నన్ను నమ్మేసింది. హాయిగా ఊపిరి ఫీల్చుకున్నాను. కా రాత్రి డబ్బు.. బంగారంతో వచ్చేస్తున్నట్టు మెనేస్ పెట్టింది. అనలు నేనెవరు? నా వెనుకా ముందు ఏమిటి? నా మంచి చెడ్డా ఏమిటి? నమ్మేసి వచ్చేసి మోసపోతున్నది.

❖ ❖ ❖

అతను గుటకలు మింగడం. టిప్పన్ పడటం గమనించాను. తేరు కొని, గచ్చితుకు వచ్చి.. ప్లాట్ఫాం చివర చూశాడు. అమ్మాయి ఉంది. వెళ్లబోయి ఆగాడు. బ్యాగులోని టపల్ తీసి తల తుడుచుకున్నాడు. పట్ట మార్పుకున్నాడు. కడుపుతో ఉన్న యువతి అతన్ని ఉన్నాడు. ఇదంతా నేను గమనిస్తూనే ఉన్నాను. అతను ప్లాట్ఫాం మీద కూర్చున్న అమ్మాయి కోసం చెప్పాడు.

..నీసాల చప్పుళకి ఆలోచనల్లోంచి బైటపడ్డాను.

“బెట్టేయి.. నువ్వీ దెబ్బతో కోటీశోర్మిడి అయిపోతున్నావు. ఉత్త మందు ప్లాట్టితోనే సరిపెట్టడం అన్నాయం రా.. అమ్మాయి లేకుండా..” అమే లేసిది నేను లేన్నట్టు. మాటలతో

కాకుండా నా చర్చలవల్ల చెప్పుకుండా చెప్పాను. అప్పుటికి వారం తీవీం చేతిచాటానికి బట్టింది ఓ తీవీసేన్. అందులో డబ్బుతోపాటు ఓ ప్రోజెక్టుకు సంబంధించిన రిపోర్ట్స్ కూడా ఉన్నాయి. దాన్ని తెలివిగా మార్చి, నా ప్రపాజిల్గా ఏమా రాగాను. అనుకున్నామి అనుకున్నట్టు కుదితి నా ప్రేమదేవతని ‘ఎండి..’ని చేస్తానున్నాను. అందుకు డబ్బు కావాలనీ.. అదే లేదనీ.. దాన్నే ఇన్డైరెక్ట్గా అనుమానం పేసరంతయనా కలగకూడా చెప్పాను. దానికి కళ్లార్పి చిత్రంగా తిప్పింది.

“అప్పు.. అస్సులస్సులు బాలేదు..” రెండో వాడ్డాను.

“బాలేదంటే బాలేదు..” మూడోవాడు.

“మరి బావుండాలంటే ఓం చేయాలో అది చెయ్యి.. బావుంటుంది! ఏమా..?” నాలుగోవాడి తాకం.

నలుగురూ నాలుగు మాటలన్నారు. పీకల్డాకా తాగారు. తిన్నారు. త్రైన్యారు.

“సారీరా.. నా టిప్పన్ నాది. మీకెలా చెప్పాలో తెలింగ లేదు” అన్నాన్నేను.

“ఇంధులో చెప్పాడినికేమంది..” ఎలేంజ్ చేసేయ్”

“ఎలా రా..? ఈ టై అప్పుడు?”

“మనసుండాల్రా..”

“అపైన డబ్బులుండాలి”

“రెండూ నీ ద్గర్గున్నాయ్..”

“అప్పుడించుకలస్సుండా..?”

సమాధానం చెప్పులేక పోతున్నాను.

“అక్కడ.. అమ్మాయి రైల్వే స్టేషన్కి వచ్చి ఉన్టండి కదా..?”

“రాకుండా ఎలా ఉంటుంది..?”

“మరింకే రా.. దాన్ని తెచ్చేసుకుండా..”

“అన్నాయం రా..” అన్నానో.. లేదో..

“అపా.. నువ్వు చేస్తున్నది మహాన్యాయం..”

అన్నాపు వాడు.

నేను తలదించుకున్నాను.

“తల దించుకోరూ.. తలా పంచు

కుండాం..”

“ప్పు.. వద్దు.. అసులుకే మోసం వస్తుంది”

అన్నాన్నేను.

“ఇంకేరే చెప్పుద్దు..” నలుగురూ అన్నారు.

“కుదరదు..” గట్టిగా అరిచాను.

ఆ మెరుపు వర్షంలో పిడుగులా ఉరిమా నేమా.. కొంచెం తగ్గారు. అంతే.. అక్కడున్న ఓ బాటిల్ ఎత్తి ఇంచకుండా తాగేసి.. అప్పుకే సర్దు కున్న బ్యాగుతో బయల్సేర్చాను.

ఆ నలుగురూ అలా అచేతనంగా చూస్తుండి పోయారు, నేను వెనక్కి తిరిగి చూసేసరికి!

❖ ❖ ❖

3. స్టేషన్ మాస్టర్..

పో.. వర్షం వదిలేలా లేదు. రాత్రి ఒంటి గంటియింది. బండి లేటు. అయినా, ఈ బండికి ఈ స్టేషన్ పేద్దగా ఎవరూ ఎక్కరు. దిగరు. ప్రో.. వర్షం. బానా.. స్టేషన్లో ఎవరైనా ఉన్నారే మోని బైటికోబ్బి చూసాను. అంతప్రాంలోనూ ప్లాట్ఫాం మీద కూర్చున్న అమ్మాయి కోసం చెప్పాడు.

“మాయిన పింటాడా..? అదు రాత్రుల్ల స్పుడె తిరుగుతాడయ్యా.. అస్సప్పుడె పట్టుకో వాల..” పైటికి వెళ్లన్న నాకు ఎదురుస్తూ ఉన్న యువతి. ముద్దులు బట్టలు పిండి, దాంతో తల తుడుచుకుంటున్నది.

టీ నిట్టార్పు విచిచి, గొడుగు తీసుకొని ప్లాట్ఫాం పై నిట్టార్పు వెళ్లింది. నేను ఆమెను సమిపి స్పున్ కోస్తే తన ముఖం కసపడకుండా చుమ్ముతో కప్పుకుంటున్నది, ‘ఎందుకు’ అనుమానం వచ్చింది. బలపడింది బాడు.

“ప్పు.. ఏంటో ఈ కాలం పిల్లలు..” అను కుంటూ స్టేషన్ పై వెళ్లింది. కదిలాను. నా గిదికి రాగానే.. ఒకతను లోపలికోబ్బాడు. మందు వాసన గుప్పుమంది. కడుపుతో ఉన్న యువతి అతన్ని చూసి సింటో కొసం వచ్చాడు.

“ఒక ప్పుపీ గడ్డన్యాన్..” అతనెదురుగా నిలబడి అందామె.

అతను మళ్ళీ కంగారు పడ్డాడు.

“మన బీడ్డ..” పొట్ట తడుముకుంటూ అందామె.

అతను మధ్య కంగారు పడ్డాడు. పీకల్డాకా తాగారు. తిన్నారు. త్రైన్యారు. అమ్మాయి కోసం వచ్చాడు. అను మాటలను లేదు. ఆలోచనలు పరిపరి విధాల పోతున్నాయి. అతను తైటికి వెళ్లబోయాడు.

“బాబూ.. గొడుగు తెప్పించమంటారా..?” అట్టాగానికిన్నది.

తడివిప్సై తిడుతుండని ఒక్క క్షణం ఆలో చించి అలాగే సార్” అన్నారు.

“కాస్టేగండి..” పక్కడే ఉన్న గ్యాగ్స్ గెంచ్చి చెపిలో ఏదో చెప్పి పంపాను.

ఇందా నేను మేసుకోబ్బాను. గొడుగు చీకల్డో పెట్టింది ఎవరికి కసపడదని తెలుసు.

“బట్క నిమిషం..” అని ఆ యువకుడ్లు పర్చి పున్ అగ్గిపించ్చామి. అడిగి గొడుగు లేకుండానే పైటికి వెళ్లాము.

ప్పైన్ గదిలో కడుపుతో ఉన్న యువతి.. ఆ యువకుడు ఇద్దరే ఉన్నారు.

నేను బెంచీమీద తడిసి ముద్దయి వణికు తున్న అమ్మాయిని సమీపించాను. నారాక ఆమెను కంగారు పెట్టింది.

“ఎక్కడికి వెల్లలమా..?” గొంతులో మార్ప వాన్ని రంగించి ఆత్మయంగా అడిగా.

చెప్పుడానికి తడబడింది. తెలిస్తే కదా..

“అర్థమెందమా..” అనాయి.

“అం.. అది..” తడబడి నన్నే చూస్తున్నది.

“నెమ్ముది పడు.. నీకి తండ్రిలాంటి వాళ్లి..”

ఆ అమ్మాయి రక్కను తలత్తింది. అవన్నట్టు రెండు కళ్లు మాసి తలడించాను. ఆ అమ్మాయి నన్నే చూస్తున్నది. డాట్ లేడు. నేను చాలా సిని యర్కగా.. స్థిరంగా ఉన్నాను.

“నా కూరులిది సరిగ్గా నీ పదునే..” భాధ దిగిమిగంగుకుంటున్నట్టు అని.. దీర్ఘంగా ఓ పేద నిట్టార్చు విడిచి, పూడుకుపోయిన గొంతుతో..

“అపునమా.. అల్లారు ముద్గుగా పెంచిన ఇర వయ్యశ్శ నా పెంపకాన్ని కారని వారం రోజుల క్రితం పరిచయమైన ఒకడ్చీ నమ్మి.. నన్ను కాదని అతన్నే ఇప్పుడు రాయియే రైల్లోనే వెల్లిపోయింది. ఆ బండికి నేనే.. ఈ వేత్తనే పశ్చాత్యుచూపేస్తే.. బండిలోంచి విచిసారి నాకు చేయి జూపిందమా.. నా కూతురు..” అంటూ

“అపునమా.. సరిగ్గా నెల తిలిగించో లేదో.. అభి తీసుకు వెళ్లిన నగలూ.. డబ్బా అయిపోయా యెమో.. లేక దానివీద మోజ తీరిపోయిందో ఏమో.. నాడికింంచో దబ్బు కావాల్సి వచ్చిందో ఏమో.. నా బంగారు తల్లిని ముంటై రెడ్కెల్ట్ ఏరి యాలో అమ్ముకుడు..” భారున ఏట్టాను.

ఆ అమ్మాయి పొక్కై నన్నే చూస్తున్నది. ఇంకా దుఃఖాన్ని పలికిప్పు.

దుఃఖాన్ని గొంతులో పలికించి ఏడ్చాను.

“చ్చు.. చ్చు.. చ్చు..” జాలిగా అంది.

“ఇప్పుడనుకుంచే పోయింది తిరిగి వస్తుందా అమ్మ..?”

తల అడ్డంగా ఊపి.. “రాదు..” అంటూ నిట్టార్చింది.

“హోం ఒక్క కూతురు. తల్లిలేని పిల్ల. అల్లారు ముద్గుగా పెంచాను. అయినా..” తల అడ్డంగా, భారంగా అడించి. కళ్లుతుకున్నాను.

“ఆ తర్వాత ఏమెంది?” అందా అమ్మాయి.

“పేరిగ్గు.. ఆ కూరియాసిటీనే నాక్కావాలి” అని మనసులో అమ్మాని..

“ఏమపుతుంది.. ఏదో ఒకటి అపుతుంది” అన్నాను నిర్ణిష్టంగా.

“అంటే..”

సరిగ్గా సంవత్సరం క్రితం..

తల్లుతూరు.. గొంతుతూరు తూనీగలా తిరిగేది. చక్కగా చదివేది. అలాంటిది.. ఏమయిందో ఏమో.. హారాత్మగా తనలో మార్ప గమనించాను. ఎవరి ఆకర్షణకో.. ప్రతోభానికో గ్రూండి. దానికి అందంగా ‘ప్రైమ్’ అని పేరు పెట్టుకుంది. తల్లిలేని పిల్ల అని అన్నీ నేనె చూసినా తననుకుం

టున్న ఆకర్షణ.. అదే.. దాని భాషటలో ప్రేమ ముందు నా ప్రైమ వీకిపోయింది. నా ప్రైమ ఓడి పోయింది. వాడి ఆకర్షణ.. అదే.. వాడి ప్రేమే గిలిచింది” నేను చెప్పుస్తుడంతా అలాగో వింటూ ఉండిపోయిందా అమ్మాయి.

“అపునమా.. సరిగ్గా నెల తిలిగించో లేదో.. అది తీసుకు వెళ్లిన నగలూ.. డబ్బా అయిపోయా యెమో.. లేక దానివీద మోజ తీరిపోయిందో ఏమో.. నాడికించో దబ్బు కావాల్సి వచ్చిందో ఏమో.. నా బంగారు తల్లిని ముంటై రెడ్కెల్ట్ ఏరి యాలో అమ్ముకుడు..” భారున ఏట్టాను.

ఆ అమ్మాయి పొక్కై నన్నే చూస్తున్నది. ఇంకా దుఃఖాన్ని పలికిప్పు.

“అపునుగూర్చి.. నా పిచ్చితల్లి మోసపోయా నని తెలుసుకోలేకపోయింది. ఇంకో అమ్మాయి సాయంతో అక్కడి నుండి ఔటిపడాలనే ప్రయ త్తుంలో రీరిపోయి ఇంకా బిత్పించసలను భరించింది. ఆ నరక కూపంలో మగ్గి చావడం కంటే ఔటిపడే ప్రయత్నుంలో చావడమే మాచిద నుకోని ఇంకో ప్లాన్ వేశరు ఆ ఇచ్చదూ. కసారి క్రైమంగానే బయట పడ్డారు. కానీ, అక్కడి నుంచి ఇక్కడికి వేస్తే ప్రయత్నుంలో మళ్లీ మోసపోయారు..”

“ఏలా..?” అందా అమ్మాయి.

“హోం అమాయుకులు ఎప్పుడూ మోసపో తూనే ఉంటారుగూ.. రైల్లో ఎవరో పరిచయమై.. పరిష్కారి తెలుసుకోని, ఉంగ్యోర్చుం ఇప్పిస్తాంటే వాడి వెంట ఎట్లారు. ఫిల్కని ఓ చోట పెట్టి వాడూ.. వాడి ప్రింట్ నిర్మించి వేసే చౌరు.. ఈ ప్లాన్ వేశరు ఆ ఇచ్చదూ. కసారి క్రైమంగానే బయట పడ్డారు. కానీ, అక్కడి నుంచి అపునుగూర్చి వేసుకుంది. ఇదుకూడా నాకు తెలియక పోయేదే.. తనతోపాటు ఉన్న ఇంకో అమ్మాయి ద్వారా ఈ విషయాలు తెలిశాయి”.

నేను చెప్పేది అ అమ్మాయి వింటూ ఉండిపోయింది. మళ్లీ అందుకొన్నాను..

“ఆ అమ్మాయి మచెవరో కాదమా..” ఆ పొపా నికి గర్భమతైన ఆ పిల్ల.. ఇంకాక నీ దగ్గరకు వచ్చిన పిల్ల..” అలా విషయాన్ని వాస్తవానికి లింక చేశారు. కట్ట తుడుకున్నాడు.

“బాబాయ్..” అంది.

ఆ మాటకు అదిరిపడ్డాను. నా చెంపల మీది నుంచి కారుతున్న వరపు నీటిని ఆర్గా తల్లి చింది. ఆ అమ్మాయి ఇంకా ఏదో అడగబోతుండగా.. నా గది దగ్గర గొడవ జరుగుతున్నది.

“అమ్మా..” అప్పుకోని అమ్మాయితో అటు కదిలాన. రెండు బ్యాగుల్ని తీసుకోని నన్ను పొలో అయింది.

స్టేప్స్ ని తెలుసుకోని నన్ను పొలో అయింది. కట్ట తుడుకున్నాడు.

“అప్పుకోండి.. నన్ను మోసం చేసి పారిపోతున్నాడు. వాడి పట్టుకోండి..” పడుతూ లేస్ట్రూ అర్థమున్నది. ఆ యువతిని పెట్టుకున్నాడు.

ఆ యువతిని కంగారుగా ఉన్నాడు. ఆ యువతి పోలులోమా ఉన్నాడు. మేమున్న దగ్గరకొబ్బి, నన్ను కన్సెట్

కూడా చూడకుండా నన్ను పొలో అపుతున్న అమ్మాయి భజమీద చెయ్యి వేసి.. అటు తీప్పి “పద” అని ముందుకు నడవచోయాడు.

నేను ఆగాను. ఆ అమ్మాయి మెనుతిరి నన్ను చూసింది. నేనూ ఆమెను చూశాను. ఆ అమ్మాయి తలను బలవంతంగా తీప్పేసాడ యువకుడు. ఏనా.. ఆ అమ్మాయి మళ్లీ నావైపు చూసింది. ఈలోగా.. కడుపుతో ఉన్న యువతి అక్కడికి వచ్చింది.

“అయ్యా.. ఎన్నాళుసుంచో ఎతుకుతున్నాము. అట్టి పట్టుకోండి”

“అ పిచ్చిదాన్ని పట్టించుకోవద్దు. పద” అంటూ రెండు బ్యాగుల్ని అందుకోబోయాడు.

ఆ అమ్మాయికి నేను చెప్పింది ఎక్కింది అన దా నికి నిర్మించంగా రెండు బ్యాగుల్ని వెనిక్కి లాక్కుంది. “ఫరవాలేదు.. నేను పట్టుకుంటాన్ని..” అన్నాడా యువకుడు.

“ఫరవాలేదు.. నేనే పట్టుకుంటాను..” అందా అమ్మాయి.

“అదేంటి..?”

“అదంతే..” నొక్కి చెప్పింది.

లక్ష్మయి రెండు బ్యాగుల్ని బలవంతంగా లాక్కోబోయాడు. ఆ అమ్మాయి గళ్లిగానే పట్టుకు స్సుడు. అది చాలు నాకు. ఈలోగా.. మెరుపులా అమెనుండి బ్యాగుల్ని లాక్కోని పారిపోతు న్నాడు. గొడుక్కి పంపించిన లక్ష్మీ.. గొడుగుతో ఆ యువకుడికి అభిముఖంగా మస్తున్నాడు. నేను అలస్యం చేయలేదు.

“లక్ష్మీ.. వాళ్లి పోవిన్నాడు..” అని అరి చాను.

లక్ష్మీ బ్యాగులు అందుకొన్నాడు. ఆ యువకుడు లేవెలేకపోతున్నాడు. కాళ్లు కూడా నీసుకుంటాన్నాడు. ఆ యువకుడు లేవెలోపు గుండెల మీద ఎక్కి కూర్చుంది.. కడుపుతో ఉన్న అమ్మాయి ద్వారా తెచ్చేయాడు.

“అ బ్యాగులు తెచ్చేయాడు..” అరిచాను మళ్లీ..

లక్ష్మీ అమ్మాయి బ్యాగుల్ని తెచ్చివ్వాడు.

“బాబాయ్..” అంటూ ఆ అమ్మాయి నా గుండెలమీద వాలిపోయి ఏడుస్తున్నది. తల నిమి భోసాగా..

“నేనున్నామా.. నేనున్నాగా...” అన్నాను.

కృత్జ్ఞతూర్గా చూసిందా అమ్మాయి. నా అనందా నికి అపదులు లేవు.

నా ఈ విజయాన్ని నా భార్య అన్నపూర్ణికి చెప్పాలి. ఈలోగి రోజుల్నించి ఇప్పటివరకూ ఎ నాటకానికి ‘డిశ్ట్రు నటుడు’ బహుమతి రాలే దని కడా.. సందు దొరికినప్పుడుల్లు సెట్టెర్లు వేస్తుంది. కానీ, ఈ జీవన్నాటకంలో ‘లేని’ కూతురి కథ అల్లి.. గుడ్డిగా ప్రేము నమిన్ అమ్మాయిని అది భ్రమ అని నమ్ములా నచీంచిన నేను కాదా.. ఉత్సుకు నటుడిని.

(ప్రైమ్.. వంచన.. సాంత్వన.. విశ్వజసీనం అని ముఖ్యపాతలకు పేరు పెట్టులేదు)

మీకు తెలుసా?

1. క్రీ.శ.1896లో మొదటిపారి గ్రెన్లో జరిగిన బలింపిక్స్ 'వేసవి కాలం'లోనే ప్రారంభం అయ్యాయి.
2. వేసవికాలం మొదటిరోజును 'సమ్యూర్ సోల్టైప్' అంటారు. ఏడాడిలో సుదీర్ఘమైన రోజు ఇదే.
3. ప్రాన్సులోని ఐఫిల టాక్సర్ ప్రతి వేసవి కాలంలో కొంత పొడవు పెరుగుతుంది. ఎందుకంటే, వేడికి దీనిలోని ఘన పదార్థాలు వ్యక్తోచిస్తాయి కాబట్టి.

పఠిస్తుం

బయట పర్షం పడుతుంటే, వంటి గొడుగు తీసుకుని వీధిలోకి వెళ్తున్నాడు.

తల్లి : ఏరా చంటే! పర్షం పడుతోంది కదా! గొడుగు అలా మూసేసుకుని వెళ్తున్నావేంటి?

చంటి : ఎం లేదమ్మా! కొత్త గొడుగు కదా, తడిసి పోతుందని!

❖ ❖ ❖

టీపర్ : బటటీ!

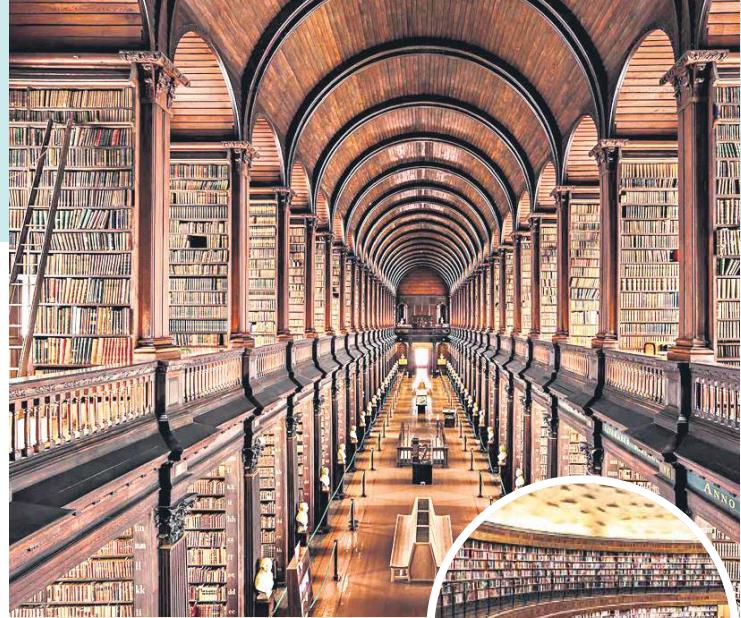
టైటానిక్ ఛిట్ ఎలా మునిగిందో చెప్పు?

బంటి : బుడుక్, బుడుక్ అని ముని గింది టీచర్

❖ ❖ ❖

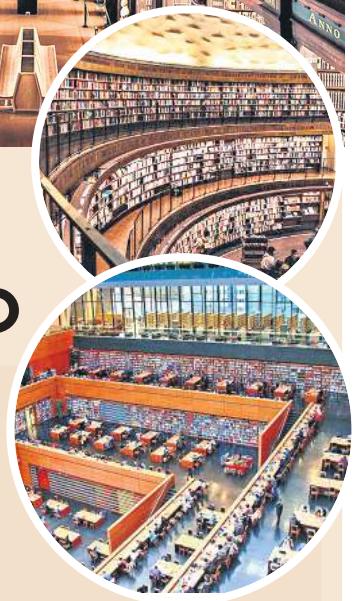
మ్యాఫ్ టీపర్ : పిల్లలూ! కశరోజు మనం పైన లను, రూపాయల్లోకి ఎలా మార్చాలో నేర్చుకుండాం.

రాజు : ఆగండి టీచర్.. నేను మా ఇంకెక్కి, మా నాన్న డగర ఉన్న పైసులన్నీ తెప్పాను. రూపాయల్లోకి మార్చి ఇచ్చేదాం.

అతిపెద్ద గ్రంథాలయం

పిల్లలూ! కొత్త విషయాలు తెలుసుకోవడానికి, కొత్త పుస్తకాలు చదువడానికి వాలామంచి లైటలీకు వెళ్తుంటారు. ఇలాంటి గ్రంథాలయాలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్నాయి. వాటిలో అతిపెద్ద గ్రంథాలయం ఎక్కడుండో తెలుసా?

అమెరికా రాజులాని వాఖింగ్స్ డీసీలో ఒక లైటల్ ఉంది. అదే ప్రపంచంలోని తలిపెద్ద గ్రంథాలయం. ఆక్రూడ ఎన్న పుస్తకాలుంటాయో తెలుసా? సుమారు 10 కోట్లు! సిబ్యుండె 3 వేల మంది వరకూ ఉన్నారు. క్రీ.శ.1800లో అమెరికా ప్రభుత్వం దీన్ని నిర్మించింది. అప్ప ట్లోనే, ఇంచుక క్రొండిక్ మేల దాలర్లలను ఖర్చు చేసింది. దీన్ని లైటలో అప్ కాగ్రెన్స్‌గా పిలుస్తారు. పుస్తకాలతోపాటు నీడీలు, పురాతన పత్రాలు, మార్పులు, వీడియాలు ఎన్నో ఇక్కడ అందుబాటులో ఉంటాయి. ఇక్కడి పుస్తకాలన్నీ వరుసగా వేర్చుకుంటూ పోతే 1,046 కి.మీ. దూరం వరకూ వస్తాయట. దీన్ని పొరంబించిన పన్చుండెండ్ల తర్వాత ట్రైప్ల్ షైనికులు యుద్ధంలో చాలా పుస్తకాలను తీసుకెళ్లారు. తర్వాత, అప్పటి అమెరికా అధ్యక్షుడు డామన్ జెఫర్సన్ టెం వేల పుస్తకాలతో మళ్ళీ ప్రారంభించారు. క్రమంగా పుస్తకాల సంఖ్య పెరుగుతూ వచ్చింది. ప్రస్తుతం 470 భాషలకు చెందిన పుస్తకాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. అంతేకాదు, ఒక సినిమా థియేటర్ కూడా ఉంది. ప్రపంచంలోనే 'అతిపెద్ద లైటల్'గా గినిస్ రికార్డును పొందింది.

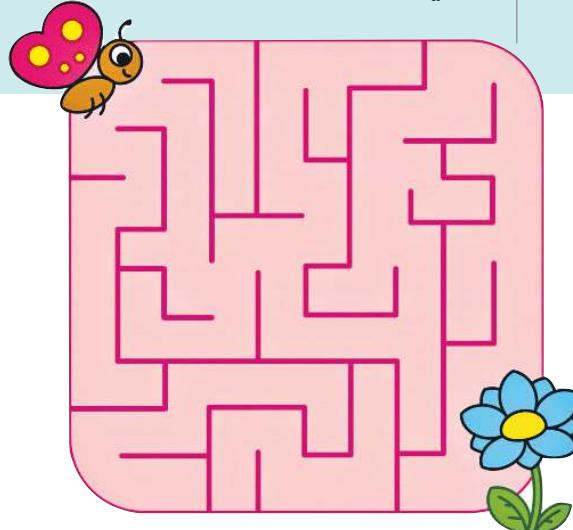

కనిపెట్టండి

బొమ్మలో దాగి ఉన్న ఇంద్రియ పదాలను కనిపెట్టండి.

దారి చూపండి

తుమ్మెద పువ్వును చేరే దారి మరిచి పోయింది. మీరు వెత్తిపెట్టండి.

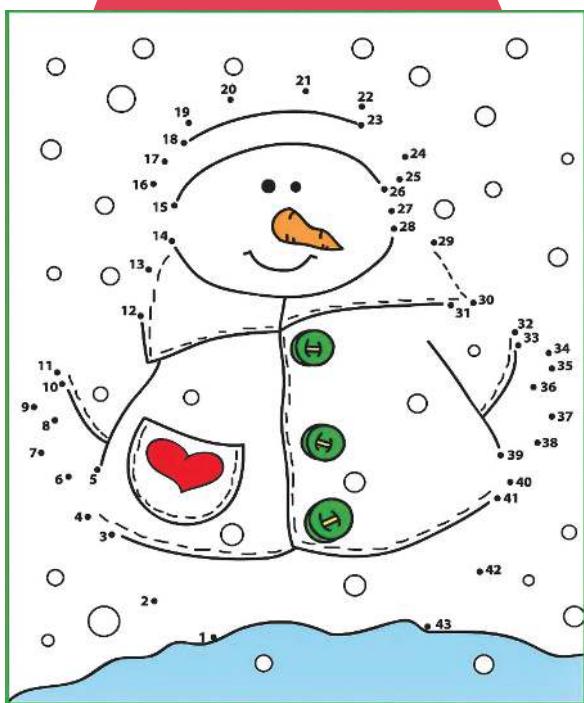
పాండుపు కథలు

- ఎండ రాగానే మన దృగ్గుకి వస్తుంది. మనతోనే తిరుగుతుంది. ఏమిటది?
- కన్ను ఉండి కానీ, మాడలేదు?
- అందనంత దూరంలో నల్లచీర, నిండా లెక్కలేని తెల్లపూలు?
- చేతికి దొరకదు కానీ, ముక్కుకు దొరుకుతుంది. ఏమిటది?
- ఎంత దూరం నెట్టినా మళ్ళీ దగ్గరగా వస్తుంది?

లోఫ్టుఅండ్ ట్రి ల్యాప్ ట్రి
కైల్జ్లు, ఔంధ్రాండ్ భ్రాండ్ ఇండ్

చుక్కలు కలిపి రంగులు వేయండి.

దాగున్నాయి

పిల్లలూ! ఈ ఇంగ్రీష్ వాక్యాలలో కొన్ని పదాలు దాగి ఉన్నాయి. వాచిని కనిపెట్టండి.

- Prestige runs high amongst friends.
- Ricky passes a ladder on the street.
- He does this to avoid walking under it.

1. tiger 2. salad 3. gun

లెక్కల అట

పిల్లలూ! లెక్కలు మీకు ఇష్టమే కదా! సరదాగా ఓ చిన్న అల ఆడదాం. ఒకే నంబర్తో ఉండే మూడంకిల సంఖ్యను తీసుకోండి. (ఉడా: 333). ఆ మూడు అంకెలను కలపండి ($3+3+3=9$). వచ్చిన ఫలితంతో మొదట తీసుకున్న సంఖ్యను భాగించండి.

($333/9=37$).

మీరు ఏ అంకెతో

చేసినా జవాబు

‘37’గానే

వస్తుంది.

ప్రయత్నించి

చూడండి

ఈ పదాలన్నీ పట్టికలో దాగి ఉన్నాయి.

ఎక్కడున్నాయో కనిపెట్టండి.

S	E	R	I	T	E	C	N
K	G	D	A	I	C	E	R
S	C	O	A	M	R	P	H
K	G	G	W	P	P	K	O
N	S	O	E	I	T	G	R
L	C	E	O	G	H	E	S
S	H	G	E	S	T	O	E
S	D	U	C	K	E	E	L

రాశి ఫలాలు

2.5.2021 నుంచి 8.5.2021 వరకు

మేషం

గురు అనుకూలతవల్ల పసులు అనుకున్న సమయంలో పూర్వపుత్రాయి. వ్యాపారం కలిసివస్తుంది. వృత్తిలో అందరిన సహాయ సహకారాలు పొందుతారు. సదవగాహనతో పసులు ముందుకు సాగుతాయి. వ్యాపార లావాదేవీలు, ఒప్పుండూలు కలిసివస్తాయి. రావలనిన డబ్బు కొంతజాపుంతో అందవచ్చు. స్నేహితులు, ఆశ్చీర్యుల సహకారం లభిస్తుంది. అందితో సత్కంబంధాలు పెంపాందుతాయి. కార్యాప్చాపల్యత ఉంటుంది. వాహనాలను కొనే అవకాశం వుంది. వాహనాలవల్ల పసులు నెరవేతుతాయి. దగ్గరి ప్రయాణాలు కలిసివస్తాయి. దూర ప్రయాణాలు వాయిదా వేసుకోవడం మంచిది. రియర్ ఎస్టేట్, గృహ నిర్మాణాలలో పెట్టుబడులు పెట్టే ఆలోచన చేస్తారు.

వృషభం

ఇంట్లో సంతృప్తిగా ఉంటారు. భార్యాపీల్లలు, ఆశ్చీర్యులు, స్నేహితులతో ఆనందంగా గడుపుతారు. వ్యాపార ఒప్పుండూలు అనుకూలిస్తాయి. వృత్తి, వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉన్నా పసులలో కొంత అలస్యం ఉండడవచ్చు. త్రిధ్వని నిలిపి పసులు చేయడం అవసరం. ఉద్యోగ ప్రయుత్యాలలో తాత్కాలిక ఘర్షితాలు ఉంటాయి. ఉద్యోగస్తులు అందితో స్నేహంగా ఉంటా పసులు పూర్తి చేసుకోవడం మంచిది. వివాదాలకు దూరంగా ఉండి, ఓపికతో పసులు చేసుకోవడం అవసరం. అందరి సహకారం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలవల్ల వృథా ఖర్చులు ఉంటాయి. అనవసరమైన వాయిదా వేసుకోవడం ఉత్తమం. రోజువారీ కార్యక్రమాలు నిరాటంకంగా కొనసాగుతాయి. బీళల వచ్చు అవకాశిస్తుంది.

మిథునం

ఉద్యోగస్తులకు ఆశీసులో అనుకూలత ఉంటుంది. తోటి ఉద్యోగాల సహకారం లభిస్తుంది. షైలి అధికారుల ఆదరణ లభిస్తుంది. తలపెట్టిన పసులు సిరాటంకంగా పూర్వపుత్రాయి. గత ఆర్థిక ఇఖ్బందులు యథావిధిగా ఉన్నా పసులు పూర్వమేళ్ళ అవకాశం ఎక్కువాగా ఉంది. ఇఖ్బందులను అధిగమిస్తారు. ప్రయుత్యాలలో పెద్దలతో చేయడం అందరిన సహకారం లభిస్తుంది. ప్రయుత్యాలలో అందరి సహకారం లభిస్తుంది. ఉన్నత విద్యా ప్రయుత్యాలు ముమ్మరం చేస్తారు. వృత్తి, వ్యాపారాలు అనుకూలంగా లాభదాయకంగా, సంతృప్తితో ఉంటాయి. ఆదాయంలో స్థిరత్వం ఉంటుంది. కొత్త పసులు ప్రారం భింబించే ఆలోచన చేస్తారు. కటుంబం పెద్దలతో చేయించి, మంచి నిర్జయాలు తీసుకుంటారు.

కర్మాంశుకం

వృత్తి, వ్యాపారాలు సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు కలిసివస్తాయి. రావలనిన డబ్బు కొంత అందుతుంది. సర్పుభాట్లు అవసరం కావచ్చు. ఉద్యోగస్తులకు ఆశీసులో తోటివారితో అనుకూలత ఉంటుంది. షైలి అధికారులను మంచి చేసుకోవడానికి ప్రయుత్యిస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు స్థానచలనం ఉండడవచ్చు. గత న్యాయసమస్యలు తీర్మతాయి. కోర్టు కేసులలో ఘర్షితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. రాజకీయ, ప్రభుత్వ పసులలో విజయం చేకూరుతుంది. స్నేహితులు, ఆశ్చీర్యులతో స్నేహం, ఆశ్చీర్యుల తెంపోందించు కోవడానికి ప్రయుత్యిస్తారు. కొంతవరకు సఫరీకర్తులవుతారు.

గుడి ఉమా మహాశ్వరశర్మ సిద్ధాంతి

ఎం.ఎస్.ఎ., నిర్జల పంచాంగక్రత్త
స్థూటంట, హైదరాబాద్, ఫోన్: 040-27651530
కథ మెయిల్: nirmalsiddhanthi@yahoo.co.in

సింహం

కొత్త పరిచయాలు ఏర్పడతాయి. ఆస్తులు, భూముల విషయంలో తగాదాలు పరిష్కారమవుతాయి. ఆస్తుల వల్ల ఆదాయం పెరుగుతుంది. వాహనం, ప్లాట్టు కోనే అవకాశం వుంది. కొన్ని పసులను సాహసించి పట్టుడ లతో పూర్తి చేస్తారు. వ్యాపారస్తులకు లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఆర్థిక ఒప్పుండూలు అనుకూలిస్తాయి. వ్యవసాయాలకు అనుకున్న పసులు నెరవేరుతాయి. గతంలో ఇచ్చిన డబ్బు చేతికి అందుతుంది. కొత్త పసులలో పెట్టుబడుల గురించి అలోచిస్తారు. ఆదాయం క్రమంగా పెరుగుతుంది. అనుకున్న పసులను సకాలంలో పూర్వపుత్రాయి. కట్టానికి తగిన ప్రతిపత్తం ఉంటుంది. విద్యార్థులు చదువులో రాణిస్తారు. కొత్త అవకాశాలు వస్తాయి.

కన్క

ప్రారంభించిన పసులు సంతృప్తికరంగా పూర్వవ్యాపారాలు అనుకున్న మేర లాభాలు లేకపోయినా సంతోషంతో కాలం గడుపుతారు. ప్లిల చదువు, ఉద్యోగ ప్రయుత్యాలలో ఖర్చులు ఉండడవచ్చు. పసులను ఉత్సాహంతో చేస్తారు. పుభకార్య ప్రయుత్యాలలో అందరి సహకారం లభిస్తుంది. ప్రారంభించిన పసులను పూర్తి చేయడంలో పెద్దలతో చేర్చిస్తారు. వ్యాపార లావాదేవీలు సంతృప్తికరంగానే ఉంటాయి. పెట్టుబడుల విషయంలో అలోచన అవసరం. రావలనిన డబ్బు చేతికి అందడంలో ఆలస్యం జిల్లగుతుంది. ఇంటా, బయటా వాశావరణం సంతృప్తికరంగానే ఉంటుంది. విందులకు హాజరపుతారు. కొత్త పరిచయాలు ఏర్పడతాయి. ఖర్చులు ఉండడవచ్చు. కార్యక్రమాలు ఉండాలి.

తుల

ప్లిల చదువు, పుభకార్య ప్రయుత్యాలు కలిసివస్తాయి. ఆర్థిక ఇఖ్బందులన్నా కొత్త పసులు ప్రారంభించే ఆలోచన చేయడం ఉన్నారు. నలుగురి సూచనలను పాటిస్తూ ముందుకు వెళతారు. పాత సమస్యలను అధిగమిస్తారు. అనుకూల ఘర్షితాలు ఉంటాయి. భీభావనలు పెరుగుతాయి. గౌరవ మర్మాదలు పొందుతారు. తలపెట్టిన పసులు అనుకున్న సమయంలో పూర్వవ్యాపారాలు. పసులలో కొంత అసంతృప్తి ఉండడవచ్చు. మనుసు నిలిపి పసులు చేయడం అవసరం. పారిశ్రామికేతేలకు సిబ్బండితో ఇఖ్బందులు ఎదురైనా రాజదాయి సంతృప్తికరంగానే ఉంటుంది. రాజకీయ, ప్రభుత్వ పసులలో అనుకూల ఉండుటం. ఉత్సాహంతో పసులు చేస్తారు. ఆలోగ్గం విషయమై త్రిప్తి చూపుతారు.

వృషికం

గతంలో ఇచ్చిన డబ్బు తిరిగి వస్తుంది. ఆర్థిక లావాదేవీలు అనుకూలిస్తాయి. వ్యాపారం నిరాటంకంగా కొనసాగుతుంది. వ్యాపారస్తులు కొత్త పసుల కోసం ప్రయుత్యిస్తారు. ఘర్షితాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ప్లాట్టు నిలిపడం అవసరం. కోర్టు కేసులలో అనుకూల ఘర్షితాలు ఉంటాయి. వృత్తిలో సంతృప్తి ఉంటుంది. వ్యాపారంలో అనుకున్న లాభాలు ఉండకపోయినా సంతృప్తితో ఉంటారు.

ధనుసు

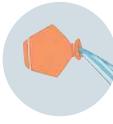
గతంతో పోల్చినా ఈవారం కొంత అనుకూలంగానే ఉంటుంది. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తాయి. ఆరోగ్యం నిలకడగా ఉంటుంది. గత సమస్యలు తీలగిపోతాయి. వ్యాపారంలో లాభం ఉంటుంది. కోర్కెసేసులలో అనుకూలఫలితాలు ఉంటాయి. ఇంటి వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటటుంతో భార్యాపిల్లలతో సంతృప్తిగా ఉంచారు. కావలసిన వస్తువులను కొనుగోలు చేయడంపై మనుసు నిలుపుతారు. ఒకవక్క ఆర్థిక సమస్య వెంటాడటం వల్ల పనులలో జాప్యూ ఉండడమన్న. సర్పబాట్లు అవసరం కావచ్చు. గురుబళ్ళకి పెంపుందించుకుంటారు. సాంప్రదాయిక కార్బూకమాలకు హజరవుతారు. వ్యాపారస్తులకు, పారిశ్రామికవేత్తలకు, వ్యవసాయదారులకు అందరి సహకారం లభిస్తుంది.

మకరం

ప్రారంభించిన పనులు అనుకున్న సమయంలో లాభదాయకంగా పూర్తి చేస్తారు. సంతృప్తికరంగా ఉంటారు. ఉత్సాహంతో పనులు చేస్తారు. అనవసరమైన ఖర్చులు ఉండవచ్చు. నియంత్రణ అవసరం. వివాహదిష్టకార్య ప్రయత్నాలు అనుకూలిస్తాయి. శుభకార్యాలు చేస్తారు. చదువు, ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు కలిసివస్తాయి. ఉన్నత విద్య సమస్యలను అధిగమిస్తారు. భార్యాపిల్లలతో సంతృప్తిగా ఉంటారు. ఇంటాబయటా అనుకూలమైన వాతావరణం ఉంటుంది. ఆరోగ్యంతో ఉంటారు. వృక్షి, వ్యాపారం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. కోర్కెసేసులలో విజయం చేకారుతుంది. బంధువులు, స్నేహితులతో పనులు నెరవేరుతాయి. రియల్ ఎష్టేట్, భూముల వ్యవహరం అనుకూలంగా ఉంటుంది.

కుంభం

ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. తాత్కాలికంగా ఉద్యోగంలో చేరతారు. ఉత్సాహంతో ఆఫీసులో పనులు నిర్వచిస్తారు. దేవతా, గురుబ్రత్తి పెరుగుతుంది. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందకపోవడంతో కొంత అనుతృప్తి ఉంటుంది. సర్పబాట్లు అవసరం కావచ్చు. వ్యాపారిలు కూడా గోచరిస్తున్నాయి. నియంత్రణ అవసరం. ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. రాజికీయ, కోర్కె, ప్రభుత్వ పనులలో సత్కరితాలు ఉంటాయి. పెట్టిన పెట్టుబడులకు ప్రతిఫలాలను పొందుతారు. భార్యాపిల్లలతో సంతృప్తిగా ఉంటూ, బయటి పనులను ఉత్సాహంతో చేస్తారు. సంగీత, సాహిత్య, సినిమా రంగాలలోని వారికి మంచి అవకాశాలు వస్తాయి. ఆదాయం క్రమేం పెరుగుతుంది. వివాహాల్లో వెళ్ళకుండా పనులపై మనుసు నిలుపుతారు.

మీనం

ఆదాయం స్థిరంగా ఉంటుంది. క్రమేం పెరుగుతుంది. గతంలో ఇచ్చిన డబ్బు చేతి అందుతుంది. కొత్త పనుల ప్రారంభంపై మనుసు నిలుపుతారు. వృక్షి, వ్యాపారం లాభదాయకంగా ఉంటుంది. కోర్కెసేసులలో విజయం ఉంటుంది. ఇంట్లో భార్యాపిల్లలతో సంతృప్తి ఉంటుంది. బయటి వాతావరణం ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. సంగీత, సాహిత్య కళారూలకు ఆదాయం కలిసివస్తుంది. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తాయి. పనులు నెరవేరుతాయి. ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ చూపడం అవసరం. వివాహదిష్టకార్య ప్రయత్నాలు ఫలించి ఖర్చులు పెరుగవచ్చు. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు కలిసివస్తాయి. ఫలమార్పు ఉండవచ్చు.

బుట్టలో పదేయెచ్చు..

ఇంటీలియర్స్

బ్యాంక్ అకొంటు ఉన్నా లేకున్నా.. ఇప్పుడు ప్రతిభక్కరికీ సోపల్ మీడియా అకొంటు మాత్రం ఉంటున్నాయి. వీటిలో ఏదైనా ఒక విషయంపై హోష్టింగ్ మొదలుపెడింది, నిమిషాల్లోనే కొన్ని వేలమందికి చేరిపోతున్నాయి. అదీయిది.. అని తేడా లేకుండా ప్రతి అంశానికి సంబంధించిన ‘హోష్టింగ్ మొదలు’ ఇప్పుడు హాల్చల్ చేస్తున్నాయి. అలా ప్రస్తుతం ట్రిండింగ్లో ఉన్నది.. హోష్టింగ్ బాస్కెట్లోల్స్ ఇంటీలియర్స్ (#basketwalls). ఇంటి గోడలను రకరకాల బుట్టలతో డెకరేట్ చేసిన పొటోలు.. ఇన్సోగ్రామ్సు ముంచేస్తున్నాయి. ఇలా ఇప్పుటివరకూ 20వేలకు పైగా పోస్టులు తయారయ్యాయి. తక్కువ ఖర్చుతోనే ఇంటికి ఎక్కువ అందాన్ని తెల్పిపెడుతున్న ఈ బుట్టల డెకరేషన్స్ అందట్లే ఆకట్టుకుంటున్నాయి.

ఒకప్పుడు ఈ బాస్కెట్ వార్డ్ డెకరేషన్ ట్రైండ్ ఎక్కువగా పొమ్పాజ్యలో మాత్రమే కంపించేది కానీ, ఇప్పుడు హోమ్ డెకర్లోకి వచ్చేసింది. పైగా దీని కోసం ఎక్కువగా కష్టపడాలిస్తున్న పని లేదు. రకరకాల డిజైన్లు, రంగుల్లో ఉన్న బుట్టలను నచ్చిన ఆకారంలో గోడకు అతికించుకొంచే సరిపోతుంది. అలాగే రంగురంగుల ఉన్నతోతో ఈ బుట్టలను మరింత ఆకట్టియంగానూ తయారుచేసుకోవచ్చు. ఈ అందమైన బుట్టలను హాల్స్ బెడ్రూమ్స్, గ్రీటర్స్ రూమ్లోని గోడలకు డెకరేట్ చేస్తే, ఇంటీకొచ్చిన అతిధులను ఇట్టే ఆకట్టుకుంటాయి. మినిమలిస్టిక్గా ఆలోచించేవాల్కు ఈ బాస్కెట్వార్డ్ కచ్చితంగా నచ్చుతుంది. మరింకెందుకు అలస్యం, గోడలను రకరకాలుగా అలకరించుకోండి.

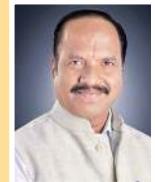
వాస్తు

సుద్దాల సుధాకర్ తేజ్

suddalavasthu@gmail.com

Cell: 7993467678

ఇల్లు పూర్తి కాకముందే గృహ ప్రవేశం చేయచూ?

● హిరణ్యాయి, వంపాపేట

ఇంట్లోకి ప్రవేశం ఒక జీవితకాల శుభారంభం. దానిని శాస్త్రాంగం, చక్కగా జరుపుకోవాలి. ఇంటి కల్యాణం, వాస్తు పూజ, హోమం, సత్యనారాయణస్వామి ప్రతం మొదలైన పూజాది కార్యాలయో అవ్యాపాది దానాలు, అతిథి సత్యారాలతో జరపాలి తొందర పనికిరాదు. ముఖ్యంగా ఇంటి నీర్మాణాన్ని పూజ లోపి పూర్తి చేసుకొని ముహూర్తం నిర్ణయించుకోవడం మంచిది. కనీసం మూడు రాత్రులు కొత్తింట్లో శయనం, దీపాలి అపసరం. ఇంట్లో అన్ని ఘనులు పూర్తయినప్పుడు కదా, ఇంతం సాధ్యం. కాబట్టి, ఇల్లు అయిపే ప్రవేశం జరుపుకోవడం మంచిది. కనీసం పూజగది, పడకగదులు పూర్తి కాకుండా గృహ ప్రవేశం జరుపకూడదు.

పోయే ద్వారం, వచ్చే ద్వారం రెండూ ఉండాలని అంటారు. ఏ ద్వారమైనా వచ్చి పోవడానికి కాదు?

● వి. లాలిత, కంచికల్ గేట్

శాప్రభాష వేరుగా ఉంటుది. మీరు చెప్పింది ఆగమన-నిష్ప్తమణి ద్వారాల గురించి. గృహానికి తూర్పు, పడమరగా వరుసద్వారాలు ఉండాలి. లేదా ఉత్తర, దక్షిణంగా వరుస ద్వారాలు ఉండాలి. అది పుటగృహం అవుతుంది. నేలమీద ఇల్లు కట్టినప్పుడు ఎటు ఏధి ఉంటే దానిని ఆ ఏధి వేరుతో సింహద్వారాన్ని చేరుతారు. అంటే, పడమర రోడ్పు ఉండి ఇల్లు కడితే 'పుటిమ సింహద్వార గృహం' అంటారు. అలా సింహద్వారం ఏ దిశతో ఉన్న దానికి అభిముఖంగా ఉన్నది నిష్ప్తమణి ద్వారం అవుతుంది. అది తూర్పు కావచ్చు, పడమర కావచ్చు. సంచిలాగా కాకుండా వరుస నడకలతో సాగి, వచ్చే-పోయే ద్వారాలతో ఇల్లు శభంగా ఉండాలి.

మా ఇంటీకి ఈశాస్త్రంలో కాదు పార్ట్యూన్ ఉంది. దానిని గ్రాన్స్తో గటగా మార్పుకోవచ్చా? ● సుందరం, కెప్పోచెచ్చి

ఇంటి ఈశాస్త్రాన్ని తెంపిన ఇల్లు మీది. దానిని గటగా మార్పుకోవాలనుకోవడు మంచి అలోచన. అయితే, ఇంటీ అది తల వంటిది. దానిని గ్రాన్స్తో కాకుండా పూర్ణంగా ఇటుకలతో కట్టండి. తంతులాగ కట్టిద్దు, ఈశాస్త్ర గది అంటేనే సింహాద్వారం ఉంటుంది. గడవతో అది ఎంతి ముఖ్యం. గ్రాన్స్తో గది చేయడం పూర్ణత్వం కాదు. కొన్ని లే అవట్లలో అలా కొందరు సర్వభాటు చేసుకుంటుంటారు. కానీ, ప్రధానద్వారతో ఉన్న గది ఇంటీని పోలి ఉండాలి. ఇంటి ఒంపితో అది మిచితం కావాలి. అప్పుడే అధ్యాత ఫలితాలను ఇస్తుంది.

ప్ర. మాట గేట్డ్ కమ్మానిటీ. కానీ, 'డ్రైయేజీ సంపు' ఆగ్నేయంలో ఉంది. మంచిదేనా?

● నీలి అనుషమ, తెల్లుపూర్

కాలనీ ఎక్కడ సూతనంగా నిర్మించినా అన్నిటినీ ప్లాన్ చేసినట్టే, సెప్టిక్ ట్యూంక్ నుకూడా జాగ్రత్తా పూర్వి చేయాలి. కాలనీ అనేది ఒక ఊరు లాంటీది. కాకపోతే, దానిమట్టు కాంపాండ్ కడతారు. వాస్తువానికి కాలనీ మొత్తానికి తూర్పుబాగంలో కానీ, ఉత్తరబాగంలో కానీ సెప్టిక్ ట్యూంక్ ఏర్పాటు చేయాలి. దానిచుట్టూ చెట్లు పెంచి 'పాడని పార్క్' లాగా చేయాలి. అపసరమైతే అక్కడ ప్యారిజలాలపై శుధి చేసే టైల్మొంట్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు చేయాలి. ఆ నీటిని గారెనీంగ్క వాడుకోవచ్చు. ఆగ్నేయంలో, వాయవ్యంలో కాలనీకి సంబంధించిన సెప్టిక్ ట్యూంక్లు పెట్టడం మంచిది కాదు. అలా పెట్టాల్సి పస్టే ఆ భాగాన్ని సపరేట్స్ ప్రపారీలు కట్టి చేయాలి. కాలనీలో భాగం కాకుండా ఇండ్లకు దూరంగా ఉత్తరంలోకూడా కట్టివచ్చు.

మీ ప్రశ్నలు వంపాల్సిన చిరునామా

'బతుకమ్మ', నమస్తే తెలంగాణ బినప్పలిక.

ఇంటి.నం: 8-2-603/1/7,8,9, కృష్ణాపురం. రోడ్ నం: 10, బంజారాపాల్స్, హైదరాబాద్ - 500034.

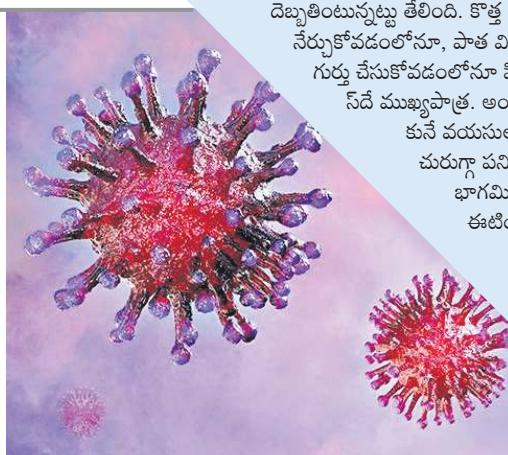
పార్ట్ జిట్ట్

దుమ్ము కొట్టుకుపోతుంది

లోకాన్సి కొవిడ్ కమ్యూని ఏదాది దాటుతున్నది. వెనక్కి తగి విరు చుకుపడే సునామీలా, రెండోసారి విజ్యంబీస్టున్నది. తాజాగా mSystems అనే జర్నల్లో ప్రచురితమైన ఓ పరిశోధన, దుమ్ములో కొవిడ్ ఉనికి గురించి హెచ్చరిస్తున్నది. ఇప్పటివేరకూ రోజువారి వస్తువుల మీద కొవిడ్ శైలిన్ ఏ స్థాయిలో ఎన్స్ట్రోఫోబియు ఉంటుందో తెలుసుకునే ప్రయత్నాలు జరిగాయి. కానీ, చుట్టూ ఉండే దుమ్ములో కొవిడ్ ఉనికిని కనుగోనే ప్రయత్నం మాత్రం తొలిసారిగా జరిగింది. ఆశ్చర్యంగా, కొవిడ్ రోగులు ఉన్నహటుసుంచి నేకరించిన దుమ్మును పరిశీలిస్తే, నెల రోజుల తర్వాతకూడా శైలిన్ ఆనవాళ్లు సృష్టికా కనిపించాయట. ఇచ్చి ఏ మెరకు కొవిడ్ను కలిగించగలవన్నది ఇంకా తేల లేదు. ఈ పరిశోధనవల్ల రెండు ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. **ఒకటి:** ఇక మీదట ఇంటి పుత్రతును కూడా అర్థాట చేయకూడనే హెచ్చరిక. **రెండు:** ఒక ప్రాంతంలోని దుమ్ముని బట్టి, అక్కడ కొవిడ్ స్థాయి ఎంతుందో పసిగట్టే అవకాశం ఉంటుంది.

తీపి అంటే ఇప్పం లేనిది ఎవరికి? మరీ ముఖ్యంగా పిల్లల్ని తీపి పదార్థాలనుంచి దూరం చేయడం క్షుం. ఔగా ఇప్పటి తరానికి డార్క్ చాట్ టైట్స్, కేస్స్, కూల్డ్డ్రింక్స్ లాంటీపస్సీ అందుబాటులో ఉన్నాయి. తయారీ కంపెనీలూ పిల్లల అడుకోవడానికి తగి నంత వెసులుబాటు ఉండడం లేదు. మరోవైపు, మాతాముకు మించిన కార్బోఫోటోట్యూ (తీపి) వారి శరీరంలోకి పాకంలా పేరుక పోతున్నాయి. దీనివల్ల చిన్నవయసు లోనే ఊబకాయం, మధుమేహం లాంబి సమస్యలు వస్తాయనే హెచ్చరికలు వినిపున్నాయి. తాజాగా, పిల్లలు వక్సర్ పదార్థాలు తిసడం అన్నది వారి మెదడమీద కూడా ప్రభావం చూపుతుందని తేలింది. జార్జీయా, దక్కిణ క్యాలిపోర్చుయా విశ్వవిద్యాలయాల సంయుక్తంగా నిర్వహించిన ఓ పరిశోధనలో వెల్లడైన విషయమిది. పరిశోధకులు ఎలుకలకు భారీగా తీపి పదార్థాన్ని పెట్టినప్పుడు వాటి మెదడులోని హిపోకేంప్స్ అనే భాగం పనిచీరు దెబ్బతించున్నట్టు తేలింది. కొత్త విషయాలు నేర్చుకోవడంలోనూ, పాత విషయాలను గుర్తు చేసుకోవడంలోనూ హిపోకేంప స్విచ్ ముఖ్యాంత. అంటే, చదువు కునే వయసులో మరింత చుర్పు పనిచేయాలిన భాగమిది. కాబట్టి, ఈటెంగ్ స్వీచ్.. నోపప్పా!

25 కి.మీ. మాత్రమే

‘గల్ఫ్ఱెలతో’ కుదుపుల ప్రయాణాలు చేయించకూడదు’ అన్నమాట తరాలుగా వినిపున్నది. కెనాడాకు చెందిన శాదీ మహమ్మదీ అనే ఇంజినీర్ కూడా ఈ మాటన వినే ఉంటాడు. అందుకే, ఆ మాటల్లో వాస్తవం ఎంతో తెలుసుకునే పరిశోధన చేశాడు. అథునిక సాకేతికతను ఉపయోగించి, స్పీడ్ బ్రైకర్లాంటి ఎగుడు దిగుస్క్ల మీదుగా కారు ప్రయాణించినప్పుడు, కడుపులోని పిండంపై ఎలాంటి ప్రభావం ఉంటున్నదో తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేశాడు. ఇందులో అనూహ్వాణిసెన విషయాలు బయటపడ్డాయి. కుదుపుల ప్రయాణం పల్ల శిశువు మెదడుకు దెబ్బతి తగిలే ప్రమాదం ఉండనీ, గుండె వేగం పెరుగడం, మాయపొర మీద ఒత్తిడి కలగడం.. లాంటి సమస్యలు ఏర్పడవచ్చనీ తేలింది. అందుకే, కుదుపులు రాబోతున్నప్పుడు వాహనాల వేగం 25 కి.మీ.కు మించకుండా మాసుకోవాలిని పరిశోధకులు హెచ్చరిస్తూ న్నాడు. నెలలు నిండిన వారు ఈ విషయంలో మరింత జాగ్రత్తగా ఉండాలన్నది ఈ ఇంజినీరు అందిస్తున్న మరో సూచన.

అరుపుల భాపు

అడవిలో ఓ సరస్సు, వేసవి తాపానికి అక్కడికి చేరుకున్న జంతు వలన్నీ హాయిగా సేద తీరుతున్నాయి. ఇంతలో అలజడి. సింహం అటుగా వస్తున్న అలికిడి. అంతే! ఒక్కసారిగా అక్కడ జీవులన్ని కీము మంటూ చప్పుడు చేశాయి. ప్రమాదాన్ని శంకిస్తూ తోచివారిని పోచ్చి రించాయి. ఇదంతా మనకి కొత్త కాదు.

ప్రమాదంలో అర వడం ఏ జంతువు కైనా సుహజమే. మహా అయితే ఆటలాడుతు స్వప్పుకు ఉద్దేశం తోనో, గాయం వల్ల కటిగి బాధతోనో అరు సామేవా! కానీ, మనిషి అంతకంటే పరిశతి చెందినవాడు కదా. అందుకే భాధ, భయం, కోపం, సుఖం, దుఖం, సంఘం, ఇలా మొత్తం ఆరు సందర్శాలలో విభిన్నంగా అరుస్తాడట. అంతేకాదు, వినేవారుకూడా వీటి వెరుక అర్థాల్ని గ్రహించాలి. గ్యార్టిం విశ్వవిద్యాలయంలో జరిగిన ఈ పరిశోధన ఫలితాలను PLOS Biology అనే పత్రికలో ప్రచురించారు. మనిషి స్పృదశలనూ, వాటిని అశ్చం చేసుకునే సామచ్చీల్నీ మరో సారి గుర్తు చేసుకోవడానికి ఈ పరిశోధన ఉపయోగపడుతుంది.

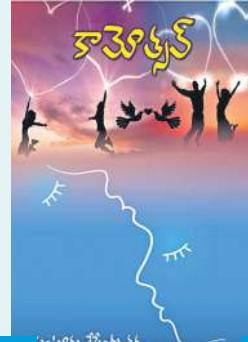
పుస్తక

సమీక్ష

శేషేంద్రజాలం

పుట్టెలో పుట్టే ఆలోచన బాహ్య పరిస్థితులను బేరీజు వేసుకోదు. మనసులో పుట్టే కోరిక సాధ్యాన్మాయాలను తర్వాతం చూడు. పుడుతాయంతే! పట్టుదలగలవాడైనా ఒక్కసారి ఆ ఆలోచనకు లొంగిపోతుంటాడు. కోరిక కాటుకు గురవుతుంటాడు. ఈ ఆలోచనలు, ఆ కోరికలు ఒకే ఒరలో ఇషుడని రెండు కత్తుల్లాంచివి. యీటి మధ్య కొట్టుమిట్టులే కొండరు సంపన్ముల జీవితాల్నిని విభిన్న కోణాల సమాపోరం 'కామోత్వమ్'. ఇందులోని పాత్రులూ సృజనశీలురు, సౌందర్య మిసాసులు కనిపిస్తారు. అర్థభంగాలో అందరూ సంపన్ములే. గుణంలో మాత్రం పచ్చి లాలసులు. కోరికలే గుర్తులను ఎంత మాత్రం అధ్యయనయితే పోతుంచారు. ఒకరది ఉపయోగపడని జ్ఞానం. మరొకరది దక్కని కీర్తి. వేరొకరిది తీరని తృప్తి. ఇలాంటి విచిత్ర వ్యక్తులను అంతే వింతగా ఆవిష్కరించారు దివంగత గుంటూరు

కామోత్వమ్

రచన: గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ

పేజీలు: 198, వెల: రూ.200

ప్రతులకు: అన్ని ప్రముఖ
పుస్తక కేంద్రాలు

శేషేంద్ర శర్మ 1987లో అంద్రజోగ్తి సచిత్ర వారపత్రి కలో ప్రచురితమైన ఈ నవలలో మలుపులన్నీ వలపుల చుట్టూ తీరుగుతాయి. అందాల అర్థన మొదట ఆధ్యాత్మిక సాధన వరక ఊహించని విధానాలు తారసపడతాయి. తమకంతో మమేకమయ్యేలా చేస్తాయి. పాత్రుల పరిచయాలు, పరితాపాలు పక్కనమెడితే దూబ్బల కిందచి సంపన్ముల జీవన వైచిత్రి విస్తుపోయేలా చేస్తుంటుంది.

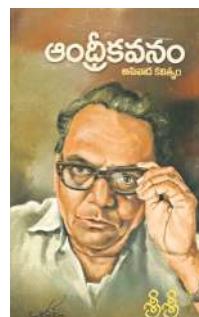
శేషేంద్ర శర్మ నిదిరించే తోటలో పుట్టేన ఈ నవలపై అప్పుటో వాలా విమర్శలే వచ్చాయి. ఆయనకైని విషయాలు గుప్తమన్నాయి. వాటికి ఆయన చెప్పిన ఘాట్టిన సమాచారాలు ఇందులో చదువుచ్చు.

అప్పు పక్కనమెడితే ఆద్యంతం ఆస్తిగా చదివించే నవల ఇది. మనలో మనం తర్వాతముకోవడానికి ఉపయోగపడే అర్థాన్న రచన. తప్పక వదమంి. కోరికను మించి ఆలోచన చేయగలిగితే ఇందులో నిక్కిస్తుమెన, రచయిత చెప్పుదలచుకున్న అసలు విషయాలను మరింతగా ఆస్వాదించవచ్చు.

శ్రీశ్రీ అనువాద మకరందం

‘శ్రీశ్రీ’ అనే ఠండు అక్కరాలు ఎంతో పడువైని. శ్రీరంగం శ్రీనివాసరాపుకన్నా శక్తిమంతమైనవి. ప్రజల ప్రభున నిలిచేవి. అందుకే సుమారు 90 ఏండ్రు కిందట పుట్టేని ‘అయిన కవిత్వం’ ఇప్పుకించే సాధించా ఉంది. జనాన్ని ఉత్సాతలూగిస్తూ శుద్ధి. ఇప్పుకించే మాడు, నాలుగు తర్వాత ఉరకులు వేయించిన ఆ కవనం భవిష్యత్తు తరాలనూ శాసిస్తుంది అనడంలో సందేహం లేదు.

శ్రీశ్రీ కేవలం ప్రజాకవే కాదు.. సాపోతీ ప్రతియుల న్నిటా విశిష్ట ప్రయాగాలు చేసినవాడు. అనువాదాలలో ఆరెటినిపాచడు. ప్రాచ్య పాశ్వాత్మక కవులను ఆపోసన పుట్టేనిపాడు. అఛివచువునా అవాహన చేసుకున్నవాడు. వారి కవితామృతాన్ని తెలుగునే జాలువారించినవాడు. ‘అంద్రి కవనం’ పేరుతో విపుదైన ఈ పుస్తకంలో యాయైకి ప్రోగ్రామ విశ్వకరుల కవితలకు శ్రీశ్రీ అనువాదాలు ఉన్నాయి. కొన్ని పడ్య రూపంలో ఉండటం విశేషం. సిజార్ పల్లెజో.. చే గువేరా, పాట్లో నెరుడా, డిలాన్ ధామర్స్, మయ్ కోస్టీ, షైట్ అహ్మద్ షైట్, నాట్ మీల కవితలకు సరళ అనువాదాలు ఇందులో చూడ వచ్చు, హరీంద్రజాంధ్ చటోపాధ్యాయ, గురజాడ వంటి వారి కవితాలకూ అనువాదాలు ఉన్నాయి. అసలు ఈ అనువాదాలన్నీ నేకరించి గుదిగుచ్చి, తన శైలిలో ఆయా కవులపై క్లాష్ కవితలు కూడా రాసి మనముందుకు తెచ్చినవారు సింగంపలి అశోక్ కుమార్. స్ఫురితి దాటిన ఆ ‘సపయువకుడు’ శ్రీశ్రీ మీద అభిమానంతో ఇప్పుకించే వంద పుస్తకాలు తెచ్చారు. ఆ కమంలో ఇది నూరో పుస్తకం కావడం విశేషం. ఒక కవి మీద వంద పుస్తకాలు తేవడమే గొప్ప అంటే మరో.. సూరు పుస్తకాల హారుకు శ్రీరాం చుపుతున్నాయాడు. కవితామానులకు కచ్చితమైన కరదీపిక ఈ పుస్తకం అనడం సబుబు.

అంద్రి కవనం

(శ్రీశ్రీ అనువాద కవిత్వం)

కూర్చు: సింగంపలి అశోక్ కుమార్

పేజీలు: 240, వెల: రూ. 200

ప్రతులకు: శ్రీశ్రీ సాహిత్యనిది,

విజయవాడ. ఫోన్: 92462 77375

ఆణిముత్యాలు

ఊహాల్లోచి పుట్టుకోచే కథలు ఆక్రమీయంగా ఉన్నా.. అందులో తెలియిన లోటు కనిపిస్తుంది. కానీ, మన చుట్టూ ఉండే వ్యక్తులు, పరస్పరితులు కథ మస్తువులు అయితే అందంగా ఉంటాయి. కథకడికి ఓ చిన్న సంఘులు చాలు రసరమ్మామైన కథగా మలచడానికి. చిన్న అనుభవం చాలు ఊహాతీత తీరాల్కి తీసుకుపోవడానికి. ‘తోర్పు దారాలు’ కథలన్నీ రచయిత శ్రీనూ వాసా అలా అల్లినవే! చిన్న చిన్న కథలు, చిన్న చిన్న పదాలతో అల్లిన కథలు.. ఇలా మొదలుపెట్టి గానే అలా అయిపోయే కథలిగి. అందమైన భావాన్ని పండించాడని విరుద్ధంగా అసలం రచనం భావాప్పాడని విషయాలను మరింతగా ఆస్వాదించవచ్చు.

తోర్పు దారాలు

రచన: శ్రీనూ వాసా

పేజీలు: 97 వెల: రూ. 100

ప్రతులకు: జోయీతి వలబోజు

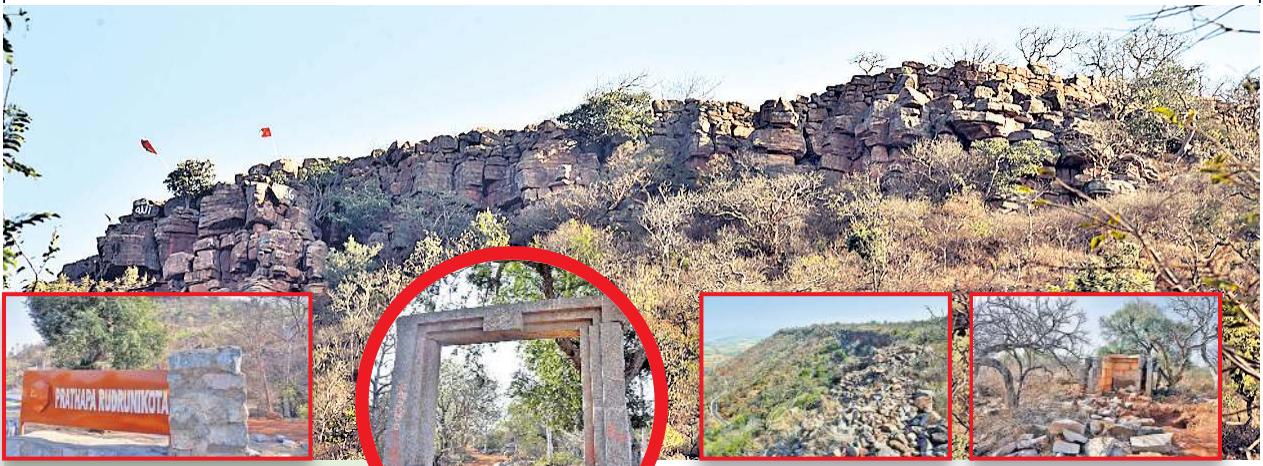
(80963 10140)

నవోదయ బుక్ హాస్ట్

(040- 2465 2387)

అచ్చంగా తెలుగు

(085588 99478)

తెలంగాణ చరిత్రలో

మరుగున పడిన అవశేషాలన్నీ.. వాటిలో ఒకటి.. అప్పుబాద్ మహాకుడ్యం. నల్లమల అటవి ప్రాంతంలో నిర్మతమైన ఈ భాలీ గొడ కాకతీయుల వైభవానికి నిలువెత్తు నిదర్శనం. గైట్ వాల్ ఆఫ్ తెలంగాణగా గుర్తింపు పాంచిన ఈ అద్భుత నిర్మాణం తెలంగాణ ప్రభుత్వ హాయాంలో పునర్జీవాన్ని సంతరించుకొనున్నది.

గైట్ వాల్ ఆఫ్ తెలంగాణ.. దట్టమైన నల్లమల అటవి ప్రాంతంలో ఇచ్చివల వెలుగు చూసిన మహాకుడ్యం. ఎనిమిదో శతాబ్దిలో మొదటిన ఈ నిర్మాణం 13వ శతాబ్దిలో పూర్తయింది. చరిత్రలో కలిసిపోయిన అప్పుబాద్ కోటుకు శత్రుదుయ్యేద్యమైన రక్షణగా, 120 కిలో మీటర్ల పొడవునా సాగింది. ప్రస్తుత అచ్చంచేట నియోజకవర్గం అప్పుబాద్ మండలం మన్మసు నూర్ నుంచి ప్రారంభమై పురుషబాద్ మీదగా కొలాపుర్, కల్పకుండి నియోజకవర్గాల వరకూ విస్తరించింది. కాకతీయ సాప్రాజ్య పతనానం తరం శత్రువులు దాడులనూ తట్టుకొని నిలచింది. ప్రకృతి ప్రకోపాలతో ఈ మహాకుడ్యం అంతర్ధానమైనా, తన ఉనికిని చాటుతూ అక్కడ కుడా ఘనమైన ఆనవాక్కనే పదిలింది.

పునాదుల నుంచి పతనం దాకా..

ఎనిమిదో శతాబ్దిలో తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని ఇక్కాలులు పొలించారు. వారి హాయాంలో అప్పుబాద్ ప్రాంతాన్ని పెట్టబడుడు అనే సామంత రాజుకు అప్పగించారు. ఆయన ఈ కోట నిర్మాణానికి పునాది వేశాడు. శ్రీశైలం పుణ్యశ్రీత్రాన కోట ఉండగా, దాని రక్షణ కోసం నిర్మితమైన గోడల నల్లమలలోని కృష్ణానది తీరం మీగుగా విస్తరించాయి. ఎన్నో చేతులు మారి, 13వ శతాబ్దిలో కాకతీయుల ఆధినంలోకి పచ్చింది కోట. రాజీ రుద్రమదేవి హాయాంలోనూ కొంతవరకు కోట నిర్మాణం జరిగింది. తదనంతరం ప్రతాపరుదుడి పాలనాకాలంలో కోట నిర్మాణం పూర్తయింది. దుర్గాన్ని రక్షించేందుకు, ఇక్కడి భాగికిక పరిస్థితులకు అనుగుణంగా 120 కిలో మీటర్ల మేరా రక్షణని చేపు కోట గోడలను నిర్మించాడు ప్రతాపరు

మనదగ్గరా.. మహాకుడ్యం!

ద్రుడు. ఆప్పటి నుంచి దీన్ని 'ప్రతాపరుద్రుడి కోటుగా పిలుస్తున్నారు.

కోటగోడ అవశేషాలు

ఈ కోటను చివరగా ఎలినవారు చింతకుంట ప్రభువులు. తర్వాత ఆలనా పాలనా లేక కోట శిథిలమైంది. ప్రకృతి శీలత్వాలు, దొంగల దాడలు, గుప్తాలు కోసం తప్యకాలవల్ల గోడ మొత్తం దెబ్బుత్తిన్నది. అక్కడకుడా అనవాళ్లు, పుసాదులు మాత్రమే మిగిలాయి. ప్రస్తుతం ఐదారు కిలో మీటర్ల మేర కూలిపోయిన ఫీతిలో ఈ మహాకుడ్యం దర్శనమిస్తున్నది. అప్పుబాద్ మండలం మన్మసునూరుకు సమీపంలో సుమారు

కోటీపీటరు వరకూ కొండపైకి ఎక్కిన తర్వాత, చుట్టూరా సుమారు రెండు కిలో మీటర్ల మేర కోటగోడ కనిపేస్తున్నది. మరో పైపు ఫరుషబాద్ అటవి ప్రాంతంలోని వ్యాపారించుకు ఇరువైపులా కోటగోడలు చెక్కుచేదరకుండా ఉన్నాయి.

కొత్త సాంబసులు

శ్రీశైలం, అక్కమహాదేవి గుహలు, మద్దిమ దుగు, మల్లెలల్లిర్చిం లాంచి పలు దర్శనియీ స్థలాలకు వెళ్లే యాత్రికులు, మన్మసును నుంచే రాక పోలు సాగస్తారు. వీరిని ఆకర్షించేందుకు ప్రతాపరుద్రుడి కోట, పరిసర ప్రాంతాలను పర్యాటకంగా అభివృద్ధి చేసేందుకు అదికారులు ప్రయత్నాలు చేపట్టారు. భారీ జాతీయ జిందాతోపాటు వ్యాపారించును నిర్మించున్నారు. స్థానిక అడవిలో లభించే ఉత్సత్తులు, గిరిజనులు తయారు చేసే వస్తువులను వికఱించేందుకు ప్రత్యేక స్టాఫును ఏర్పాటు చేయున్నారు.

సఫారీ వాహనాలు..

'ప్రతాపరుద్రుడి కోటువరకూ మట్టి రోడ్డు నిర్మాణం పూర్తి చేశాం. కొండపైన పురాతన కోట శిథిలావశ్వకు చేరుకున్నది. చిన్న కొలను ఇప్పటికీ నీటితో కళకళలాడుతున్నది. కొండపైన వ్యాపారిని అంగుళి ప్రాంతం ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. శ్రీశైలం రహా దారి నుంచి అలచిశాఖ ఆడ్వెర్చులు ఏర్పాటు చేసే సఫారీ వాహనాల్లో 3 కి.మీ. మేర ప్రయాటించి కొండపైకి చేరుకోవచ్చు. కొండపైన చుప్పు తిరిగీలా రింగ్ రోడ్డు నిర్మించున్నాము. బౌత్సామీ కులు ప్రధాన వాహనాలుగా ప్రిక్సింగ్ చేస్తున్న కూడా కొండపైకి చేరుకోవచ్చు' అంటారు నాగర్ కర్మాల్ జిల్లా అటవిశాఖ అధికారి కిష్టాగ్డాడ్.

పీర్యాటుక ప్రాంతంగా..

తెలంగాణ చరిత్రకు సజీవసాక్షాం ప్రతాపరుద్రుడి కోటగోడ. సుమారు 120 కి.మీ. మేర ఉన్న ఈ గోడ కాలక్రమం శిథిలాపుకు చేరుకున్నది ప్రాంతాలు - శ్రీశైలం ప్రధాన రహా దారి నుంచి ఇక్కడికి చేరుకునేదుకు గతంలో గుర్తాలు మాత్రమే ఉండేది. పర్యాటకులు వెళ్లా లంబే చాలా కప్పుపు యొద్ది. గత ఏడార్డు ప్రిక్సింగ్ చేస్తున్నాము. శ్రీశైలం రహా దారి నుంచి అలచిశాఖ ఆడ్వెర్చులు ఏర్పాటు చేసే సఫారీ వాహనాల్లో 3 కి.మీ. మేర ప్రయాటించి కొండపైకి చేరుకోవచ్చు. కొండపైన చుప్పు తిరిగీలా రింగ్ రోడ్డు నిర్మించున్నాము. బౌత్సామీ కులు ప్రధాన వాహనాలుగా ప్రిక్సింగ్ చేస్తున్న కూడా కొండపైకి చేరుకోవచ్చు' అంటారు నాగర్ కర్మాల్ జిల్లా అటవిశాఖ అధికారి కిష్టాగ్డాడ్.

• ఎల్.శర్మ, కలెక్టర్ నాగర్ కర్మాల్ జిల్లా

...↗ పెట్టి విజయ భాసుర్

మహబూబ్ నగర్, నమస్తే తెలంగాణ ప్రతినిధి

ప ద క ల ర

అడ్డం

- హీములయాలకు ఆవలనున్న సరోవరం (3)
- పలకమీద రాసే స్తుతి (3)
- నిన్న ప్రపంచం జరుపుకున్న దినం? (3)
- చీలా; మొలకలోని కటీ ప్రదేశం (2)
- దిశ కోసం నావికుడు వాడే పరికరం (3)
- రంధ్రం (3)
- పోగు (2)
- జడి వట్టే నీటిలో భయముండడు (2)
- తెలంగాణలోని రాజరాజేశ్వరస్వామి క్లైటం (5)
- సీతను పెంచిన ‘తండ్రి’ (4)
- మోహపు ద్వైకం (3)
- పొట్టు తీయని గింజలు - అటుగా (2)
- డోడ్డిదారిన చంపడం (2)
- జిహ్వాకు తెలిసేది (2)
- ప్రకృతిద్వారం తెలిపే శాస్త్రం - అటుగా (3)
- మానవ ప్రపంచం మరోలా (4)
- అనుమానం (2)
- దారి (2)
- డష్టు (3)
- పెద్ద లాంతరు (3)
- బడాయి; గర్వం (2)
- ఊనిన పశువు ఇచ్చే పాలు (2)
- జమిచెట్టు (2)

*	1	2	*	3		4	*	5
6			*	7		*	8	
*	9		*	10	11	*	*	
12		*	*	13			14	15
	*	16	17			*	18	19
20	21	*	22		*	23	*	24
*	25		*	26		27		*
28		*	*	29		*	*	30
*	31		32	*		*	33	34
35		*	*	36		*	*	37

నిలువు

- అంతరాధ్రం (4)
- ప్రతిలేఖనం (3)
- శ్రీకృష్ణుడి సోదరుడు (6)
- వాడుకలో పరాపాం (2)
- పారే ద్రవం కాదు, శకుని ఆయుధం (3)
- పాపాం (2)
- అష్టదిక్కుల్లో ఒకటి (3)
- ప్రభాత సమయం (3)
- కీలిరిగిపెట్టేది?! (2)

- బుడుబుక్కుమనే వాయిద్యం (4)
- అబ్బాసము - కిందనుండి (3)
- కడకు కథలు వేళ్లే పుణ్యాశ్రమ! (2)
- అలనాటీ అమరావతి ఈ వేరుతోపసిద్ధి (5)
- చంద్రగుప్తుడి తల్లి (2)
- నాట్య భంగిమలో శివుడు (4)
- తెలుగు ‘పెండ్యాలం’ (3)
- సంపద (3)
- చెడు పన్నాగం (2)
- దిక్కు (2)

అధికారం వచ్చాక ఒక వ్యక్తి గుణగణాలు బయటపడతాయి. అష్టది అతడి నిజాయతీని పరీక్షించగలం.

- అబ్బహం వింకన్

నిర్వహణ : విశ్వజీ

గతవారం నమాధానాలు													
పూ	1	సు	ము	2	*	ఆ	3	ము	ద	ము	*	అ	5
మే	*	ల	6	లా	టం	*	ప్పు	*	గ	7	క్క		
పో	*	యా	*	కం	8	కా	శం	*	10	ప	ర		
*	క	11	శం	కం	*	ర్ప	*	13	రం	*			
14	*	*	పై	15	ర	16	వీ	*	*	17	జి	18	
19	క్క	20	యం	*	ము	22	రాయ	ద	*	*	వ		
*	త	23	ర	24	*	ర్ప	*	25	ర	26	ఓ		
27	*	*	*	28	డు	29	సు	*	30	ము	*		
31	చ	32	తం	*	మూ	33	డు	రే	34	*	జౌ	35	డ
మి	*	తీ	మి	రం	*	గు	రు	*	38	రి	విం	ద	

1	2			
3				4
5			6	
		7		
	8			

పు	1	శ్రీ	2	ట	ము	4
పు	3		ఉ			
పు	5	సా		రా	6	సా
పు			గ	7		ఎం
పు	8	జ	ఎ			

నిసమూ ఏజిల్

- సా నటి ..రాధిక సోదరి (3)
- హీరో అర్జున్ చిత్రాల్లో ఒకటి (2)
- జగపతిభాబు, రేవతి జంటగా ఆణీవీ చిత్రం (2)
- ‘మిథునం’ సట దర్శకుడు (3)

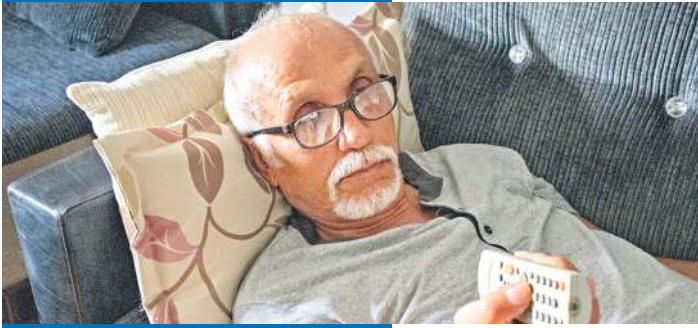
నిలువు

- పుభలగ్ను హీరోయిల్లో ఒకరు (2)
- ఓంపురి సటించిన తెలుగు చిత్రం (3)
- ‘చందన’ చిత్రనాయక (3)
- గడ్డిల నేపట్టంలో ప్రేమ చిత్రం ‘- సాని’ (2)

చిట్టి కథ

టీవి సీలయల్న //

నానము పనేయాలో చేసిన
రోజునుంచి తాతయ్య
టీవిలో వచ్చే ప్రతి సీలయల్
వదలకుండా మాస్టున్నాడు.
నాన్న తిట్టినా..
అమ్మ మొహం మాధ్యమున్న
పట్టించుకోపడం లేదు.
చమువుకొర్కె నేనే అడిగాను.
తాతయ్య సమాధానం -
'మీ నాయమై ఇంకొచ్చాక..
ఏ సీలయలేలో ఏం జఱగుతున్నదో
చెప్పుతి కడమ్మా'!

ప్రేమ చిట్టా //

అందగాడై ఉండాలి.
కొట్టినించి.
కనీసం నిక్కి ఫీట్.
కొట్టినించి.
ఐఐవిమ్సో చదువు.
కొట్టినించి.
ఎమ్మెన్నో జాబ్.
కొట్టినించి.
టీనెజ్లో రాసుకున్న కలల రాకు
మారుడి అర్థతల చిట్టాను..
చించి చెత్తుబుట్టలో పడేనించి.
ఉమామూలు మనిషితో
ప్రేమలో పడించి.
లవ్లో మ్యాట్టి ఉండదు.
కెమిష్ట్రీదే పెత్తనం.

క్యాన్సర్ //

అతడు.
క్యాన్సర్ రోగాన్ని జయించాడు.
ఆమె..
సపర్యులతో అతడి మనసును
జయించించి.
ఇద్దల మార్క్యు ఉన్నా..
అభిప్రాయ భేదాలు
రోగంతో పాటే
మటుమాయం అయ్యాయి.

రాధా.. //

'అమ్మ! ఆటీల్లో లెట్టెంబి.
రాధ కాల్లో వచ్చేస్తా'
కూతురు చెప్పిన ప్రతిసారీ
ఆ తల్లి తలూపి పోన్ పెట్టేసేచి.
ఆమె తన ప్రేమగులంచి
ఇంల్లో చెప్పిన రోజు తెలిసించి..
రాధ వ్యాపార మేరు..
రాధాకృష్ణ అని!

ధర్మిష్టన్ //

'వావ్.. ధర్మిష్టన్?
మీరలా కనిపిస్తేరు?
బద్ధిడే స్వీక్ష తింటూ కొలీగ్
ఆకాశానికెత్తేశారు.
అదంతా అబద్ధమని
చెప్పింది.. అద్దం..
ఒత్తుయిన జట్టులోంచి..
వేత్తి మాసుతున్నట్టు
అక్కమక్కదా తెల్ల వెంటుకలు!

సంతానలేమికి మగవాళ్లో

కూడా కారణమని మీకు తెలుసా?

- అడవాళ్లో 33% • మగవాళ్లో 33% • ఇద్దలలో ఆరోగ్య సమస్యలు - 33%
- పైన తెలిపిన అన్ని సమస్యలకు దుష్టితాలు లేని అత్యుత్తమ
"కాన్స్టిట్యూషనల్ హోమోయోకేర్" చికిత్స.

టోల్ ట్రెక్ కొరకు **1800 108 1212** డయల్ చెయండి.

homeocare.in

స్ఫోలిటీ చికిత్సలు

బుతు సమస్యలు | PCOD | పైబ్రాయిడ్ యుట్రన్ | తరచు గర్భస్రావాలు
లైంగిక బలహీనత | వీర్యకణాల లోపం | పైపోట్రైరాయిడ్
స్నీ & పురుషుల హార్ట్ న్యూన్ సమస్యలు | ట్యూబ్ బ్లాక్ట్

హోమోయోకేర్® జంటర్నేషనల్

వరల్డ్-క్లాస్ హోమోయోపథి

సైపరాబాద్ | ఆజ్మర్ | బెంగాల్ లో | కూలటప్పు | లెర్నింగ్ రెసర్చ్ | జాతీయీట్ | మానెట్రిచ్యూంక్ | మియాపుర్ | వార్షికులింధ | కలీంరెడ్ | సికాచులూద్ | మహబూబ్ నగర్
అహం | బిజెయవాడ | లింగాప్పుం | తిరువత | ఆలినాడ్ | రాజమండ్రి | గుంటూరు | ఒంగోలు | నెల్లూరు | కర్నూలు | కర్కాటక | తమికొడు | పుద్దుల్